

MAALAUSSALAN
TYÖEHTOSOPIMUS
URAKKA-
HINNOITTELUINEEN
1.3.2023–28.2.2025

PINTAURAKOITSIJAT ry

RAKENNUSLIITTO ry

Pintaurakoitsijat ry:n

ja Rakennusliiton

välinen

MAALAUSSALAN

TYÖEHTOSOPIMUS

URAKKA-

HINNOITTELUINEEN

1.3.2023–28.2.2025

Rakennustieto Oy
ISBN 978-952-267-460-9
ISBN 978-952-267-461-6 (pdf)

Taitto: Taittopalvelu Yliveto Oy

Paino: Kirjapaino Kari Ky, Jyväskylä 2023

Työehtosopimus	7	TES
Irtisanomissuojasopimus	57	RISS
Työntekijöiden edustusjärjestelmäsopimus	62	TED
Vuosilomasopimus	75	VLS
Yleissopimus	80	YS
Sopimus ulkopuolisen työvoiman käytöstä	82	UTS
Koulutussopimus	85	KTS
AY-jäsenmaksujen perintä	89	AYM
Suojautumisohjeet	91	SUO
Urakkahinnoittelut	97	UR

Sisältö

I	YLEISET MÄÄRÄYKSET	7
1 §	Soveltamisala	7
2 §	Liitesopimukset	7
3 §	Paikallinen sopiminen	8
II	TYÖAIKA	9
4 §	Säännöllisen työajan pituus.....	9
5 §	Työajan lyhennys.....	9
6 §	Työajan säännönmukainen sijoitus.....	10
7 §	Työajan siirtäminen	11
8 §	Tauot.....	12
9 §	Paikallinen sopiminen työajoista.....	13
10 §	Työvuoroluettelot	15
11 §	Yli- ja hätätyö.....	15
12 §	Pääsiäislauantai	16
13 §	Arkipyhäkorvaus	16
III	PALKKOJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET	17
14 §	Palkkajärjestelmä	17
14.1 §	Aikapalkkajärjestelmä.....	17
	1 Käsitteet	17
	2 Palkkaryhmittely ja perustuntipalkat	18
	3 Palkkaryhmät	20
14.2 §	Urakkapalkkausjärjestelmä	22
14.3 §	Nokkamies.....	22
14.4 §	Tuotantopalkkio	23
15 §	Eräät korvaukset.....	23
16 §	Sääolosuhteet.....	24
17 §	Palkanmaksu	25
17b §	Sähköinen kulunvalvonta ja palkanmaksu urakointialoilla	26
IV	ERINÄISIÄ KORVAUKSIA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET	28
18 §	Päiväraha ja matkakustannusten korvaus matkatöissä.....	28

19 § Työ ulkomailla.....	29
20 § Päivittäiset matkakustannukset	31
V SOSIAALISET MÄÄRÄYKSET	33
21 § Vuosiloma	33
22 § Sairaus- ja tapaturma-ajan palkka	33
23 § Lääkärintarkastukset	40
24 § Äitiys- ja isyysvapaa	44
25 § Sosiaalitulat.....	45
26 § Työkalut.....	45
27 § Suojavaatetus.....	46
VI ERINÄISET MÄÄRÄYKSET	47
28 § Opastaminen ym. sellaiset.....	47
28b § Tutustu työelämään ja tienaa.....	48
29 § Ay-jäsenmaksujen periminen	48
30 § Ulkopuolinen työvoima.....	49
31 § Erimielisyyksien ratkaiseminen	49
32 § Ryhmähenkivakuutus	49
33 § Voimassaolo	50
Allekirjoituspöytäkirja maalausalan työehtosopimukseksi urakkahinnoitteluineen 2023	51
Sopimus irtisanomissuojasta ja lomauttamisesta rakennusalalla	57
Sopimus työntekijöiden edustajista sekä työntekijöiden ja työnantajan välisestä yhteistoiminnasta maalausalan yrityksissä	62
Maalausalan työntekijäin vuosilomia koskeva työehtosopimus	75
Yleissopimus.....	80
Ulkopuolisen työvoiman käyttöä koskeva sopimus.....	82
Koulutusopimus.....	85
Sopimus ammattiyhdistysjäsenmaksujen perinnästä	89

Rakennus- ja korroosionestomaalauksen suojautumisohjeet	91
--	----

URAKKAHINNOITTELU

Urakkatyön yleismääräykset	97
Urakkatyö	97
Urakkapalkka	97
Urakkatyömääräys	97
Urakkatyön suorittaminen ja laatu	98
Hinnoittelematomat työt	98
Urakkatyötä koskeva kirjanpito	98
Urakkatyön mittaaminen, laskenta ja maksaminen...	98
Sisäpuolisten urakatöiden yleismääräykset	100
Perushintataulukko	103
Tasoitetyöt	103
Kipsi- tai vastaavien levyjen saumauskäsittelyt seinä- ja kattopinnoissa	104
Seinä- ja kattopintojen maalaustyöt	105
Tapetointityöt	107
Ovet ja karmit	108
Ikkunan maalaustyöt	109
Lattioiden maalaus	109
Muut maalaustyöt	110
Sisäpuolisten urakatöiden soveltamisohjeet	111
Telakoiden lohkomalauksen urakkahinnoittelu	114
Perushinnat	116
Telakoiden lohkomalauksen urakkahinnoittelun soveltamisohjeet	119
Julkisivujen maalaus käsittelyt	121

**Pintaurakoitsijat ry:n
ja Rakennusliiton välinen
MAALAUSSALAN TYÖEHTOSOPIMUS
URAKKAHINNOITTELUINEEN
1.3.2023 - 28.2.2025**

I YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 § Soveltamisala

1. Allekirjoittaneiden Rakennusliitto ry:n ja Pintaurakoitsijat ry:n välillä on tehty seuraava työehtosopimus. Sopimus on voimassa allekirjoittaneen työnantajajärjestön jäsenten ja niiden kaikkien työntekijöiden välisissä työsuhteissa. Mikäli työntekijän palkkaa koskevia määräyksiä ei ole tässä työehtosopimuksessa, noudatetaan palkkamääräysten osalta asianomaisen alan työehtosopimusta.

1.2. Hiekkapuhallus- ja korroosionestotöiden osalta työehtosopimusta sovelletaan metalli-, kiviaines-, ym. pintojen hiekkapuhallus- ja metallirakenteiden korroosionestotöissä. Hiekkapuhallus- ja korroosionestotöiden erityismääräykset eivät koske rakennusmaalauksen yhteydessä suoritettavia tavanomaisia metallirakenteiden maalauksia tai pinnoitustöitä eikä teollisuuden tuotemaalausta.

2 § Liitesopimukset

Tämän työehtosopimuksen osana noudatetaan seuraavia osapuolten välillä solmittuja sopimuksia:

TES

- **Irtisanomisesta ja lomauttamisesta** rakennusalalla 20.3.2014 solmittua sopimusta
- 8.4.2012 solmittua **maalausalan työntekijäin vuosilomia** koskevaa työehtosopimusta
- 20.3.2014 solmittua sopimusta **työntekijöiden edustajista** sekä työntekijöiden ja työnantajan välisestä yhteistoinnista maalausalan yrityksissä
- **Ulkopuolisen työvoiman käytöstä** 19.4.2010 solmittua sopimusta
- **Ay-jäsenmaksujen perinnän** osalta noudatetaan Pintaurakoitsijoiden ja Rakennusliiton 1.3.2022 allekirjoittamaa sopimusta ammattiyhdistysjäsenmaksujen perinnästä.

3 § Paikallinen sopiminen

1. Paikallisella sopimisella tarkoitetaan, ellei sopimiseen valtuuttavassa määräyksessä ole muuta sovittu, sopimista työehtosopimuksen neuvottelujärjestyksen mukaisesti työnantajan ja työntekijän kesken taikka työnantajan ja luottamusmiehen kesken. Työsuojeluyhteistyötä koskevilla asioilla henkilöstöä edustavat luottamusmiehen sijasta työsuojelusopimuksen määrittelemät henkilöstön edustajat.

2. Luottamusmiehen kanssa tehty sopimus sitoo niitä työntekijöitä, joita luottamusmiehen on katsottava edustavan.

3. Sopimus voidaan solmia määräajaksi tai olemaan voimassa toistaiseksi. Toistaiseksi voimassa oleva sopimus voidaan irtisanoa kolmen kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen, ellei irtisanomisajasta ole muuta sovittu.

4. Sopimus on solmittava kirjallisena, jos jompikumpi sopijapuoli sitä pyytää. Luottamusmiehen tai työsuojeluvaltuutetun tekemä sopimus tehdään aina kirjallisena.

5. Tässä tarkoitettu paikallinen sopimus on työehtosopimuksen osa ja sitä sovelletaan senkin jälkeen kun työehtosopimuksen voimassaolo muutoin on lakannut.

II TYÖAIKA

TES

Työsuhteissa noudatetaan työaikalain (872/2019) säännösten ohella tässä sovittuja työaikaa koskevia ehtoja.

4 § Säännöllisen työajan pituus

1. Säännöllinen työaika on enintään 8 tuntia vuorokaudessa ja 40 tuntia viikossa.

2. Työntekijän työaika, ylityö mukaan lukien, ei saa ylittää keskimäärin 48:aa tuntia viikossa 12 kuukauden ajanjakson aikana.

3. Kolmivuorotyö voidaan järjestää myös siten, että viikoittainen säännöllinen työaika ennakolta laaditun työtuntijärjestelmän mukaisesti enintään 5 viikon jakson kestäessä tasoittuu keskimäärin 40 tuntiin.

4. Kuljetus-, vartiointi- ja vartiointin ohella tehtävä lämmitystyö sekä liukuvalutyö voidaan järjestää työaikalain 7 §:n mukaiseksi jaksotyöksi.

5 § Työajan lyhennys

1. Työajan lyhennys on 96 tuntia vuodessa. Jos muusta kertymistavasta ei ole sovittu, katsotaan työntekijällä olevan oikeus työajan lyhennykseen siltä osin kuin hänen säännöllinen viikoittainen työaikansa on ylittänyt 38 tuntia.

Jollei muuta ole sovittu, työajan lyhennysvapaa annetaan työnantajan määräämänä aikana vapaapäivinä. Jollei lyhennysvapaata ole huomioitu työtuntijärjestelmässä, tulee vapaan ajankohdasta ilmoittaa viimeistään 2 viikkoa ennen.

Jos työajan lyhennys annetaan samanaikaisesti kaikille yrityksen tai sen jonkin yksikön, työmaan tai työryhmän työntekijöille, katsotaan jokaisen työntekijän saaneen vapaan riippumatta mahdollisesta muusta poissaolon syystä, ellei työtuntijärjestelmästä muuta johdu.

Työnantaja ja työntekijä voivat sopia työajan lyhennyksen säästämisestä tai pitämättä jättämisestä. Työntekijälle on mak-

TES

settava 2 kohdan mukainen erillinen palkanosaa, vaikka työajan lyhennyspäiviä ei pidetä. Työajan lyhennystä ei voida siirtää työsuhteen ulkopuolella pidettäväksi. Pitämättä jääneet työajan lyhennyspäivät nollautuvat kertymisvuotta seuraavan vuoden helmikuun lopussa.

Työajan lyhennyksenä annetut vapaapäivät luetaan työssäolo-päivien veroisiksi päiviksi vuosilomapäiviä ansaittaessa.

2. Työntekijälle maksetaan työajan lyhennyksestä ja arkipyhistä erillistä palkanosaa 7,7 % työssäolon ajalta maksetusta tai maksettavaksi erääntyneestä palkasta yli- ja hätätyöstä maksettava korvaus mukaan lukien. Palkanosaa ei makseta lomansa aikana rakennustyössä oleville koululaisille ja opiskelijoille.

Palkanosaa maksetaan jokaisen säännöllisen palkanmaksun yhteydessä.

Palkanosaa maksetaan myös muita työaika-uoja kuin säännöllistä 8 tunnin työpäivää tekeville.

Palkanosaa ei saa sisällyttää työntekijän aika-, urakka- tai palkkiopalkkaan. Palkanosaa on eriteltävä palkkalaskelmassa.

Mikäli työntekijä on työssä uudenvuodenpäivänä, loppiaisenä, pitkäperjantaina, toisena pääsiäispäivänä, vapunpäivänä, helatorstaina, juhannusaattona, jouluaattona tai ensimmäisenä joulupäivänä maksetaan hänelle palkka kuten sunnuntaityöstä.

6 § Työajan säännönmukainen sijoitus

1. Työ alkaa yksivuorotyössä klo 7.00 ja päättyy klo 16.00.

2. Kaksivuorotyössä työ alkaa klo 06.00 ja päättyy viimeistään klo 24.00. Vuorot vaihtuvat viikoittain. Iltavuorossa maksetaan 1.5.2023 alkaen 1,59 €/h ja 15.5.2024 alkaen 1,62 €/h suuruinen lisä ja yövuorossa 1.5.2023 alkaen 3,01 €/h ja 15.5.2024 alkaen 3,07 €/h suuruinen lisä.

3. Ennen työnantajan suorittamaa työajan poikkeavaa sijoittamista tai siirtämistä, kartoitetaan ne vapaaehtoiset, jolla on mahdollisuus tehdä töitä säännöllisen työajan ulkopuolella.

Lauantai on vapaapäivä, ellei työn luonteesta tai tuotantoteknisistä syistä jotakin työtä ole tarpeen tehdä silloinkin. Jollei

muusta vapaapäivästä sovita, lauantaina työssä olevalle annetaan vapaaksi jokin muu päivä samalla taikka seuraavalla viikolla.

Ns. arkipyhäviikolla on kuitenkin lauantain ja juhlapäivän aaton säännöllinen työaika kahdeksan (8) tuntia. Pääsiäislauantai, pääsiäisen jälkeinen lauantai, vapunpäiväviikon lauantai, helatorstain jälkeinen lauantai, juhannusaatto, itsenäisyyspäiväviikon lauantai, jouluaatto, joulun jälkeinen lauantai, uudenvuodenpäiväviikon lauantai sekä loppiaisien jälkeinen lauantai ovat vapaapäiviä, ellei tuotantoteknisistä syistä tai työn luonteesta muuta johdu.

4. Työsopimuslain 4 luvun 4 §:n mukaisissa osittaisen hoitovapaan tilanteissa, kuten lapsen päivähoidon järjestämisessä, tulee asia käsitellä ko. lainkohdan mukaisesti ja ottaa huomioon erilaiset ratkaisuvaihtoehdot laajasti käyttäen esim. työaikajärjestelyjä, työajan lyhennysvapaata, joustavaa työaikaa tai väliaikaista lyhennettyä työaikaa. Työntekijällä ei ole tällöin oikeutta tämän järjestelyn johdosta 7 §:n mukaisiin lisiin.

7 § Työajan siirtäminen

1. Milloin aloittamis- ja lopettamistöiden, koneiden tehokkaan käytön tai muuten työn järjestelyn vuoksi on tarpeellista, voidaan työaika järjestää 6 §:n mukaisista yleisistä työn aloittamis- ja päättymisajoista poikkeavasti.

Poikkeavasta työajan järjestelystä on ilmoitettava työntekijälle tai työryhmälle niin aikaisin, että yleisestä työajasta poikkeavan työajan noudattamisen ja sitä koskevan ilmoituksen väliin jää ainakin kolme päivää.

Kiireellisissä tapauksissa työajan siirto voidaan toimeenpanna lyhyemmälläkin ilmoitusajalla. Siirrosta on ilmoitettava viimeistään edellisen työvuoron aikana. Tällaisissa tapauksissa työntekijälle on maksettava ensimmäiseen viiteen työvuoroon sijoituvilta, aiemmasta työajasta poikkeavilta työtunneilta 1.5.2023 alkaen 2,90 €/h ja 15.5.2024 alkaen 2,96 €/h.

2. Paikallisesti 9 §:n mukaisesti sovittuja työaikoja muutetaan ensisijaisesti sopimalla. Mikäli asiasta ei voida sopia, työn-

TES antajalla on oikeus muuttaa työvuoroluetteloa töiden järjestykseen liittyvästä painavasta syystä. Tällöin tulevat sovellettavaksi edellisen kohdan 2. ja 3. kappaleen määräykset.

3. Vuorotyölistat pyritään ensisijaisesti laatimaan TES 6 §:n 3 kohdan kartoituksen perusteella. Työnantajalla on oikeus kartoituksen tehtyään päättää vuorotöiden teettämisestä.

Ilta- ja yötyössä maksetaan työntekijälle klo 16.00 jälkeen tehdystä työstä 1.5.2023 alkaen 1,59 €/h ja 15.5.2024 alkaen 1,62 €/h, ja klo 23.00 jälkeen tehdystä työstä 1.5.2023 alkaen 3,01 €/h ja 15.5.2024 alkaen 3,07 €/h.

Soveltamisohje:

Yksivuorotyössä em. lisiä maksetaan vain säännöllisen työajan osalta. Tunneilta, jotka ovat vuorokautista tai viikoittaista ylityötä maksetaan 11 §:n mukaiset ylityökorotukset. Vuorotyössä maksetaan ao. vuoron vuorotyölisä myös ylityön ajalta.

4. Valmiustyöstä, joka tehdään työvuorosta poiketen ja siten, ettei työvuoron aikana synny ylityötä, maksetaan valmiustyölisää palkkaryhmissä I ja II 1.5.2023 alkaen 4,73 €/h ja 15.5.2024 alkaen 4,82 €/h ja muissa palkkaryhmissä 1.5.2023 alkaen 5,81 €/h ja 15.5.2024 alkaen 5,93 €/h.

8 § Tauot

1. Kahdeksantuntisen työvuoron puoliväliin sijoitetaan tunnin kestävä ruokailutauko. Tauko voidaan sijoittaa myös lomittain. Paikallisesti sopien voidaan noudattaa puolen tunnin ruokailutaukoa siten, että työntekijä saa sen aikana esteettömästi poistua työpaikalta.

2. Kahvitauko, pituudeltaan 12 minuuttia, on sekä työvuoron ensimmäisellä että toisella puoliskolla. Milloin työntekijä joutuu jäämään ylityöhön, pidetään säännöllisen työajan päätyttyä 12 minuuttia kestävä kahvitauko ja työn jatkuessa joka kahden tunnin jälkeen niin ikään samanpituisen kahvitauko.

Kahvitauot luetaan työaikaan. Jos ylityö kestää lyhyen ajan, ei taukoa pidetä.

9 § Paikallinen sopiminen työajoista

Tämä pykälä koskee ainoastaan Pintaurakoitsijat ry:n jäsenyrityksiä.

1. Paikallisesti sopimalla säännöllinen työaika voidaan 4 §:n estämättä järjestää myös siten, että se tasoittuu enintään kuuden kuukauden aikana keskimäärin enintään 40 tuntiin viikossa. Viikoittainen työaika voi tällöin olla enintään 50 tuntia ja päivittäinen enintään 10 tuntia. Sisällytettäessä työajan lyhennys työaikajärjestelmään työaika tasoittuu keskimäärin 38 tuntiin viikossa.

TES 18 ja 19 §:n mukaisissa matkatöissä päivittäinen työaika voi olla enintään 12 tuntia ja tasoittumisjakso enintään 12 kuukautta. Työnantajan tulee lähettää tällainen paikallinen sopimus molemmille liitoille vahvistettavaksi viimeistään viikkoa ennen kyseisen työajan käyttöönottoa. Liittojen tulee viikon kuluessa tehdä päätös, vahvistavatko ne sopimuksen. Paikallisessa sopimuksessa tulee samalla sopia rahamääräisestä lisästä, joka maksetaan lauantaina tehdystä työstä. Sopimuksen vahvistamatta jättäminen voi tapahtua vain perustellusta syystä.

Sovittaessa säännöllinen työaika keskimääräiseksi on työtä varten ennakolta määriteltävä aika, jonka kuluessa säännöllinen työaika tasoittuu säädettyyn keskimäärään (= tasoittumisjärjestelmä).

Työntekijän lomautus ei voi alkaa ennen kuin työaika on tasoitettu sovittuun tuntimäärään. Jos työntekijän työsuhte päättyy kesken tasoittumisjakson muusta kuin työntekijästä johtuvasta syystä niin, ettei tasoittumisvapaata anneta ennen työsuhteen päättymistä, maksetaan keskimäärin yli 40 viikkotyötunnin tehdyiltä säännöllisiltä työtunneilta 50 %:lla korotettu palkka.

2. Paikallisesti voidaan sopia säännöllisen työajan alkamis- ja päättymisajoista sekä työajasta johtuvista lisistä 6 ja 7 §:stä poikkeavalla tavalla.

TES

3. Jos työvuoron pituus poikkeaa 8 tunnista, voidaan paikallisesti sopia taukojen sijoittamisesta 8 §:stä poiketen. Jos työvuoro kestää enintään 6 tuntia, voidaan tauoista sopia myös muilta osin 8 §:stä poiketen.

4. Työntekijällä on oikeus työkalukorvauksiin ja päivittäisten matkakustannusten korvauksiin 20 §:n mukaisesti työvuorojen pituudesta riippumatta. Oikeus korvauspalkkoihin ja ansionmenetyksen korvauksiin määräytyy työvuoroluettelon mukaisesti. Vapaina annettavat arkipyhät ja itsenäisyyspäivä korvataan 8 tunnin mukaan, ellei ole sovittu lyhyemmästä säännöllisestä työajasta, jolloin ne korvataan sovitun työajan mukaisesti.

Keskimääräistä työaikaa sovellettaessa voidaan paikallisesti sopia tasaisesta palkanmaksusta siten, että palkka palkanmaksukausittain vastaa keskimääräisen työajan mukaista ansiota.

5. Tämän pykälän mukaiseen paikalliseen sopimiseen sovelletaan 3 §:n määräyksiä seuraavin tarkennuksin.

Paikallisen sopimuksen tulee olla kirjallinen.

Sopimuksen solmiminen yksilötasolla on mahdollista yksittäisen työntekijän, työkunnan tai työryhmän kanssa. Sopimus voi koskea myös vain työkunnan tai työryhmän yksittäistä jäsentä, mikäli muut työkunnan tai työryhmän jäsenet antavat siihen kirjallisen suostumuksensa. Työryhmällä tarkoitetaan tässä kahta tai useampaa työntekijää, joiden ammattinsa tai tekemänsä työn perusteella voidaan katsoa muodostavan työryhmän. Tällainen sopimus ei saa olla ristiriidassa työnantajan ja luottamusmiehen kesken mahdollisesti solmitun työaikoja koskevan ns. raamisopimuksen kanssa. Sopimisesta on tiedotettava työntekijöitä edustavalle luottamusmiehelle ja työmaan työsuojeluvaltuutetulle.

Työntekijä, joka ei itse ole ollut sopijana, on oikeutettu noudattamaan aikaisempaa työaikaansa, jos hän ilmoittaa siitä työnantajalle viimeistään kahta päivää ennen paikallisen sopimuksen soveltamista.

10 § Työvuoroluettelot

1. Työpaikalle on laadittava kirjallinen työvuoroluettelo, mikäli säännöllisen työajan alkaminen ja päättyminen taikka lepoaikojen ajankohdat määräytyvät 6 ja 8 §:stä poiketen.

2. Kun työaika on järjestetty keskimääräiseksi, on työvuoroluettelo laadittava siten, että vähintään kolmen viikon työvuorot ovat tiedossa etukäteen. Paikallisesti voidaan sopia työvuoroluettelon muuttamisesta.

3. Mikäli työntekijälle maksetaan korvauspalkkaa tai ansionmenetyksen korvausta yli sen ajanjakson, jonka ajaksi työvuoroluettelo on laadittu, katsotaan yli menevien päivien työajan määräytyvän 4 ja 6 §:n mukaisesti.

4. Alalla toimivien yritysten palveluksessa olevien työntekijöiden työsopimuksissa työpäivät ja työtunnit määritellään siten, että työntekijä tietää etukäteen kuluvan ja seuraavan tilikauden työpäivät ja työtunnit.

□ *Pöytäkirjamerkintä:*

Tällä määräyksellä on tarkoitus turvata työntekijän mahdollisuus päästä työttömyysturvan piiriin eikä se koske eläkeläisiä, opiskelijoita ja muita vastaavassa asemassa olevia vain omasta halustaan satunnaisia työpäiviä tekeviä. Määräystä ei myöskään sovelleta tilanteissa, joissa päivittäisten työtuntien määrittely työn luonteen vuoksi on mahdotonta (esim. tien hoito) tai muuttuneiden olosuhteiden vuoksi ei voi työskennellä (esim. sääesteet). Työajan siirtäminen on mahdollista sitä koskevien määräysten (7 §) mukaisesti. Tätä määräystä sovelletaan myös vuokrattujen työntekijöiden työsuhteissa työsopimuslain määrittelemällä tavalla.

11 § Yli- ja hätätyö

1. Yli- ja hätätyö määritetään ja korvataan työaikalain mukaisesti. Viikoittaisesta ylityöstä maksetaan 8 ensimmäiseltä tunnilta 50 %:lla ja seuraavilta tunneilta 100 %:lla korotettu

TES palkka. Päivittäisestä ylityöstä maksetaan kahdelta ensimmäiseltä tunnilta 50 %:lla ja seuraavilta 100 %:lla korotettu palkka.

2. Työvuorokauden katsotaan alkavan silloin, kun työntekijän säännönmukainen työvuoro alkaa, ja työviikon silloin, kun säännönmukainen työvuoro maanantaina alkaa.

3. Työaikalain mukaisena ylitöiden enimmäismäärän tarkastelujaksona käytetään kalenterivuotta.

4. Sunnuntai- ja pyhätyökorvaus sekä viikoittaisesta vapaajasta poikkeamisen korvaamisessa vuorokauden laskemisessa käytettävät vuorokaudet määräytyvät ao. vuorokausien kalenteriajan mukaan.

12 § Pääsiäislauantai

Pääsiäislauantaina tehdystä työstä maksetaan, vaikka se ei olekaan ylityötä, enintään 8 tunnilta 50 %:lla korotettu palkka. Jos työ on samalla ylityötä, maksetaan lisäksi ylityökorvaus.

13 § Arkipyhäkorvaus

1. Työntekijälle maksetaan uudenvuodenpäivältä, loppiaiselta, pitkäperjantailta, toiselta pääsiäispäivältä, vapunpäivältä, helatorstailta, juhannusaatolta, jouluaatolta sekä ensimmäiseltä joulupäivältä arkipyhäkorvauksena erillistä palkanosaa edellä 5 §:n 2 kohdassa esitetyllä tavalla.

2. Itsenäisyyspäivän palkan maksua koskee laki itsenäisyyspäivän viettämisestä yleisenä juhla- ja vapaapäivänä.

3. Mikäli työntekijällä ei ole oikeutta sairautensa vuoksi itsenäisyyspäivän palkkaan, maksetaan hänelle siltä päivältä palkkaa sairausajan palkkamääräysten mukaisesti.

III PALKKOJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET TES

14 § Palkkajärjestelmä

Työt voidaan tehdä joko aikatyönä tai urakkapalkkaustyönä. Työmaan alkaessa käydään urakkamääräysten 1.kohdan mukainen neuvottelu.

14.1 § Aikapalkkajärjestelmä

1 KÄSITTEET

Palkkaryhmittely

Työntekijän perustuntipalkka määräytyy hänen palkkaryhmittelyyn sijoituksensa perusteella. Palkkaryhmiä on kuusi.

Ryhmittelyn perusteena on työntekijän ammattitaito. Tällä tarkoitetaan niiden töiden vaativuutta, joita työntekijä kykenee tekemään. Ryhmittelyä tarkistettaessa huomioidaan työntekijän työkokemuksen ja koulutuksen myötä saavuttama ammattitaidon kehittyminen.

Aikapalkkaus

Tuntipalkka muodostuu aikatyötä tehtäessä perustuntipalkasta ja mahdollisesta henkilökohtaisesta lisästä, jonka suuruudesta työntekijä ja työnantaja sopivat keskenään.

Henkilökohtainen lisä säilyy entisen suuruisena kun työntekijän palkkaryhmä nousee.

Perustuntipalkka on työehtosopimuksen palkkaryhmittelyn mukainen vähimmäispalkka aikatyössä.

Työharjoittelijoiden ja työssäoppijoiden käytöstä tiedotetaan yrityksen luottamusmiestä. Työssäoppijoiden ja oppisopimusoppilaiden työn ohjaamisesta sovitaan työnantajan ja työntekijän kesken. Samassa yhteydessä selvitetään työpaikkaohjaajan mahdollisuudet tehtävän suorittamiseen, vaikutus hänen omien työtehtäviensä hoitamiseen ja tehtävän vaikutus hänen palkkaukseensa. Työpaikkaohjaajana toimiminen on vapaaehtoista.

TES Mikäli työpaikkaohjaaja tekee urakkatyötä saa hän hyödykseen ohjattavan tekemän työsuorituksen.

2 PALKKARYHMITTELY JA PERUSTUNTIPALKAT

Palkkaryhmittelyn määrittäminen työsuhteen alussa

Palkkaryhmä määritetään työhönottotilanteessa osoitetun pätevyuden perusteella. Työsuhteen alussa suoritetaan alustava määrittely ja varsinainen määrittely viimeistään kolmen (3) kuukauden kuluttua. Pätevyys osoitetaan mm. koulutodistusten, tutkintotodistusten, ammattikirjan ja työtodistusten avulla.

Tulkinta:

Palkkaryhmittelyssä määritetään työntekijän osaaminen eikä yrityksen työntekijätarve. Työntekijä on ryhmiteltävä esim. palkkaryhmään IV, jos ehdot täyttyvät, vaikka työnantaja tarvitsee työntekijää vain alempien palkkaryhmien työtehtävissä.

Ammattitöitä tekevät vain vähintään palkkaryhmään 3 kuuluvat työntekijät. Alempiin palkkaryhmiin kuuluvat työntekijät voivat tehdä ammattityötä, kun työ ei ole urakkahinnoittelun piirissä ja kun työ on lähinnä avustavaa työtä, jossa ei vaadita erityistä ammattitaitoa. Alempiin palkkaryhmiin kuuluva voi myös kuulua ammattitöitä tekevään työryhmään, jossa alempiin palkkaryhmiin kuuluva suorittaa avustavia töitä tai vielä harjoittelee. Työryhmän työntekijöistä enintään 1/3 voi kuulua palkkaryhmää 3 alempiin palkkaryhmiin.

Palkkaryhmittelyn muuttaminen

Palkkaryhmittelyä korotetaan työntekijän ammattitaidon kehittymisen esim. kouluttautumisen tai harjaantumisen myötä, niin että se oikeuttaa ylempään palkkaryhmään.

Ryhmittelyn alentaminen on poikkeuksellista ja mahdollista vain jos:

1) Työntekijä osoittautuu selvästi alempaan ryhmään kuuluvaksi kuin hän on antanut työhönottolanteessa ymmärtää.

2) Työntekijän pääsääntöinen työnkuva tai osoittama ammattitaito ei vastaa enää aiempaa luokitusta, esim. hän ei toimi enää nokkamiehenä, jonka perusteella hänet on luokiteltu ylempään palkkaryhmään.

Ennen palkkaryhmän alentamista kuullaan työntekijää ja häntä edustavaa luottamusmiestä alentamisen perusteista.

Perustuntipalkat

Palkkaryhmä	1.5.2023 lähinnä jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta lukien:	15.5.2024 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta lukien:
I	11,71 €/h	11,94 €/h
IB	13,19 €/h	13,45 €/h
II	14,31 €/h	14,60 €/h
III	15,86 €/h	16,18 €/h
IV	17,26 €/h	17,61 €/h
V	18,52 €/h	18,89 €/h

Ammatillisista tutkinnoista maksettavat lisät

Työntekijä, joka on suorittanut oman ammattialansa ammattitutkinnon, sijoitetaan vähintään palkkaryhmään IV ja hänelle maksetaan ammattitutkintolisää 1.5.2023 lähinnä jälkeen alkaen palkanmaksukauden alusta 0,50 €/h ja 15.5.2024 lähinnä alkaen palkanmaksukauden alusta 0,51 €/h.

Työntekijä, joka on suorittanut oman alansa erikoisammattitutkinnon, sijoitetaan palkkaryhmään V ja hänelle maksetaan erikoisammattitutkintolisää 1.5.2023 lähinnä jälkeen alkaen palkanmaksukauden alusta 0,84 €/h ja 15.5.2024 lähinnä alkaen palkanmaksukauden alusta 0,86 €/h.

TES Lisä maksetaan perustuntipalkan lisäksi työssäolon ajalta maksettavaan palkkaan. Lisiä ei makseta samanaikaisesti, vaikka työntekijä olisi suorittanut sekä ammattitutkinnon, että erikoisammattitutkinnon.

3 PALKKARYHMÄT

Palkkaryhmä I

Työntekijällä ei ole ammattialansa töiden yleistuntemusta.

Soveltamisohje:

Tähän palkkaryhmään kuuluva työntekijä on vasta tu-
lossa alalle ja suorittaa avustavia töitä. Työntekijä ei sel-
viydy työstään ilman jatkuvaa opastusta.

Palkkaryhmä Ib

Työntekijällä ei ole vielä täysin ammattialansa töiden yleistun-
temusta.

Palkkaryhmä II

Työntekijällä on ammattialansa töiden yleistuntemus.

Soveltamisohje:

Tähän palkkaryhmään kuuluva työntekijä suorittaa
avustavia töitä. Työntekijä selviytyy työstään ilman jat-
kuvaa opastusta. Palkkaryhmän II vaatiman pätevyuden
saavuttaminen vaatii kahden (2) vuoden työskentelyn
erilaisissa alan töissä tai alansa ammatillisen perustut-
kinnon suorittamisen.

Palkkaryhmä III

Työntekijä hallitsee perusammattityöt.

Soveltamisohje:

Tähän palkkaryhmään kuuluva työntekijä suorittaa am-
matin piiriin kuuluvat työkokonaisuudet. Työntekijä te-

kee työnsä ammattilaisen joutuisuudella ja taidolla annettujen ohjeiden mukaisesti käyttäen oikeita materiaaleja, työtapoja ja työjärjestystä.

Tulkinta:

Ammattilaisen joutuisuudella tarkoitetaan urakkatyötä tekevän työntekijän osalta sitä, että hän urakkahinnon-
telun mukaan ansaitsisi palkkansa. Tällöin on olosuhteiden oltava urakkatyön vaatimusten mukaisia ja arvi-
oitavan työmäärän niin suuri, että yksittäiset haitat tai
haittojen puute ei vaikuta merkittävästi työn etene-
mään.

Joutuisuus aikatyössä voidaan arvioida myös sen tai
niiden tehtävien suoritusnopeuden mukaan, joita työntekijä tekee, ottaen huomioon työlle asetetut vaatimukset
laadun ja lopputuloksen suhteen, työn sirpaleisuus sekä
työn vaatima tarkkuus ja mahdolliset muut työtä hidastavat tai nopeuttavat seikat.

Palkkaryhmä IV

Työntekijä hallitsee ammattityöt monipuolisesti

Soveltamisohje:

Tähän palkkaryhmään kuuluva työntekijä on koulutuksen ja / tai harjaantumisen kautta hankkinut sellaiset tiedot ja taidot, että hallitsee ammattityöt monipuolisesti ja pystyy suoriutumaan töistään täysin itsenäisesti ja ammattilaisen joutuisuudella käyttäen oikeita työvälineitä ja työtapoja.

Työntekijä suunnittelee työnsä osaksi kokonaisuutta ottaen huomioon muiden ammattiryhmien vaatimukset ja tarvittaessa neuvoo alempien palkkaryhmien työntekijöitä töiden sujuvuuden turvaamiseksi.

TES Palkkaryhmä V

Monipuolinen teoreettinen ja käytännöllinen ammattinsa hallinta.

Soveltamisohje:

Tähän palkkaryhmään kuuluvalta työntekijältä edellytetään vankkaa ja monipuolista ammattitaitoa, kykyä itsenäiseen työskentelyyn, ammatissa kehittyneisyyttä sekä teoreettisia tietoja. Tämä ilmenee muun muassa työn nopeudessa, hyvässä piirustusten lukutaidossa sekä työsuunnitteluvälmiudessa. Työntekijä toteuttaa työn tehtyjen suunnitelmien mukaan ja kehittää soveltuvia työmenetelmiä.

Tähän palkkaryhmään kuuluu myös työntekijä, joka toimii suurimman osan ajasta työryhmän nokkamiehenä ja hallitsee ammattinsa piiriin kuuluvat työt ja joka kykenee opastamaan muita oman ammattinsa työntekijöitä.

14.2 § Urakkapalkkausjärjestelmä

Urakkapalkka on työntekijän työsaavutuksen mukaan maksettava palkka. Mikäli työ on hinnoiteltu urakkahinnoittelussa tai se on muuten hinnoiteltavissa, tavoitteena on tehdä työ urakalla. Urakkatyön yleismääräykset löytyvät työehtosopimuksen sivuilta 98–100.

14.3 § Nokkamies

Nokkamiestehtävästä on sovittava aina erikseen kirjallisesti ja työmaakohtaisesti. Tehtävään ryhtymiseen tulee olla vapaaehtoisista. Sopimuksessa tulee mainita ainakin tehtävien pääkohdat ja valtuudet, jolla nokkamiehen tehtäviin sitoutunut toimii. Nokkamies ei kuitenkaan ole työnantajan edustajan asemassa muihin työntekijöihin nähden.

Nokkamiehelle maksetaan urakkatyössä olevalle urakan keskituntiansion mukainen palkka tehtävien hoidon ajalta.

Tuntityössä palkan tulee vastata vähintään palkkaryhmän V mukaista palkkaa, jonka lisäksi on mahdollista sopia ns. nokkamieslisä.

14.4 § Tuotantopalkkio

Pintaurakoitsijat ry:n jäsenyrityksissä on mahdollista sopia tuotantopalkkiosta.

Tuotantopalkkiossa työntekijän henkilökohtaisen tuntipalkan lisäksi sovitaan lisäpalkkion määräytymisperusteesta, jonka suuruus määräytyy työntekijän suorituksen perusteella. Vähimmäispalkka on työntekijän henkilökohtainen tuntipalkka. Palkkion suuruus voidaan sopia esimerkiksi työsuoritukselle asetettuun määrälliseen, ajalliseen, laadulliseen tai muuhun vastaavaan tavoitteeseen.

Maksettava palkkio on eriteltävä palkkalaskelmassa, eikä sen laskentaperusteeseen saa sisällyttää lomarahaa eikä erillistä palkanosaa, jotka tulee maksaa työehtosopimuksen määräysten mukaisesti.

15 § Eräät korvaukset

1. Työnantaja maksaa työntekijälle, joka on ollut hänen työssään ainakin yhden kuukauden ajan ennen tavanomaisten rauhanaikaisten kertausharjoitusten alkamista, korvauksena **kertausharjoitusten** ajalta kahdeksalta tunnilta työntekijän palkkaryhmän mukaisen perustuntipalkan, kuitenkin enintään palkkaryhmän III suuruisen palkan jokaiselta harjoitusaikaan sisältyvältä päivältä, joka työssä oltaessa olisi ollut hänen työpäivänsä. Sanotusta korvauksesta saadaan kuitenkin vähentää valtion maksama reserviläispalkka.

Palvelukseen astumismääräykseen perustuvat **vss-kurssit** rinnastetaan kertausharjoituksiin.

Edellytyksenä korvauksen saamiselle on, että työntekijä vss-kursseilta tai kertausharjoituksista palattuaan tarjoutuu entiseen työhönsä.

TES

2. Työntekijällä, joka välittömästi ennen kutsuntapäivää on ollut työnantajansa työssä ainakin yhden kuukauden ajan, on oikeus varusmiespalvelun edellyttämään kutsuntaan ja siihen liittyvään erilliseen **lääkärintarkastukseen** ensimmäisen kerran osallistuessaan saada korvauksena **kutsuntapäivältä** työntekijän palkkaryhmän mukainen perustuntipalkka, kuitenkin enintään palkkaryhmän III suuruisen palkka kahdeksalta tunnulta ja lääkärintarkastuspäivältä työntekijän palkkaryhmän mukainen perustuntipalkka, kuitenkin enintään palkkaryhmän III suuruisen palkka siltä ajalta, minkä hän hyväksyttävän selvityksen mukaan joutuu tarkastuksen takia olemaan poissa työstä säännöllisenä työaikanaan.

3. Työntekijällä, joka välittömästi ennen avioliittoon **vihkimistä, parisuhteen rekisteröimistä ja 50- tai 60-vuotispäiväänsä** on ollut työnantajansa työssä ainakin yhden kuukauden ajan, on oikeus pitää nämä merkkipäivänsä, mikäli ne sattuvat hänen työpäivikseen, vapaapäivinä ja saada korvauksena niiltä työntekijän palkkaryhmän mukainen perustuntipalkka, kuitenkin enintään palkkaryhmän III suuruisen palkka kahdeksalta tunnulta.

4. Työnantaja maksaa työntekijälleen jonka työsuhde on jatkunut vähintään yhden kuukauden **läheisen omaisen hautuspäivältä**, mikäli se sattuu työpäiväksi, työntekijän palkkaryhmän mukaisen perustuntipalkan, kuitenkin enintään palkkaryhmän III suuruisen palkan hänen työtuntijärjestelmänsä mukaisilta säännöllisiltä työtunneilta.

Läheisenä omaisena pidetään työntekijän aviopuolisoa, veljiä ja sisaria, perheen lapsia sekä omia ja aviopuolison vanhempia.

16 § Sääolosuhteet

1. Osapuolten yhteisenä tavoitteena on säästeidenvälttäminen, esimerkiksi suunnitteleamalla työjärjestys yhteisesti, huomioiden poikkeavien sääolosuhteiden mahdollisuus. Säästeiden varalta työnantajan tulee pyrkiä selvittämään jo ennakkoon, onko hänellä tarjota muuta työtä tai työmaata mahdollisen es-

teen ajaksi. Työmaalla tai yrityksessä on sovittava, miten sääesteistä ilmoitetaan.

2. Jos työntekijä on saapunut työpaikalle, mutta ei voi sopi-mattoman sään takia aloittaa työtään tai jos työ mainitusta syys-tä on keskeytettävä, korvataan odotusaika tuntipalkalla, mikäli työnantaja ilmoittaa, että työntekijän on jäätävä odottamaan sään selkenemistä.

3. Kun työnjohdon toimesta on todettu, että työ joudutaan keskeyttämään kesken työpäivän, maksetaan sateen, pakkasen tai muun luonnonesteen aiheuttamasta keskeytyksestä odotus-ajan palkkaa työpäivän tai työvuoron loppuun saakka.

4. Sääolosuhteiden jatkuessa ja sen estäessä työnteon koko-naisen työvuorokauden ajan, maksetaan työntekijälle täyttä palkkaa (henkilökohtainen tuntipalkka) enintään 10 päivältä ka-lenterivuodessa. Työntekijällä on kuitenkin yksi (1) omavastuu-päivä, jonka aikana työnantaja pyrkii järjestämään työt niin, et-tei sääeste jatkuisi.

5. Jos työ sateen, pakkasen tai muun luonnon aiheuttaman sei-kan johdosta pilaantuu, maksetaan työn korjauksesta sopimuk-sen mukainen palkka.

17 § Palkanmaksu

1. Tunti-ilmoitukset laaditaan palkkajaksoittain tai viikoit-tain.

□ Pöytäkirjamerkintä:

Liitot suosittelevat, että tunti-ilmoitus olisi kirjallinen. Tunti-ilmoitukset tulisi kerätä mahdollisimman vähän haittaa aiheuttaen hyödyntäen mm. sähköpostia, telefak-sia, puhelinta jne. Tunti-ilmoitusten kerääminen on työn-antajan tehtävä. Tunti-ilmoitusten antamatta tai kerää-mättä jättäminen ei yksistään ole este palkanmaksulle.

2. Työpalkka maksetaan joka toinen perjantai ja mikäli sil-loin on pyhä, edellisenä arkipäivänä. Palkan laskemista varten

TES

saadaan jättää sisään viiden päivän palkka (laskenta-aika). Palkka maksetaan työntekijän osoittamalle pankkitilille Suomeen. Poikkeustapauksissa palkka voidaan maksaa muuten.

Pintaurakoitsijat ry:n jäsenyrityksissä voidaan luottamusmiehen kanssa paikallisesti sopia kirjallisesti, että palkka maksetaan kaksi kertaa kuukaudessa, 15. päivä ja kuukauden viimeinen päivä.

Paikallisesti voidaan sopia, että varsinainen palkanmaksu tapahtuu kerran kuukaudessa. Tällöin työntekijällä on oikeus pyynnöstä saada palkkapäivien puolivälissä ennakkopalkka säännöllistä työaikaa vastaavilta tunneilta.

3. Palkan perusteiden ja määrän tarkastusta varten työnantaja lähettää työntekijälle yksilöidyn euromääräisen palkkalaskelman palkanmaksun yhteydessä.

4. Työsuhteen päättyessä lopputili maksetaan viimeisenä työpäivänä. Pintaurakoitsijat ry:n jäsenyritykset voivat maksaa lopputilin seuraavan säännönmukaisen palkanmaksun yhteydessä.

5. Työntekijän tulee työsuhteen päättyessä palauttaa kaikki hallussaan oleva työnantajan omaisuus työnantajalle ilman aiheetonta viivytystä.

6. Urakatyötä suorittavalle työntekijälle maksetaan urakan ennakkoa kahden viikon tilivälein hänen tuntipalkkansa mukaisesti.

17 b § Sähköinen kulunvalvonta ja palkanmaksu urakointialoilla

Päätoteuttaja on velvollinen pitämään yhteisellä rakennustyömaalla (työmaa) työskentelevistä henkilöistä kirjallista luetteloa ja ilmoittamaan kuukausittain työntekijöiden tiedot verohallinnolle. Kulunvalvonta- ja seurantatietojen käytöstä työntekijöiden palkanmaksuun ovat Pintaurakoitsijat ja Rakennusliitto sopineet seuraavaa:

Järjestelmän käyttöönoton ja sen mahdollistamien työaika-
joustojen käyttöönoton kannalta osapuolet suosittelevat, että

päätoteuttajat luovuttaisivat kulunvalvontatiedot / työajan seurantatiedot aliurakoitsijoille ja sivu-urakoitsijoille näiden työntekijöitä koskien.

a Työnantaja voi yhteistoimintalakia noudattaen järjestää työajan seurannan käyttämällä kulunvalvontaan tai kulunseurantaan soveltuvia laitteita / teknisiä ratkaisuja. Mikäli yrityksen ei kokonsa puolesta tarvitse noudattaa YT-lakia, on käyttöönotosta keskusteltava luottamusmiehen tai tämän puuttuessa kaikkien työntekijöiden kanssa. Työntekijän omaa puhelinta ei ole mahdollista käyttää ilman työntekijän suostumusta. Käytöstä aiheutuvista kuluista vastaa työnantaja.

b Rakennusteollisuus RT:n jäsenyhdistyksiin järjestäytyneissä yrityksissä voidaan kulunvalvonnasta ja kulunseurannasta saatavia tulo- ja lähtöaikoja käyttää palkanmaksun perusteena. Järjestelmää käyttöön otettaessa on keskusteltava luottamusmiehen tai tämän puuttuessa kaikkien työntekijöiden kanssa ja yksilöitävä menettelytavat vikatilanteessa, käytännöt työajan ylitysten ja alitusten osalta sekä menettelyistä suorituspalkkauksessa. Kaikille kulunvalvonnan ja kulunseurannan piirissä oleville työntekijöille on järjestettävä tietojensa tarkistamiseen yksinkertainen ja viivytyksetön keino.

c Kulunseurantatietoja ei saa käyttää epäasiallisiin tarkoituksiin, eikä seurantaa saa käyttää työntekijän työsuorituksen eikä henkilön jatkuvaan seurantaan. Laitteisiin ja koneisiin yhdistetty jatkuva seuranta on kuitenkin mahdollista.

d Järjestelmän käyttöönotossa ja käytössä noudatetaan EU:n tietosuoja-asetusta sekä tietosuojaavaltuutetun ohjeita koskien yksityisyyden suojaa työelämässä.

TES IV ERINÄISIÄ KORVAUKSIA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

18 § Päiväraha ja matkakustannusten korvaus matkatöissä

1. Mikäli työntekijä työnantajansa määräyksestä matkustaa työhön kotipaikkakuntansa ulkopuolelle, josta hän ei voi saapua yöksi kotiin, on työnantajan ennen matkan alkua selvitettävä asunnonsaantimahdollisuudet asianomaisella paikkakunnalla ja sen lähistöllä sekä mikäli mahdollista varattava tarvittaessa työntekijälle asunto. Majoitus on ensisijaisesti työnantajan kustantama ja järjestämä ilmainen majoitus. Majoitus voi olla joko yleinen majoitusliike tai asuin/lomahuoneisto.

Majoituksen tason tulee olla sellainen, että asumistilaa on kuitakin majoitettavaa kohden vähintään 10 m² ja, että samaan huoneeseen sijoitetaan enintään 2 työntekijää. Pitkäkestoisissa majoituksissa järjestetään yhden hengen nukkumishuone.

Majoitus varustetaan normaalilla kalustuksella, liinavaatteilla sekä olosuhteisiin nähden riittävillä sosiaali- ja virkistystiloilla. Paikallisesti voidaan sopia, että työntekijät järjestävät itse majoituksen ja työnantaja maksaa laskua vastaan majoituskorvausta 57 euroa vuorokaudelta. Mikäli työntekijä ei esitä laskua, maksetaan hänelle yöpymisrahaa 15 euroa vuorokaudelta.

Jos komennuspaikkakunnalla ei ole työkohteen läheisyydessä saatavissa asuntoa ja työntekijä joutuu tämän vuoksi asumaan yli 5 kilometrin etäisyydellä työmaalta, työntekijälle maksetaan päivittäinen korvaus matkakustannuksista.

2. Työntekijälle maksetaan jokaiselta edellisessä kohdassa tarkoitetulta vuorokaudelta päivärahaa 48 € vuonna 2023.

Työehtosopimuksen mukaista päivärahaa korotetaan verohallituksen vahvistaman verovapaan päivärahan suuruiseksi.

Työehtosopimuksen majoituskorvausta ja yöpymisrahaa muutetaan sopimuskauden aikana samalla prosentilla ja samoista ajankohdista, kuin verohallitus muuttaa verovapaiksi katsottavien korvausten määriä.

3. Matkoista, jotka tehdään työnantajan pyynnöstä, on sovittava etukäteen työnantajan kanssa. Työnantaja maksaa näistä matkoista todelliset matkakulut sovittun kulkuvälineen mukaisesti tai järjestää kuljetuksen.

Mikäli matka tehdään työsopimuksessa sovittuna työaikana, matka-ajalta maksetaan työntekijän henkilökohtainen tuntipalkka. Matkoista sovittun työajan ulkopuolella maksetaan palkkaryhmän mukainen palkka (enintään palkkaryhmä III).

4. Päiväraha maksetaan joka tilinmaksun yhteydessä eikä sitä merkitä palkaksi.

5. Matkatyössä korvataan työntekijälle juhannuksena, pääsiäisenä ja jouluna matka kotiin ja takaisin, jos hän on ollut päivärahaan oikeuttavassa työssä vähintään 6 viikkoa. Samoin korvataan sairauden johdosta tai vuosiloman sattuessa matkatyön aikana matka kotiin.

19 § Työ ulkomailla

1. Milloin työkohde sijaitsee Suomen rajojen ulkopuolella, työsuhteessa noudatetaan Suomen työoikeutta ja työntekijän sosiaaliturvaa koskevaa lainsäädäntöä sekä maalausalan kulloinkin voimassa olevaa työehtosopimusta niin kuin Suomen alueella suoritettavassa työssä, mikäli paikallisista olosuhteista tai niiden asettamista erityisvaatimuksista ei muuta johdu.

2. Työntekijälle maksetaan, paitsi työehtosopimuksessa määrättyä palkkaa, myös erityisten olosuhteiden aiheuttamien kustannusten korvausta siltä osin kuin ne ylittävät vastaavat kustannukset kotimaassa. Korvauksen suuruudesta on sovittava Rakennusliiton kanssa kussakin tapauksessa erikseen.

3. Suomen työmarkkinajärjestöjen mahdollisesti julistamat työtaistelutoimenpiteet eivät koske Suomen rajojen ulkopuolella suoritettavia työkohteita.

Työ Pohjoismaissa ja Euroopan Unionin jäsenmaissa

Milloin työkohde sijaitsee Norjassa, Islannissa tai Euroopan Unionin jäsenmaissa noudatetaan työehtosopimuksen 18 §:n 1 kohdan sijasta jäljempänä olevia määräyksiä.

TES 1. Työsopimukseen sovellettava laki

Työnantaja ja työntekijä voivat työsopimuksella sopia työsopimukseen sovellettavasta laista seuraavasti:

a Työsopimukseen sovelletaan työntekomaan lakia ja työntekomaassa noudatettavia yleisiä työehtoja.

b Työsopimukseen sovelletaan Suomen lakia ja voimassa olevaa maalausalan työehtosopimusta. Työaikojen ja työajasta johtuvien lisien osalta sovelletaan työntekomaan lakia ja työntekomaassa noudatettavia yleisiä työaikaa koskevia työehtoja.

c Työsopimukseen sovelletaan Suomen lakia ja voimassa olevaa maalausalan työehtosopimusta. Työaika voidaan järjestää myös siten, että työtuntien määrä tasoittuu keskimäärin neljäänkymmeneen (40) tuntiin viikossa enintään kuuden (6) kuukauden tasoittumisjaksolla. Mikäli ulkomaantyon kesto on alle kuusi (6) kuukautta, tasoittumisjakson pituus voi olla kuitenkin enintään ulkomaantyon keston mittainen.

Työnantaja ja työntekijä eivät voi sopia sellaisesta työaikajärjestelystä, joka on työntekomaan pakottavien työaikamääräysten vastainen.

Käytettäessä keskimääräistä neljänkymmenen (40) tunnin viikkotyöaikaa työtuntijärjestelmä on laadittava etukäteen kirjallisesti koko tasoittumisjakson ajaksi. Työtuntijärjestelmän muuttaminen kesken tasoittumisjakson voi tapahtua vain molemminpuolisella sopimuksella.

Ylityöstä ja hätätyöstä, jota tehdään työtuntijärjestelmän mukaisen vuorokautisen työajan lisäksi, on kahdelta ensimmäiseltä tunnilta maksettava viidelläkymmenellä prosentilla ja seuraavilta tunneilta sadalla prosentilla korotettu palkka.

Ylityöstä ja hätätyöstä, jota tehdään työtuntijärjestelmän mukaisen viikoittaisen työajan lisäksi, on kahdeksalta ensimmäiseltä tunnilta maksettava viidelläkymmenellä prosentilla ja seuraavilta tunneilta sadalla prosentilla korotettu palkka.

2. Kustannusten korvaus ja erityiset määräykset

a Työntekijällä on oikeus päivärahaan, jonka suuruus on vuonna 2023 vähintään 48 €, joka maksetaan normaalin palkanmaksun yhteydessä.

b Työnantaja kustantaa työntekijälle matkat työkohteeseen ja takaisin työntekijän kotipaikkakunnalta työsuhteen alkaessa ja päättyessä. Muista työnantajan kustantamista kotimatkoista, matkustamisajan palkasta sekä matkakustannusten korvaamisesta työskentelypaikkakunnalla työnantaja ja työntekijä sopivat erikseen.

c Työnantaja antaa työntekijän käyttöön korvauksetta paikalliset olosuhteet huomioon ottaen kohtuullisen asunnon.

d Työsopimus on tehtävä aina kirjallisesti ennen työntekijän lähtöä työntekomaahan. Työsopimuksesta tulee ilmetä työsopimuslain (55/2001) edellyttämien seikkojen lisäksi päivärahan suuruus ja sen määräytymisperuste (miltä päiviltä päiväraha maksetaan), työnantajan kustantamat kotimatkat ja matkakustannusten korvaus työntekomaassa sekä majoitusjärjestelyt ja niiden arvioitu laatu.

e Työntekijöiden sosiaaliturva määräytyy lakien ja kansainvälisten sopimusten perusteella.

20 § Päivittäiset matkakustannukset

1. Työntekijän oikeus työpäivittäiseen matkakustannusten korvaukseen määräytyy seuraavasti:

Oikeutta korvaukseen ei ole, jos työntekijän asunto on enintään 5 kilometrin etäisyydellä työmaasta.

Mikäli työntekijän asunto sitä vastoin on yli 5 kilometrin etäisyydellä työmaasta, määräytyy hänen matkakustannuksensa korvaus seuraavan taulukon mukaan:

Asunnon ja työmaan välinen etäisyys	Työpäivittäinen matkakustannusten korvaus 2023
yli 5 km	2,16 €
yli 10 km	3,47 €
yli 20 km	6,25 €
yli 30 km	9,10 €
yli 40 km	11,21 €
yli 50 km	13,59 €
yli 60 km	17,86 €
yli 70 km	20,20 €
yli 80 km	22,96 €
yli 90 km	26,15 €
yli 100 km	29,31 €

Asunnon ja työmaan välinen etäisyys mitataan yleisen liikenteen käytössä olevaa lyhintä reittiä myöten.

2. Työntekijän tulee antaa selvitys asuinpaikastaan työsopimusta tehtäessä. Mikäli selvitys annetaan myöhemmin, oikeus päivittäiseen matkakorvaukseen alkaa vasta selvityksen antamisesta lähtien.

3. Vesitse tapahtuvista matkoista sovitaan kussakin tapauksessa erikseen.

4. Matkakorvaus maksetaan palkanmaksun yhteydessä.

5. Mikäli työnantaja on järjestänyt työntekijöiden kuljetukset ja työntekijä käyttää sitä hyväkseen, ei mitään korvausta suoriteta. Kuljetukset tapahtuvat työajan ulkopuolella ja työaika on tässä työehtosopimuksessa mainittu säännöllinen työaika. Kuljetus- tai kulkuajalta ei muuta korvausta suoriteta.

☐ *Pöytäkirjamerkintä:* Päivittäisissä työmatkoissa on huomioitava voimassa olevat Työ- ja elinkeinoministeriön vahvistamat työssäkäyntialueet.

V SOSIAALISET MÄÄRÄYKSET

TES

21 § Vuosiloma

1. Työntekijälle annetaan vuosiloma vuosilomalain määräämällä tavalla.

2. Lomapalkka ja lomakorvaus lasketaan siten kuin maalausalan työntekijäin vuosilomia koskevassa työehtosopimuksessa sanotaan.

22 § Sairaus- ja tapaturma-ajan palkka

I Oikeus palkkaan työkyvyttömyysajalta

1. Oikeus palkkaan työkyvyttömyysajalta

Työnantaja maksaa työntekijälle, joka on estynyt tekemästä työtä sairauden, tapaturman tai ammattitaudin vuoksi, palkkaa työkyvyttömyysajalta.

2. Työkyvyttömyys todetaan työnantajan hyväksymällä todistuksella

Työkyvyttömyys todetaan ensisijaisesti yrityksen työterveyslääkärin todistuksella, mutta perustellusta syystä myös muun lääkärin antama todistus kelpaa todisteeksi työkyvyttömyydestä.

Perusteltu syy voi olla esimerkiksi työterveysyksikön pitkä etäisyys työntekijän työ-, koti- tai oleskelupaikasta tai vastaanottoajan kohtuuttoman pitkä odotus.

Taannehtiva lääkärintodistus hyväksytään, mikäli lääkäri on kirjoittanut todistukseen hyväksyttävät perusteet taannehtivuudelle.

Työkyvyttömyys voidaan osoittaa myös muun terveydenhuollon ammattilaisen antamalla todistuksella yrityksessä yhteisesti sovitun käytännön mukaisesti.

Kohdassa 1 ja 2 olevia määräyksiä sovelletaan myös alle 10-vuotiaan lapsen sairastumista koskeviin määräyksiin (katso kohta ”VI Erytistilanteet”, sivu 38).

TES 3. Sairauspoissaolo työntekijän ilmoituksella

3.1. Yrityksissä on flunssatyypisissä, enintään 3 vuorokautta kestävässä sairauspoissaoloissa sovittava omailmoitus menettelystä. Sopia ei voi, että aina vaaditaan lääkärintodistus. Sopimuksen on syytä olla kirjallisessa muodossa.

Mikäli omailmoitusmenettelystä ei ole sovittu, työnantaja tai tämän edustaja hyväksyy työntekijän ilmoituksen selvitykseksi työkyvyttömyydestä flunssatyypisissä enintään kolme vuorokautta kestävässä sairauspoissaoloissa. Tässä tapauksessa omailmoitukseen noudatetaan seuraavia sääntöjä:

- Työntekijän on ilmoitettava sairauspoissaolostaan omalle esimiehelleen välittömästi tai viimeistään ennen työvuoron alkua. Ellei ilmoitusta ole tehty ennen työvuoron alkua, poissaolon ajalta ei makseta sairausajan palkkaa.
- Työnantaja voi perustellusta syystä, mm. silloin kun työntekijällä on useita toistuvia sairauspoissaoloja, vaatia työkyvyttömyyden osoitukseksi lääkärintodistusta.
- Omailmoitusmenettelyä ei sovelleta vuosiloman aikana.

Osapuolet suosittelevat, että sovittaessa omailmoitusmenettelystä, paikalliseen sopimukseen sisällytetään menettelytavat alle 10-vuotiaan lapsen tilapäisestä hoidosta aiheutuvasta poissaolosta.

3.2. Mikäli työnantaja ei ole järjestänyt työterveyshuoltolain edellyttämää vähimmäistasoista työterveyshuoltoa, selvitykseksi lyhytaikaisista, enintään kolme vuorokautta kestävästä sairauspoissaoloista riittää työnantajalle tai tämän edustajalle tehty oma ilmoitus. Ilmoituksen saatuaan työnantaja voi osoittaa työntekijän menemään lääkärin vastaanotolle. Tästä aiheutuvat kustannukset maksaa työnantaja.

□ *Pöytäkirjamerkintä:*

Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että sovittaessa työntekijän omailmoitus – menettelystä on mahdollista sopia erilaisia työehtosopimuksessa tarkoitettuja ehtoja työntekijän omasta sairastumisesta ja lapsen sairastumisesta

johtuvien poissaolojen kohdalla (esim. ilmoituksen muoto, kenelle ilmoitus tehdään, poissaolojen määrä, miten pian ilmoitus on tehtävä ja lääkärintodistuksen vaatimisesta).

4. Lääkärintodistuksiin liittyvät epäselvyydet

Työnantaja on velvollinen maksamaan sairausajan palkkaa, kun työntekijä on esittänyt työkyvyttömyydestä hyväksyttävän selvityksen.

Mikäli työnantaja ei ole hyväksynyt työntekijän esittämää lääkärintodistusta siihen liittyvän epäselvyyden takia, on hänellä oikeus osoittaa työntekijä nimetyn lääkärin tarkastettavaksi. Tällöin työnantaja suorittaa lääkärintodistuksen hankkimisesta aiheutuvat kustannukset.

Lääkärintodistuksiin liittyvät epäselvyydet selvitetään työehtosopimuksen neuvottelujärjestyksen mukaisesti.

5. Sairastumisesta tulee tehdä ilmoitus lähimmälle esimiehelle ennen työvuoron alkua, milloin se on mahdollista

Työntekijän tulee ilmoittaa sairastumisestaan lähimmälle esimiehelleen tai työnantajan ilmoittamalle muulle henkilölle jo ennen työvuoron alkua, milloin se olosuhteet huomioon ottaen on mahdollista.

Tähän liittyvät menettelytavat työnantajan tulee saattaa työntekijöiden tietoon.

Ajoissa tehty ilmoitus on tärkeä sen vuoksi, että työpaikalla jo työvuoron alkaessa tiedetään, onko joku mahdollisesti poissa ja miten poissaolotapauksessa työt sinä päivänä järjestetään.

6. Työnantajan ja luottamusmiesten tulee ohjata työntekijöitä työehtosopimuksen säännösten oikeaan noudattamiseen ja pyrkiä ehkäisemään väärinkäytöksiä

Työnantajan ja luottamusmiesten tulee yhdessä pyrkiä ohjaamaan työntekijöitä työehtosopimuksen sairausajanpalkkaa koskevien määräysten oikeaan noudattamiseen.

TES

Perehdyttämisen yhteydessä uusille työntekijöille tulee antaa asiaa koskevaa valistusta ja ohjausta.

Sekä työnantaja- että työntekijäpuolen edun mukaista on sairauspoissaolojen saaminen mahdollisimman vähäisiksi. On suositeltavaa, että paikalliset osapuolet yhdessä seuraavat työpaikan sairauspoissaolojen kehitystä ja tarvittaessa etsivät keinoja niiden ennalta ehkäisemiseksi ja vähentämiseksi.

II Ei oikeutta palkkaan työkyvyttömyysajalta

1. Työkyvyttömyyttä ei korvata, mikäli työntekijä on aiheutanut työkyvyttömyytensä tahallisesti, rikollisella toiminnallaan, kevytmielisellä elämällään tai muulla törkeällä tuottamuksella.

2. Työnantajalla ei ole velvollisuutta korvata työkyvyttömyyttä, joka aiheutuu muualla tehdystä ansiotyöstä.

III Palkanmaksujakson pituus

1. Sairausajan palkkaa maksetaan toisen sellaisen työkyvyttömyyspäivän alusta lukien, joka työssä oltaessa olisi ollut työntekijän työpäivä.

2. Sairausajan palkka maksetaan kuitenkin ensimmäisen työpäivän alusta lukien, jos työntekijän työsuhde on ennen sairauden alkua jatkunut yhdenjaksoisesti vähintään 6 kuukautta tai jos työkyvyttömyys kestää sairastumispäivän jälkeen yli sairausvakuutuksen karenssiajan (9 arkipäivää).

3. Sairastumisen tai tapaturman sattuessa kesken työvuoron maksetaan varsinainen palkka työvuoron loppuun.

4. Tapaturmasta ja ammattitaudista aiheutuneen työkyvyttömyyden ajalta maksetaan palkkaa ensimmäisen sellaisen työkyvyttömyyspäivän alusta lukien, joka olisi ollut työntekijän työpäivä.

5. Työkyvyttömyysajan palkanmaksun kesto määräytyy työntekijän ennen työkyvyttömyyden alkamista jatkuneen yhdenjaksoisen työsuhteen keston perusteella.

Sairausajan palkkaa maksetaan seuraavanpituisen ajanjakson työpäiviltä:

Työsuhteen kesto	Ajanjakso
- alle kaksi viikkoa	–
yli 2 viikkoa mutta alle 1 kuukausi	sairausvakuutuksen karenssiaika
- yli 1 kuukausi mutta alle 3 vuotta	28 kalenteripäivää
- yli 3 vuotta mutta alle 5 vuotta	35 kalenteripäivää
- yli 5 vuotta mutta alle 10 vuotta	42 kalenteripäivää
- yli 10 vuotta tai kauemmin	56 kalenteripäivää

Tapaturma-ajan palkkaa maksetaan seuraavanpituisen ajanjakson työpäiviltä:

Työsuhteen kesto	Ajanjakso
- alle 3 vuotta	28 kalenteripäivää
- yli 3 vuotta mutta alle 5 vuotta	35 kalenteripäivää
- yli 5 vuotta mutta alle 10 vuotta	42 kalenteripäivää
- yli 10 vuotta tai kauemmin	56 kalenteripäivää

IV Työkyvyttömyysajalta maksettavan palkan määrä

1. Aikatyössä palkka on työntekijän kesken olevan työn perusteella taikka muutoin määräytyvä tuntipalkka ilman työajasta johtuvia lisiä.

2. Tuotantopalkkiotyössä palkka on perusosa lisättynä keskimääräisellä tuotantopalkkio-osuudella.

3. Urakatyössä palkka on kesken olevan urakan keskituntiansio niin kauan kuin urakka on kesken. Mikäli työkyvyttömyys urakan päätyttyä edelleen jatkuu, muuttuu palkka työntekijän ennen urakkaa voimassa olleeksi palkaksi.

4. Työkyvyttömyyden johtuessa sairaudesta maksettavan palkan määrä on enintään 18,52 €/h 1.5.2023 alkaen ja 18,89 €/h 15.5.2024 alkaen sairausvakuutuksen karenssiajalta, ja 23,00 €/h 1.5.2023 alkaen ja 23,46 €/h 15.5.2024 alkaen työkyvyttömyyden palkalliselta loppujaksolta.

Työkyvyttömyyden johtuessa tapaturmasta tai ammattitaudista maksetaan työntekijän palkka täysimääräisesti.

TES V Vähennykset työkyvyttömyyden ajalta maksettavasta palkasta

1. Työnantajalla on oikeus saada palautuksena se korvaus, minkä työntekijä saa saman työkyvyttömyyden takia samalta ajanjaksolta päivärahaa taikka siihen verrattavaa muuta korvausta lain tai sopimuksen perusteella, ei kuitenkaan enempää kuin työkyvyttömyysajan palkkana maksamansa määrän. Mikäli korvaus on maksettu suoraan työntekijälle, työnantajalla on oikeus vähentää tämä määrä maksettavasta työkyvyttömyysajan palkasta.

2. Työnantajalla ei kuitenkaan ole oikeutta saada palautuksena em. korvausta tai vähentää sitä maksamastaan työkyvyttömyysajan palkasta, mikäli korvaus maksetaan työntekijälle hänen kokonaan tai osaksi itse kustantamansa vapaaehtoisen vakuutuksen perusteella.

3. Jos päivärahaa tai siihen verrattavaa korvausta ei työntekijästä itsestään johtuvista syistä makseta tai jos se maksetaan vähäisempänä kuin mihin hänellä lain mukaan olisi ollut oikeus, on työnantajalla oikeus vähentää työkyvyttömyysajan palkasta se päiväraha tai sen osa, mikä työntekijän laiminlyönnin johdosta on jäänyt suorittamatta.

VI Erityistilanteet

Työkyvyttömyyden uusiutuminen

1. Työkyvyttömyyden uusiutumisella tarkoitetaan samasta perusteesta aiheutuvan työkyvyttömyyden alkamista enintään 30 päivän kuluessa siitä, kun työntekijälle on maksettu työkyvyttömyysajan palkkaa tai sairauspäivärahaa. Tällaisessa tapauksessa työkyvyttömyysajan palkanmaksun kesto määräytyy ensimmäisen samasta perusteesta aiheutuneen työkyvyttömyyden alusta lukien.

2. Työkyvyttömyyden uusiutumistapauksessa aloitetaan työkyvyttömyysajan palkan maksu heti ensimmäisen sellaisen työpäivän alusta lukien, joka olisi ollut työntekijän työpäivä (ei karenssipäivää), mikäli palkallinen työkyvyttömyysajan ajanjakso ei ole ennättänyt aiemmin jo täytyä.

3. Mikäli uusiutumiseen kuluu yli 30 päivää siitä päivästä, jolloin työntekijälle on viimeksi suoritettu sairauspäivärahaa tai työkyvyttömyysajan palkkaa, menetellään työkyvyttömyysajan palkan maksamisen suhteen niin kuin kyseessä olisi uusi työkyvyttömyys.

Äkillinen hammassairaus

4. Jos äkillinen hammassairaus aiheuttaa työkyvyttömyyden ja vaatii hoitotoimenpiteitä saman päivän tai saman työvuoron aikana, maksaa työnantaja työntekijälle hoitotoimenpiteen ajalta palkan, enintään 18,52 €/h 1.5.2023 alkaen ja 18,89 €/h 15.5.2024 alkaen. Työkyvyttömyys ja hoidon kiireellisyys osoitetaan hammaslääkärin antamalla todistuksella.

5. Oikeus korvaukseen edellyttää, että työntekijän työsuhde on ennen työkyvyttömyyttä kestänyt vähintään kahden viikon ajan.

Alle 10-vuotiaan lapsen sairastuminen

6. Työntekijän alle 10-vuotiaan lapsen sairastuessa äkillisesti maksetaan työntekijälle tämän pykälän sairausajan palkkaa koskevien määräysten mukaisesti korvaus lapsen hoidon järjestämiseksi tai hoitamiseksi välttämättömästä lyhyestä tilapäisestä poissaolosta. Korvauksen maksamisen edellytyksenä on, että molemmat vanhemmat ovat ansiotyössä ja että poissaolosta annetaan työehtosopimuksen sairausajan palkan maksamista koskevien määräysten mukaan selvitys sekä että työntekijän työsuhde on kestänyt vähintään kahden viikon ajan. Edellä sanottua sovelletaan myös yksinhuoltajiin ja samassa taloudessa asuvan puolison lapsiin. Korvaus sairaan lapsen hoidon järjestämiseksi tai hoitamiseksi välttämättömästä lyhyestä tilapäisestä poissaolosta maksetaan myös siinä tapauksessa, että toinen vanhempi on estynyt hoitamasta sairasta lasta sairauden, opiskelun tai toisella paikkakunnalla asumisen taikka pysyvän oleskelun vuoksi ja esteestä on toimitettu pyydettyessä työnantajan hyväksymä selvitys.

7. Saman sairastumisen johdosta korvausta maksetaan vain toiselle vanhemmista.

TES **Vaikeasti sairaan lapsen hoito ja kuntoutus**

8. Työntekijällä, jonka oma tai samassa taloudessa elävä puolison lapsi sairastaa valtioneuvoston sairausvakuutuslain täytäntöönpanosta antaman asetuksen (1335/04) 4 §:n tarkoittamaa vaikeaa sairautta, on oikeus olla poissa työstä osallistuakseen sairausvakuutuslain (1224/04) 10 luvussa tarkoitettuun lapsensa hoitoon, kuntoutukseen tai hoidon opastukseen sovituaan poissaolosta etukäteen työnantajan kanssa.

Syöpäsairauden aiheuttama hoito

9. Työntekijällä on oikeus tämän pykälän sairausajan palkkaa koskevien määräysten mukaiseen sairausajan palkkaan syöpäsairauden edellyttämän hoitotoimenpiteen aiheuttaman työkyvyttömyyden ajalta.

Työkyvyn ylläpito ja sairauspoissaolojen hallinta

10. Yrityksissä voidaan työterveyshuoltoa apuna käyttäen sopia menettelytavoista, joilla ylläpidetään työntekijöiden terveyttä ja toimintakykyä. Tavoitteena on työkyvyn ylläpitäminen, työssä jaksaminen ja sairauspoissaolojen vähentäminen.

23 § Lääkärintarkastukset

1. Lakisääteiset terveystarkastukset

Työnantaja maksaa työntekijälle henkilökohtaisen tuntipalkan lakisääteiseen työterveyshuoltoon kuuluvissa terveystarkastuksissa sekä niihin liittyvissä matkoissa menetettyjä säännöllisiä työtunteja vastaavalta ajalta.

Työntekijälle, joka lähetetään em. lakisääteiseen työterveyshuoltoon kuuluviin tutkimuksiin tai määrätään tällaisessa tarkastuksessa jälkitarkastukseen, suorittaa työnantaja myös korvauksen välttämättömistä matkakustannuksista. Mikäli tutkimukset tai jälkitarkastus tehdään muulla paikkakunnalla, maksaa työnantaja myös päivärahan siten kuin työehtosopimuksessa määrätään.

Lakisääteisen työterveyshuoltoon kuuluvat terveystarkastukset järjestetään ensisijaisesti säännöllisen työajan puitteissa työnantajan määräämänä ajankohtana. Mikäli tarkastus tapahtuu työntekijän säännöllisen työajan ulkopuolella, maksetaan työntekijälle henkilökohtaisen tuntipalkan suuruista palkkaa

tarkastukseen osallistumisen ajalta. Lakisääteisen työterveystarkastuksen ajalta ei makseta ylityökorvausta, ellei työnantaja määrää työntekijää terveystarkastukseen nimenomaan säännöllisen vuorokautisen työajan ylityttyä.

Kvartsipölylle altistumisen johdosta ASA-rekisteriin merkittyjen henkilöiden osalta säännöllisten määräaikaisten terveystarkastusten välit määrittelee terveystarkastuksen ammattihenkilö. Määräaikaistarkastus on toistettava 1-3 vuoden välein, ellei erityisestä syystä työterveyslääkäri muuta edellytä.

Työntekijän tulee toimittaa lakisääteisistä tarkastuksista tehty työkykyisyysarvio viipymättä työnantajalle.

Määräaikaistarkastuksen tarkoituksena on selvittää työntekijän terveydentila sekä työ- ja toimintakyky. Sen sisältö ja laajuus perustuvat terveydenhuollon asiantuntijan arvioon tarvittavista toimenpiteistä työn todellisiin riskeihin ja altisteisiin pohjautuen. Harkittaessa määräaikaistarkastuksen laajuutta huomioon tulee ottaa työntekijän työtehtävien aiheuttamat erityisvaatimukset ja henkilökohtainen terveydentila.

Määräaikaistarkastus rakennuslalla edellyttää sitä, että työntekijä käy vastaanotolla.

Työterveyskortti

Työnantajan on työsopimuksen solmimisen yhteydessä varmistettava, että työntekijällä on oma henkilökohtainen työterveyskortti. Työntekijän on pidettävä työterveyskortti mukanaan rakennustyömaalla. Työterveyshuollon järjestämisen valvomiseksi työntekijän on näytettävä työterveyskortti työnantajalle.

2. Muut lääkärisä käynnit

Ansiomenetyks korvataan seuraavilla edellytyksillä:

1. Kyseessä on sairastumis- tai tapaturmatapaus, jossa on välttämätöntä päästä lääkärintarkastukseen työaikana. Tällaisina tilanteina pidetään

- sairastumista tai tapaturmaa, jonka vuoksi on päästävä nopeasti lääkäriin, taikka
- tilannetta, jolloin vastaanottoaikaa ei ole saatavissa työajan ulkopuolella kohtuullisen ajan (esim. normaalitapauksessa viikon) kuluessa.

TES

Lääkärintarkastus on järjestettävä työajan tarpeetonta menetystä välttäen.

2. Työntekijän on esittävä hyväksyttävä selvitys lääkärintarkastuksessa käynnistä (esim. lääkärintodistus tai lääkäripalkkiokuitti) sekä muissa kuin kiireellisissä tapauksissa selvitys siitä, ettei hän ole voinut saada vastaanottoaikaa työajan ulkopuolella.

Pyydettyessä työntekijän on esitettävä selvitys tarkastuksen kestosta odotus- ja kohtuullisine matka-aikoineen.

3. Työntekijän on ilmoitettava työaikana tapahtuvasta lääkärintarkastuksesta työnantajalle etukäteen. Jos ilmoitusta ei ylivoimaisen esteen takia voida etukäteen tehdä, on ilmoitus tehtävä välittömästi, kun se on mahdollista.

4. Seulonnat

Ansionmenetyks korvataan naisten rintasyöpäseulontaan osallistumisen ajalta, sekä kohdunkaulaosan syövän seulontaan osallistumisen ajalta, mikäli nämä tapahtuvat työaikana.

5. Sairausajan palkka syöpähoitojen ajalta

Työntekijällä on oikeus sairausajan palkkaa koskevien määräysten mukaiseen sairausajan palkkaan syöpäsairauden edellyttämän lääketieteellisen hoitotoimenpiteen ja sen aiheuttaman työkyvyttömyyden ajalta.

Ansionmenetyksiä ei kuitenkaan korvata:

1. Mikäli työntekijä saa lääkärintarkastuksen ajalta työkyvyttömyysajan palkkaa tai kyse on sairausajan palkkamääräysten mukaisesta karenssipäivästä.

2. Milloin sairaus tai tapaturma on johtunut työntekijän omasta törkeästä tuottamuksesta tai tahallisuudesta.

Jos edellä mainitut korvattavuuden edellytykset täyttyvät, korvataan ansionmenetyks seuraavien lääkärintarkastusten osalta:

1. Uusi tai uusiutuva sairaus

- Sellaisen lääkärintarkastuksen ajalta, jossa todetaan työntekijän sairaus.

- Lääkärin tutkimustoimenpiteestä johtuneen, enintään vuorokauden kestävästä työkyvyttömyyden ajalta.
  - Milloin työntekijä sairausoireiden vuoksi on otettu sairaalaan tarkkailtavaksi tai tutkittavaksi.
2. Aikaisemmin todettu sairaus
- Kroonisen sairauden edellyttämän lääkärintarkastuksen ajalta silloin, kun kyseessä on ao. erikoisalan lääkärin suorittama tarkastus hoidon määrittelemiseksi (ml. määräys apuvälineen esim. silmälasien hankkimiseksi).
  - Sairauden olennaisesti pahentuessa, minkä vuoksi työntekijän on ollut tarpeen hakeutua lääkärintarkastukseen.
  - Muun aikaisemmin todetun sairauden hoidon määrittelemiseksi tarpeellisen lääkärintarkastuksen ajalta vain, jos lääkärinpalveluja ei ole saatavissa työajan ulkopuolella.
3. Laboratorio- ja röntgentutkimukset
- Korvattavaan lääkärintarkastukseen välittömästi liittyvän laboratorio-, röntgen- tai siihen rinnastettavan tutkimuksen ajalta. Tutkimuksen tulee olla lääkärin määräämä ja siten osa tarkastusta.
  - Erillisen em. tutkimuksen ajalta aiheutuva ansionmenetykset korvataan vain, jollei tutkimusta ole mahdollista suorittaa työajan ulkopuolella tai jos sairaus edellyttää tutkimuksen suorittamista ainoastaan tietyinä vuorokaudenaikana.
4. Raskauteen liittyvät lääkärintarkastukset ja tutkimukset
- Sairausvakuutuslain mukaisen äitiysrahan saamisen edellytyksenä olevan lääkärin tai terveyskeskuksen todistuksen hankkimiseksi välttämättömän tarkastuksen ajalta.

3. Korvausten palkkaperuste

Pykälässä mainitut korvaukset ansionmenetyksestä suoritetaan samoin palkkaperustein kuin sairausajan palkka.

Korvataan seuraavin edellytyksin:

Työntekijän työsuhde on jatkunut vähintään 6 kuukautta ennen laskettua synnytysaikaa.

Ajalta:

Korvausta maksetaan työntekijälle hänen äitiysvapaansa ajalta 56 ja isyysvapaansa ajalta 6 sairausvakuutuslain mukaisen arkipäivän pituisen kalenteriajanjakson työtuntijärjestelmän mukaisilta työpäiviltä. (Arkipäiviä ovat päivät maanantaista lauantaihin pyhät pois lukien)

Milloin työntekijä on adoptoinut alle 7-vuotiaan lapsen, annetaan hänelle samoin edellytyksin adoptioon välittömästi liittyvänä vastaavan pituinen palkallinen äitiys- tai isyysvapaaseen rinnastettava vapaa. Tämä ei koske perheen sisäistä adoptiota.

Määrä:

Korvauksena maksetaan edellisessä kohdassa mainitulta ajalta laskettavan työntekijän palkan ja äitiys- tai isyysrahan tms. korvauksen välinen erotus äitiys- tai isyysvapaan alkamisesta lukien.

Esimerkki 1:

Työntekijä jää 6 päivän isyysvapaalle. Hänen palkkansa on 15 euroa/h ja päiväpalkka 120 euroa. Oletetaan isyysrahan määräksi 84 euroa päivältä. Hänen palkkansa isyysvapaan ajalta (työpäiviä ovat hänellä päivät ma-pe) on $5 \times 120 = 600$ euroa ja isyysraha $6 \times 84 = 504$ euroa. Työntekijän palkan ja isyysrahan välinen erotus $600 - 504$ on 96 euroa, mikä määrä työnantajan tulee maksaa työntekijälle tämän isyysvapaan ajalta.

Esimerkki 2:

Työntekijä jää 1.2. äitiysvapaalle. 56 päivän maksuvelvollisuus koskee aikaa 1.2.–28.3. Ajanjaksolle osuu 48 arkipäivää, joista työntekijä on työssä 40 (ma-pe). Työn-

tekijän palkka on 120 euroa päivässä ja hän saa 84 euroa äitiysrahaa päivältä. Työntekijän palkka $40 \times 120 = 4800$ euroa. Samalta ajalta maksettava äitiysrahan määrä on $48 \times 84 = 4032$ euroa. Työnantaja maksaa erotuksen $4800 - 4032 = 768$.

25 § Sosiaalililat

1. Työmaiden henkilöstötilat tulee järjestää työministeriön päätöksen (977/94) rakennustyömaiden henkilöstötiloista mukaisesti. Työministeriön päätöstä noudatetaan tämän työehtosopimuksen osana, huomioiden kuitenkin, että milloin työkohteen pienuuden, työn luonteen esim. korjauksen, maalauspaikan ahautauden taikka muiden erityisten olosuhteiden vuoksi edellä mainittujen suojien taikka jonkin niistä järjestäminen ei ole tarkoituksenmukaista taikka mahdollista, voidaan edellä mainituista säädöksistä poiketa, milloin työntekijöiden tässä pykälässä tarkoitettut tarpeet voidaan kohtuullisesti muuten tyydyttää.

□ *Pöytäkirjamerkintä:*

Edellisessä kappaleessa mainitun päätöksen rikkomisesta voidaan vaatia työtuomioistuimessa hyvityssakkoseuraamuksia vain jos työsuojeluvaltuutettu tai luottamushenkilö on tehnyt puutteista ilmoituksen työnantajalle ja toimivaltaiselle työsuojelutarkastajalle eikä työnantaja ole korjannut puutteita viipymättä.

2. Työpaikalle on työnantajan varattava työntekijälle tarpeelliset pesuvälineet ja -aineet sekä lain edellyttämät ensiaputarpeet.

26 § Työkalut

1. Työnantaja antaa työntekijälle kaikki työssä tarvittavat työkalut, koneet ja laitteet. Mikäli sovitaan, että työntekijä käyttää työssä omia erikoistyökalujaan, sovitaan siitä korvaus erikseen.

TES

2. Kukin työntekijä on työaikana vastuussa työnantajan hänelle jättämistä tavaroista, työkaluista ja muista esineistä sekä niiden kunnosta. Niiden suhteen havaituista epäkohdista on jokainen työntekijä velvollinen välittömästi saattamaan tiedon työnantajalleen tai hänen edustajalleen.

Työajan päättyessä on työvälineet ja tarvikkeet aina asetettava kunnostettuina työjärjestykseen työnantajan tai hänen edustajansa kanssa sovittuun paikkaan.

27 § Suojavaatetus

1. Työnantaja luovuttaa työntekijän käyttöön työtehtäviin soveltuvat takin ja housut tai muun työasun sekä kypärämyssyn. Näitä annetaan kahdet vuodessa. Työnantaja ja työntekijä voivat sopia, että takin ja housun sijasta annetaan kahdet housut. Työnantajan tarjoamat työvaatteet ovat työnantajan omaisuutta. Samoin työsuhteen päättyessä työntekijän on palautettava hallussaan olevat työvaatteet ja turvajalkineet. Työnantajan harkinnassa on, minkälaiset työ- ja suojavaatteet hän katsoo tarkoituksenmaisemmiksi ja kuinka niiden jako käytännössä toteutetaan.

2. Työnantaja luovuttaa työntekijän käyttöön työhön soveltuvat turvajalkineet työsuhteen alkaessa. Turvajalkineita annetaan yhdet kalenterivuodessa. Työntekijä voi valita kengät vähintään kolmesta työnantajan määrittelemästä kenkävaihtoehdosta, tai mikäli työntekijä hankkii muut kuin työnantajan tarjoamat jalkineet, korvaa työnantaja työntekijän hankkimat jalkineet tarjoamisensa kenkien kustannukseen saakka tositetta vasten. Jalkineita on käytettävä työskennellessä. Työsuhteen lakatessa työntekijän tulee palauttaa viimeksi saadut jalkineet työnantajalle.

Turvajalkineita ei kuitenkaan tarvitse luovuttaa lomiensa aikana töissä oleville opiskelijoille.

☐ *Pöytäkirjamerkintä:*

Suojavaatteiden hankinnassa on huomioitava työturvallisuus, työolosuhteet (esim. lämpötila) sekä haalareiden

ja kenkien sopiva koko ja malli työntekijöittäin. Osa-puolet suosittelevat, että työntekijälle annetaan talvi-käyttöön soveltuva takki, mikäli työtä tehdään ulkona tai kylmissä olosuhteissa.

3. Työnantaja vastaa suojavaatteiden ja suojavälineiden puhtaanaapidosta, huollosta ja mahdollisista tarkastuksista. Toteutus-tapa sovitaan paikallisesti 28.2.2023 mennessä. Suojavaatteilla tarkoitetaan valtioneuvoston asetuksen 427/2021 mukaisia kehon suojaukseen tarkoitettuja vaatteita ja muita vastaavia varusteita.

4. Työnantaja hankkii tarkkuutta vaativissa tehtävissä työs-kenteleville, työn niin vaatiessa, optisesti hiotut suojalasit, mi-käli työterveyshuolto on todennut ne tarpeelliseksi. Työnantaja hankkii optisesti hiotut häikäisyn estävät suojalasit niitä työs-sään tarvitseville, ellei häikäisyvaaraa muutoin voida torjua.

VI ERINÄISET MÄÄRÄYKSET

28 § Opastaminen ym. sellaiset

1. Työnantaja antaa työsuhteen syntyessä työntekijälle tietoja maalaustyön tapaturma- ja terveysvaaroista ja ohjeita tapatur-mien ja sairauksien välttämiseksi, mikäli mahdollista työsuoje-luvaltuutetun tai -asiamiehen läsnäollessa. Ohjeiden antamises-sa tulee tuoda esiin varsinkin maalaustyön tyypillisimmät tapa-turma- ja terveysvaarat.

2. Maalaustyössä täysin kokemattomalle ohjauksen tulee olla seikkaperäisempi kuin muulle työhön tulevalle.

3. Niin ikään työnantajan on annettava uusille työntekijöille opastusta työpaikan neuvottelusuhteista ja muissa työsuhtee-seen liittyvissä kysymyksissä. Työkohteen luottamusmiehelle on varattava mahdollisuus osallistua tähän opetustilaisuuteen, mikäli se vaikeuksitta käy päinsä.

4. Liitot suosittelevat kirjallisen työsopimuksen tekemistä ennen työntöön aloittamista.

TES

5. Liitot suosittelevat, että yrityksissä käydään kehityskeskustelut kerran vuodessa. Yrityksissä sovitaan kehityskeskustelun sisällöstä (kehityskeskustelut ovat esimiehen ja alaisen välisiä, alaisen työtä, työtilannetta, osaamista, työssä jaksamista yms. koskevia säännöllisin välein käytäviä keskusteluja).

28 b § Tutustu työelämään ja tienaa

1. Tämän pykälän määräyksiä sovelletaan peruskoululaisiin ja lukiolaisiin, joiden työsuhte perustuu ”Tutustu työelämään ja tienaa” -kesäharjoitteluohjelmaan.

2. Kaksi viikkoa tai kymmenen työpäivää kestävä kesäharjoitteluohjelma mukainen työsuhte voidaan sijoittaa 1.6.-31.8 väliseen aikaan. Tutustumisjakso voi olla myös kolmen tai neljän viikon mittainen.

3. ”Tutustu työelämään ja tienaa” -kesäharjoitteluohjelman suorittamisesta maksetaan kertakaikkisena palkkana 395 €, joka sisältää tutustumisjaksolta kerääntyneen lomakorvauksen. Vastaavasti, jos tutustumisjakso on kolme tai neljä viikkoa, maksetaan kertakaikkisena palkkana 592,50 € tai 790 €.

4. Voimassa olevan työehtosopimuksen palkkoja, palkanmääräytymisperusteita ja muita rahanarvoisia etuja koskevia määräyksiä ei sovelleta niihin peruskoululaisiin ja lukiolaisiin, joiden työsuhte perustuu tässä pykälässä tarkoitettuun kesäharjoitteluohjelmaan. Lukuun ottamatta säännöllisen työajan pituutta, heihin ei sovelleta työaikaa koskevia määräyksiä, mikäli ne vaikeuttaisivat kesäharjoitteluohjelman toteutusta.

29 § Ay-jäsenmaksujen periminen

Työnantaja perii, mikäli työntekijä on antanut siihen valtuutuksen, Rakennusliiton jäsenmaksut ja tilittää ne palkanmaksukausittain edellä mainitun liiton nimeämälle pankkitilille. Periminen suoritetaan siten kuin Pintaurakoitsijat ry ja Rakennusliitto ry ovat 1.3.2022 allekirjoittamassa sopimuksessa ammattiyhdistysjäsenmaksujen perimisestä sopineet. Työntekijälle anne-

taan kalenterivuoden tai työsuhteen päätyttyä verotusta varten todistus pidätetystä summasta.

30 § Ulkopuolinen työvoima

Työnantaja ottaa aliurakoitsijan kanssa tehtyyn sopimukseen ehdon, jonka mukaan aliurakoitsija sitoutuu soveltamaan aliurakoita maalaustyökohteessa suorittavien työntekijöittensä osalta alansa yleistä työehtosopimusta. Mikäli asianomaisella alalla ei ole työehtosopimusta, on aliurakoitsija velvollinen noudattamaan maalausalan työehtosopimusta.

31 § Erimielisyyksien ratkaiseminen

1. Tästä työehtosopimuksista ja siihen liittyvistä hinnoittelusta tai niiden tulkinnasta aiheutuvat erimielisyydet on kaikkea viivytystä välttämällä pyrittävä selvittämään työnjohdon ja luottamusmiehen tai sellaisen puuttuessa Rakennusliiton edustajan kesken.

Mikäli erimielisyyttä ei saada ratkaistua, toimitetaan erimielisyydestä olemassa olevat dokumentit työehtosopimusosapuolille.

2. Jos jostain urakkatyön yhteyteen kuuluvasta kohdasta syntyy erimielisyyksiä, ei työtä saa keskeyttää, vaan riita siirretään työehtosopimusosapuolten ratkaistavaksi.

3. Jommankumman työehtosopimuspuolen esittäessä neuvotteluja tähän työehtosopimukseen liittyvistä kysymyksistä, on ne aloitettava kaikkea viivytystä välttämällä.

Mikäli osapuolet eivät ole voineet sopia syntyneitä erimielisyyksiä, voidaan asia saattaa työtuomioistuimen ratkaistavaksi.

4. Kannetta sopimuksen ja hinnoittelun rikkomisesta, joka samalla voi koskea korvausta, on työntekijäin järjestöllä oikeus ajaa yksityisen työntekijän puolesta ilman eri valtuutusta.

32 § Ryhmähenkivakuutus

Työntekijän ryhmähenkivakuutus (TRHV) on työnantajan työntekijöilleen ottama henkivakuutus, jonka kustannuksista työn-

TES antaja vastaa. Kuolemantapauskorvaus maksetaan työntekijän kuoleman jälkeen, mikäli hänellä on ehdoissa mainittuja edunsaajia.

Vakuutuksen ottaa ja vakuutusmaksut maksaa työnantaja lakisääteisen tapaturmavakuutuksen yhteydessä vahinkovakuutusyhtiön kautta.

Kuolemantapauskorvaukset maksetaan keskitetysti Työntekijän ryhmähenkivakuutuspoolista.

33 § Voimassaolo

Tämän työehtosopimuksen määräykset tulevat voimaan 1. päivä maaliskuuta 2023 alkaen ja ovat voimassa helmikuun 28. päivään 2025 saakka.

Helsingissä maaliskuun 9. päivänä 2023

PINTAURAKOITSIJAT ry
Miika Sutinen
Ismo Ässämäki
Jukka Koivisto

RAKENNUSLIITTO ry
Matti Harjuniemi
Kimmo Palonen
Kari Koivunurmi

**ALLEKIRJOITUSPÖYTÄKIRJA
MAALAUSSALAN
TYÖEHTOSOPIMUKSEKSI
URAKKAHINNOITTELUINEEN
1.3.2023–28.2.2025**

**1. SOPIMUSKAUSI JA TYÖEHTOSOPIMUKSEN
VOIMAANTULO**

Työehtosopimus tulee voimaan 1.3.2023 ja on voimassa 28.2.2025 asti.

2. PALKKARATKAISU

Palkankorotukset 2023

Vuonna 2023 palkkoja korotetaan 1.5.2023 lähinnä jälkeen alkavan palkanmaksukauden alusta. Yleiskorotus on 4,0 % ja taulukkopalkkoja korotetaan 4,0 %. Kesken olevia urakoita ja työehtosopimuskohtaisia urakkahintoja korotetaan 4,0 %. Työehtosopimusten rahamääräisiä lisiä sekä henkilöstön edustajan erillis-korvauksia korotetaan 4,0 %.

Uudet taulukkopalkat 2023:

Palkkaryhmä	€/h
I	11,71
IB	13,19
II	14,31
III	15,86
IV	17,26
V	18,52

TES***Palkankorotukset 2024***

Vuonna 2024 palkkoja korotetaan 15.5.2024 lähinnä alkavan palkanmaksukauden alusta. Yleiskorotus on 2,0 % ja taulukkopalkkoja korotetaan 2,0 %. Kesken olevia urakoita ja työehtosopimuskohtaisia urakkahintoja korotetaan 2,0 %. Työehtosopimusten rahamääräisiä lisiä sekä henkilöstön edustajan erillis-korvauksia korotetaan 2,0 %.

Uudet taulukkopalkat 2024:

Palkkaryhmä	€/h
I	11,94
IB	13,45
II	14,60
III	16,18
IV	17,61
V	18,89

3. TEKSTIMUUTOKSET***Muutokset työehtosopimukseen*****9 § Paikallinen sopiminen työajoista (s. 13)**

Lisätään tekstiä kohdan 1. ensimmäisen kappaleen jälkeen koskien laajempia paikallisen sopimisen mahdollisuuksia matkatoiden kohdalla neuvottelutuloksessa sovitulla tavalla.

14.2 § Tuottavaa ja kannustavaa palkkaus koskeva paikallinen sopiminen

Poistetaan nykyinen TES 14.2 § pykälä ja muutetaan numerointia siten, että nykyinen 14.3 § muuttuu 14.2 §:ksi ja 14.4 § muuttuu 14.3 §:ksi.

14.4 § Tuotantopalkkio (s. 23)

Lisätään uusi pykälä TES 14.4 ”Tuotantopalkkio” koskien tuotantopalkkiojärjestelmää neuvottelutuloksessa sovitun mukaisesti.

17 § Palkanmaksu (s. 26)

Lisätään uusi 5. kohta neuvottelutuloksessa sovitun mukaisesti ja muutetaan nykyinen 5. kohta 6. kohdaksi.

23 § Lääkärintarkastukset (s. 41)

Lisätään tekstiä kohdan 1. ”Lakisääteiset terveystarkastukset” loppuosaan koskien määräaikaistarkastuksia neuvottelutuloksessa sovitun mukaisesti.

28 b § Tutustu työelämään ja tienaa – kesäharjoitteluohjelma (s. 48)

Päivitettiin korvausten määrät

4. YHTEISET TYÖRYHMÄT**4.1 Ruiskumaalaustyöryhmä**

Osapuolet perustavat työryhmän selvittämään mahdollisuuksia hinnoitella ruiskumaalausta asuntokohteissa. Sopimuskauden aikana sitoudutaan tekemään mittauksia ja muita toimia hinnoittelumahdollisuuksien selvittämiseksi. Tavoitteena on laatia koehinnoittelu pölynsidonnalle ruiskumaalauksella, joka pyritään ottamaan koekäyttöön vuoden 2024 aikana.

5. MUUT SOVITUT ASIAT

Jatketaan 1.6.2018 allekirjoituspöytäkirjassa sovittuja asioita seuraavasti:

5.1 Harjoittelijat ja opiskelijat

Osapuolten välillä 26.3.2009 allekirjoitettu koulutus- ja Osapuolten välillä 26.3.2009 allekirjoitettu koulutus- ja harjoittelu- paikkoja koskeva ohje uudistetaan olemaan voimassa sopimuskauden ajan.

5.2 Asuissa tiloissa työskentely

TES 14.1 § pöytäkirjamerkintä:

Työskentely asuissa tiloissa edellyttää kädentaitojen lisäksi myös sosiaalisia taitoja, joka tulee ottaa huomioon palkkauk-

nessa. Asutuissa tiloissa työskentelevien palkkaa tulee seurata, ettei se jää jälkeen yrityksen muiden työntekijöiden palkasta.

5.3 Liukuva työaika

Liukuvan työajan osalta sovelletaan työaikalain 12 §:n määräyksiä.

5.4 Käytännöstä poikkeavat työntekijät

Alalla toimivien yritysten palveluksessa olevien työntekijöiden työ sopimuksissa työpäivät ja työtunnit määritellään siten, että työntekijä tietää etukäteen kuluvan ja seuraavan tilikauden työpäivät ja työtunnit.

□ *Pöytäkirjamerkintä:*

Tällä määräyksellä on tarkoitus turvata työntekijän mahdollisuus päästä työttömyysturvan piiriin eikä se koske eläkeläisiä, opiskelijoita ja muita vastaavassa asemassa olevia vain omasta halustaan satunnaisia työpäiviä tekeviä. Määräystä ei myöskään sovelleta tilanteissa, joissa päivittäisten työtuntien määrittely työn luonteen vuoksi on mahdotonta (esim. tien hoito) tai muuttuneiden olosuhteiden vuoksi ei voi työskennellä (esim. sääesteet). Työajan siirtäminen on mahdollista sitä koskevien määräysten mukaisesti. Tätä määräystä sovelletaan myös vuokrattujen työntekijöiden työsuhteissa työ sopimusten mukaisesti.

5.5 Kevytyrittäisyys

Liittojen yhteinen kannanotto kevytyrittäisyydestä

UTS-sopimuksen mukaan ulkopuolisen työvoiman käyttöä tapahtuu kahdessa muodossa: alihankintatyönä ja työvoiman vuokrauksena. Työmarkkinoille on leviämässä kevytyrittäisyyden konsepti. Kyse on työsuhteesta tehtävän työn ja aidon yrittäjätoiminnan väliin luodusta järjestelystä, jossa mm. tapaturma-, työttömyys- ja eläkevakuutusmaksut siirtyvät kevytyrittä-

jän itsensä hoidettavaksi. Kevytyrittäjäydestä aiheutuu lisäksi kustannuksia laskutus- ja maksupalveluista ja yrittäjävoiton mahdollisuus on usein epärealistinen.

Tilaaajyrityksen kannalta kevytyrittäjäyteen liittyy ongelmia mm. sosiaalivakuutusmaksujen suorittamisen, tapaturmavakuuttamisen sekä työehtojen toteutumisen näkökulmasta.

Rakennusteollisuus RT ry ja Rakennusliitto ry katsovat, että toimittaessa yhteisellä työmaalla vastuusuhteiden selkeys on ensiarvoisen tärkeää. Kevytyrittäjäyys on ristiriidassa alan yritysten yhteiskunnallisen vastuun ja sosiaalisesti kestäväan työelämän tavoitteiden kanssa. Tilaaajien asemassa toimivien yritysten on syytä varmistua siitä, että ulkopuolisen työvoiman käyttö tapahtuu työehtosopimuksen ja tämän suosituksen mukaisesti. Se tarkoittaa, että alihankkijan ja vuokratyövoimayrityksen henkilöstön asema on järjestetty työsuhteiseksi.

5.6 Alle 25v työntekijät, joilla ei alan kokemusta

Alle 25-vuotiaalle henkilölle, jolla ei ole aiempaa alan kokemusta, voidaan palkkauksesta sopia paikallisesti toisin. Vähimmäispalkan tulee olla 80 % palkkaryhmän I palkasta. Tätä palkkaa voidaan maksaa enintään työsuhteen kahdelta (2) ensimmäiseltä kuukaudelta. Määräystä ei sovelleta työntekijöihin, jotka ovat maalausalan opiskelijoita.

6. LIITESOPIMUKSET

Tämän sopimuksen osana noudatetaan seuraavia sopimuksia: Sopimus irtisanomissuojasta ja lomauttamisesta rakennusalalla (RISS), Sopimus työntekijöiden edustajista sekä työntekijöiden ja työnantajan välisestä yhteistoiminnasta maalausalan yrityksissä (TED), Ulkopuolisen työvoiman käyttöä koskeva sopimus (UTS), Sopimus ammattiyhdistysjäsenmaksujen perinnästä (AYM), Koulutus-sopimus (KTS), Yleissopimus (YL) sekä Maalausalan työntekijäin vuosilomia koskeva työehtosopimus (VSL)

TES | 7. ALLEKIRJOITUSPÖYTÄKIRJAN VAHVISTAMINEN

Helsingissä 8. maaliskuuta 2023

Pintaurakoitsijat ry

Miika Sutinen
Ismo Ässämäki
Jukka Koivisto

Rakennusliitto ry

Matti Harjuniemi
Kimmo Palonen
Kari Koivunurmi

SOPIMUS IRTISANOMISSUOJASTA JA LOMAUTTAMISESTA RAKENNUSALALLA

RISS

Allekirjoittaneet liitot ovat sopineet, että maalauslalla työskentelevien työntekijöiden työsuhdeturva ja siihen liittyvät menettelytavat määräytyvät tämän sopimuksen osana noudatettavan työsopimuslain mukaan jäljempänä olevin poikkeuksin. Sopimuksen 5 §:ssä on lisäksi poikettu siitä, mitä on säädetty yhteistoiminnasta yrityksissä annetussa laissa yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvista asioista sekä työsopimuslain 5 luvun 3 §:ssä ja 9 luvun 3 §:ssä selvitysvollisuuden piiriin kuuluvista asioista.

1 § Koeaika

Koeajan pituus on toistaiseksi voimassaolevissa tai vähintään 6 kuukautta kestävässä määräaikaisissa työsuhteissa enintään 3 kuukautta. Kuutta kuukautta lyhyemmissä määräaikaisissa työsuhteissa koeaika saa olla enintään puolet työsopimuksen kestoajasta.

Jos työntekijä on koeaikana ollut työkyvyttömyyden tai perhevapaan vuoksi poissa työstä, työnantajalla on oikeus pidentää koeaikaa kuukaudella kutakin työkyvyttömyys- tai perhevapajaksoihin sisältyvää 30 kalenteripäivää kohden. Työnantajan on ilmoitettava koeajan pidentämisestä ennen koeajan päättymistä.

Työsopimusta ei voi solmia koeajaksi silloin, kun työntekijä tulee 5 vuoden kuluessa saman työnantajan palvelukseen vastaavan kaltaisiin tehtäviin, missä hän on jo aikaisemmin ollut.

2 § Lomauttaminen

1. Lomautuksen alku voidaan sitoa tietyn työn valmistumiseen tai työkauden päättymiseen.

2. Työnantaja voi peruuttaa lomautusilmoituksen tai siirtää kerran lomautuksen toimeenpanoa tarvitsematta noudattaa uutta lomautusilmoitusaikaa. Ilmoitus peruutuksesta tai siirrosta on tehtävä viimeistään työn päättymispäivää edeltävänä työpäivänä.

3. Työnantaja ja työntekijä voivat sopia tilapäisestä työstä lomautuksen kestäessä, jolloin lomautus voi jatkua välittömästi työn tekemisen jälkeen ilman eri lomautusilmoitusaikaa.

4. Paikallista sopimista koskevia työehtosopimusmääräyksiä noudattaen voidaan solmia yritystä tai sen osaa koskevia lomautussopimuksia. Tällaisella sopimuksella voidaan poiketa työnantajan aloitteesta tapahtuvissa lomautuksissa työsopimuslain ja tämän sopimuksen lomautusta koskevista määräyksistä.

3 § Irtisanominen

1. Irtisanoessaan työntekijän työnantajan on noudatettava vähintään seuraavia irtisanomisaikoja:

Työsuhte on jatkunut keskeytyksettä	Irtisanomisaika
- enintään 2 vuotta	2 viikkoa
- yli 2 mutta enintään 4 vuotta	4 viikkoa
- yli 4 mutta enintään 8 vuotta	8 viikkoa
- yli 8 mutta enintään 12 vuotta	12 viikkoa
- yli 12 vuotta	16 viikkoa

2. Työntekijän irtisanomisaika on 5 työpäivää.

3. Työsopimuksen lakkaaminen voidaan sitoa tietyn työn valmistumiseen tai työkauden päättymiseen. Tällainen irtisanomisilmoitus on annettava siten, että irtisanomisesta työsuhteen lakkaamiseen mennessä kuluu vähintään irtisanomisaika. Työsuhteen päättymisen täsmennetään viimeistään työsuhteen päättymistä edeltävänä työpäivänä.

4. Mikäli työsopimus on jo lomautusilmoituksen antamisen yhteydessä ehdollisesti irtisanottu, lomautus ja työsuhte päätty-

vät irtisanomisilmoituksen mukaisesti, jos työnantaja ei 180 päivän kuluessa lomautuksen alkamisesta ole voinut järjestää työntekijälle tämän ammattitaitoa vastaavaa työtä tämän sopimuksen 6 §:n mukaisesti. Työsuhteen päättymisestä tulee lähettää työntekijälle ilmoitus 180 päivän määräajan kuluttua. Työntekijällä on työsuhteen päättyessä oikeus vahinkonsa korvauksena irtisanomisajan palkkaan siltä osin kuin hänen irtisanomisaikansa ylittää ilmoitusajan, jolla ehdollisesta irtisanomisesta ilmoitettiin.

5. Paikallista sopimista koskevia työehtosopimusmääräyksiä noudattaen voidaan sopia irtisanomisilmoituksen peruutuksesta tai irtisanomisen toimeenpanon siirtämisestä.

4 § Työkunnat

1. Milloin määrätystä työstä sopimuksen tehnyttä työkuntaa joudutaan sanotun työn vähenemisen vuoksi supistamaan, työnantajan tulee ilmoittaa työkunnan vähentämisestä ja vähennettävien lukumäärä ainakin 2 päivää ennen vähentämistä työkunnalle. Ellei työkunta ohjesääntönsä perusteella pääse sopimukseen siitä, ketä tai keitä vähennys koskee, työnantaja valitsee vähennettävät työntekijät lähinnä työkuntaa viimeksi tulleiden joukosta.

2. Työnantajan on esitettävä työkunnan jäseniksi työntarjoamis- tai takaisinottovelvoitteen piirissä olevia työntekijöitä. Työntarjoamis- tai takaisinottovelvollisuudesta voidaan kuitenkin poiketa, jos työkunta pitää poikkeamista tarkoituksenmukaisena työkunnan muotoutumisesta johtuvan tai muun siihen rinnastettavan syyän vuoksi.

5 § Työvoiman vähentämiseen liittyvät neuvottelut

1. Silloin, kun kyseessä on alalla tavanomainen työvoimatarpeen vaihtelu, tuotannollisin ja taloudellisin perustein toimeenpantavat lomautukset tai irtisanomiset eivät kuulu yhteis-

RISS

toimintalain mukaisten neuvotteluelvoitteiden eivätkä työsopimuslain 5 luvun 3 §:n ja 9 luvun 3 §:n mukaisten selvitysvelvoitteiden piiriin.

Tällöin työnantajan tulee lomautus- tai irtisanomisilmoitusta antaessaan selvittää työntekijälle toimenpiteet perusteet, vaikutukset ja vaihtoehdot. Toimenpiteestä tulee ilmoittaa mahdollisimman pian työntekijää edustavalle luottamusmiehelle.

2. Yhteistoimintalakia ja työsopimuslain 5 luvun 3 §:ää ja 9 luvun 3 §:ää sovelletaan sen sijaan yrityksen tavanomaisesta toiminnasta poikkeavaan päätökseen, jolla on henkilöstövaikutuksia pääsääntöisesti useassa työkohteessa.

6 § Työntarjoamisvelvollisuus työsuhteen aikana

1. Työnantajan velvollisuus tarjota työstä toistaiseksi voimassaolevassa työsuhteessa olevalle (myös lomautetulle) rajoitettua työkohteisiin, joissa työntekijä voi, paikkakunnalla tavanomaiset työmatkat huomioon ottaen, päivittäin käydä työssä vakituisesta asunnostaan käsin.

Työntarjoamisvelvoitteen piiriin kuuluu myös työ, jonka tekemiseen työntekijä voidaan, hänen ammattitaitonsa, työkokemuksensa ja -kykynsä huomioon ottaen, rakennusalan luonteeseen ja yrityksen kokoon nähden tavanomaisin järjestelyin kouluttaa ja jota työnantaja kykenee koulutuksen päätyttyä tarjoamaan.

Paikallisesti sopien voidaan poiketa alle kahden viikon tilapäisen työn tarjoamisvelvollisuudesta.

2. Mikäli julkinen viranomainen on urakkasopimuksessa tai muutoin asettanut työvoiman käyttöä koskevia ehtoja, määräytyy työnantajan velvollisuus tarjota työtä työllistämisehtojen asettamien rajoitusten mukaisesti.

3. Jos alurakkaa tai alihankintaa koskeva sopimus joudutaan purkamaan ko. palvelua tarjoavan yrityksen palkkojen maksukyvyttömyyden vuoksi, tilaajalla on oikeus ottaa alauraikoitsijan tai alihankkijan työntekijät määräaikaiseen työsuhteeseen.

seen suorittamaan ko. työ valmiiksi omiin työntekijöihin kohdistuvan työntarjoamisvelvoitteen tai 7 §:n mukaisen takaisinotovelvoitteen sitä estämättä.

4. Työnantaja voi ottaa oppisopimusoppilaita työsuhteeseen omiin työntekijöihin kohdistuvan työn tarjoamisvelvollisuuden tai 7 §:n takaisinotovelvollisuuden sitä estämättä, mikäli yrityksessä on näin YT-menettelyssä sovittu.

RISS

7 § Takaisinottaminen

Työsopimuslain 6 luvun 6 §:n mukainen määräaika lasketaan laista poiketen työnteon lopettamisesta.

Tiedustelu- ja takaisinotovelvollisuuden piirissä ovat tämän määräajan puitteissa ne työntekijät, joiden vakituinen asunto sijaitsee 6 §:n mukaisella etäisyydellä tarjolla olevasta työkohteesta.

8 § Seuraamukset virheellisestä menettelystä

Menettelyä koskevien määräysten noudattamatta jättämisestä ei aiheudu työehtosopimuslain tarkoittamaa hyvityssakkoseurauksista. Hyvityssakkoa ei voida tuomita työnantajalle myöskään sellaisten velvollisuuksien rikkomisesta, josta voidaan tuomita vahingonkorvausta, korvausta tai hyvitystä.

9 § Voimassaolo

Tämä sopimus tulee voimaan 20.3.2014 ja on voimassa toistaiseksi. Sopimus voidaan irtisanoa yhden (1) kuukauden irtisanomisajalla päättymään samaan aikaan työehtosopimuksen kanssa.

Helsingissä maaliskuun 20. päivänä 2014

PINTAURAKOITSIJAT ry

RAKENNUSLIITTO ry

SOPIMUS TYÖNTEKIJÖIDEN EDUSTAJISTA SEKÄ TYÖNTEKIJÖIDEN JA TYÖNANTAJAN VÄLISESTÄ YHTEISTOIMINNASTA MAALAUSSALAN YRITYKSISSÄ

Johdanto

Yrityksen jatkuva toiminta ja sitä kautta henkilökunnan työsuhteiden pysyvyys edellyttää jatkuvaa yhteistyötä yrityksen johdon ja henkilöstön välillä. Yhteistyöllä voidaan tehostaa yrityksen kilpailukykyä ja kannattavuutta, mahdollistaa yrityksen sopeutuminen alati muuttuviin markkinoihin sekä edesauttaa työympäristön ja työmenetelmien kehittämistä.

Työturvallisuus työpaikoilla ja yrityksessä edellyttää työsuojelutoiminnalle myönteistä ilmapiiriä, joka saavutetaan parhaiten työnantajan ja työntekijän välisellä yhteistyöllä.

Työehtosopimusjärjestelmän ylläpitäminen ja kehittäminen perustuu työnantaja- ja työntekijäpuolen välisiin neuvottelusuhteisiin, joilla turvataan osapuolten välillä solmittujen sopimusten noudattaminen, työnantajan ja työntekijän välillä syntyvien erimielisyyksien ym. kysymysten nopea käsittely sekä työrauhan ylläpitäminen työehtosopimusjärjestelmän edellyttämällä tavalla.

Edellä mainittujen päämäärien toteuttamiseksi allekirjoittaneet liitot ovat tehneet sopimuksen työntekijöiden edustajista ja työntekijöiden ja työnantajan välisestä yhteistyöstä maalausalan yrityksissä. Sopimuksella määritellään luottamusmiestoimintaa, työsuojeluyhteistoimintaa sekä laissa yhteistoiminnasta yrityksissä säädettyä työnantajan ja työntekijän välistä yhteistoimintaa sikäli kun kyse ei ole eri henkilöstöryhmien välisestä yhteistyöstä.

Työturvallisuuslain (738/2002) 6 luvun nojalla pääurakoitsija, tai ellei työmaalla toimi pääurakoitsijan asemassa olevaa työnantajaa, rakennuttaja tai muu rakennushanketta ohjaava tai valvova taho (pää toteuttaja) on velvollinen huolehtimaan työsuojeluyhteistoiminnasta yhteisellä rakennustyömaalla.

Siltä osin kuin tällä sopimuksella ei muuta ole sovittu noudatetaan työnantajan ja työntekijöiden välisessä yhteistoiminnassa lakia yhteistoiminnasta yrityksissä, työsuojelun valvonta lakia sekä lakia muutoksenhausta työsuojeluasioissa.

YT-lain mukaisessa vuoropuhelussa tulee lisäksi käsitellä se, miten henkilöstön edustajien ja heidän edustamiensa työntekijöiden välinen yhteydenpito käytännössä varmistetaan.

TED

1 § Työnantajan edustajat

Työnantajan edustajia tämän sopimuksen tarkoittamassa yhteistyössä ovat työnjohto ja työsuojelupäälliköt.

2 § Työntekijöiden edustajat

1. Yrityskohtainen järjestelmä on ensisijainen tapa hoitaa työntekijöiden edustus. Työntekijät voivat valita keskuudestaan yrityksen pääluottamusmiehen ja yrityksen työsuojeluvaltuutetun.

2. Yrityksessä, jonka toiminta on jaettu alueyksiköihin tai joka toimii muuten laajalla maantieteellisellä alueella, voidaan paikallisesti sopia valittavaksi pääluottamusmiehen ja yrityskohtaisen työsuojeluvaltuutetun lisäksi tai sijasta myös alueellinen pääluottamusmies ja työsuojeluvaltuutettu.

3. Yrityksen pääluottamusmiehenä ja työsuojeluvaltuutettuna sekä alueellisena pääluottamusmiehenä ja alueellisena työsuojeluvaltuutettuna voi toimia sama henkilö.

4. Työpaikalle, jossa työskentelee yli 10 työntekijää toimihenkilöt mukaan luettuna, on työntekijöiden valittava työsuojeluvaltuutettu. Työpaikoille, joissa työskentelee yhtä aikaa kahden tai useamman työnantajan työntekijöitä, työntekijöillä on oikeus valita yhteinen työsuojeluvaltuutettu.

Tämän sopimuksen mukaisella työpaikalla tarkoitetaan ensisijaisesti yritystä. Mikäli yritys toimii laajalla maantieteellisellä alueella tai jos se muuten on työsuojelun kannalta tarkoituksenmukaista, työpaikaksi katsotaan rajoitetumpikin alue kuten yrityksen piirikonttori, alueyksikkö tai jokin muu alueellinen toimipaikka tai pitempikestoinen työkohde, jossa säännönmukaisesti työskentelee vähintään viisi (5) työntekijää.

Monitoimialayrityksessä edellä tarkoitettu määräytyy siten, että tässä sopimuksessa tarkoitettujen yhden alan toiminnot muodostavat itsenäisen muista toiminnoista erillään olevan kokonaisuuden, ellei paikallisesti toisin sovita.

5. Kaikille työntekijöiden edustajille valitaan myös varamiehet. Työsuojeluvaltuutetulle on valittava kaksi varamiestä.

3 § Työntekijöiden edustajien kelpoisuusvaatimukset

1. Pääluottamusmieheksi yritykseen tai sovitulle alueelle voidaan valita toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa ja työssä oleva henkilö, joka on Rakennusliiton jäsen ja perehtynyt edustamansa alan ja yrityksen olosuhteisiin.

2. Työsuojeluvaltuutetuksi yritykseen voidaan valita yrityksessä työssä oleva henkilö ja työsuojeluvaltuutetuksi sovitulle alueelle toiminta-alueella työssä oleva henkilö. Työpaikan työsuojeluvaltuutetuksi voidaan valita työpaikalla työssä oleva henkilö.

4 § Työntekijöiden edustajien alueellinen toimivalta ja toimikauden kesto

1. Yrityksen pääluottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun toimialueena on koko yritys ja toimikausi on kaksi vuotta.

2. Alueellisen pääluottamusmiehen ja alueellisen työsuojeluvaltuutetun toimialueena on sopimuksen mukainen alue ja toimikausi on kaksi vuotta.

3. Työpaikan työsuojeluvaltuutetun toimialueena on ao. työpaikka ja toimikausi kestää enintään kaksi vuotta.

4. Mikäli tehtävään valitun henkilön työsuhde päättyy tai hän luopuu tehtävästään kesken toimikauden, varamies hoitaa hänen tehtäviään toimikauden jäljellä olevan ajan.

Muissa tapauksissa varamies hoitaa estyneen työntekijöiden edustajan tehtäviä vain esteen ajan.

Työnantajalle on tehtävä ilmoitus siitä, että varamies ryhtyy hoitamaan työntekijöiden edustajan tehtäviä.

TED

5 § Työntekijöiden edustajien valinta

1. Työntekijöiden edustajien vaalin toimittamista varten työnantajan on annettava käytettäväksi luettelo yrityksessä, sovitulla toimialueella tai työpaikalla työsuhteessa olevista työntekijöistä.

2. Työntekijöiden on saatava käyttää maksutta työnantajan hallinnassa olevia tarkoitukseen soveltuvia tiloja vaalin toimitamiseen. Vaalista ei saa aiheutua tarpeettomasti häiriötä työpaikan toiminnalle.

3. Vaali on järjestettävä siten, että kaikilla yrityksen, toimialueen tai työpaikan työntekijöillä on mahdollisuus osallistua siihen.

4. Vaalien ehdokasasettelusta sekä ajasta ja paikasta on sovitava ennakolta työnantajan kanssa ja niistä on ilmoitettava kaikille työntekijöille toimitettavalla tiedonannolla vähintään 7 päivää ennen ehdokasasettelun alkamista.

5. Ehdokkaita ovat oikeutettuja asettamaan kaikki valittavan luottamushenkilön toimialueeseen kuuluvat työntekijät ja ehdokasasettelulle on varattava aikaa 7 päivää.

Ehdokasasettelun määräajan päättymisen ja vaalitoimituksen alkamisen välille tulee jäädä vähintään 7 päivää.

6. Yrityksen, alueen tai työpaikan työntekijät voivat halutesaan järjestää edustajan vaalin myös edellä mainittuja määräaikoja noudattamatta.

7. Vaalin tuloksesta on ilmoitettava kirjallisesti työnantajalle, jonka tulee työpaikan työsuojeluvaltuutetun vaalin kyseessä ollessa ilmoittaa vaalin tulos edelleen työturvallisuuskeskukselle.

8. Rakennusliiton paikallisen aluejärjestön tai sanotun työntekijäliiton paikkakunnalla toimivan ammattiosaston edustajilla on oikeus valvoa ja osallistua luottamusmiesvaalien järjestämiseen.

9. Työntekijöiden edustajien vaalin toimittamista varten työnantajan on annettava käytettäväksi luettelo yrityksissä, alueyksikössä tai työkohteessa työskentelevistä työntekijöistä sekä heidän yhteystietonsa (puhelinnumero, sähköposti). Vaihtoehtoisesti työnantaja voi luovuttaa tiedot suoraan sähköiseen vaalijärjestelmään.

6 § Työntekijöiden edustajan tehtävät

Pääluottamusmies

- toimii yrityksen työntekijöiden edustajana henkilöstöpolitiikkaan ja työsuhteisiin liittyvissä asioissa sekä tiedonvälittäjänä yrityksen ja edustamiensa työntekijöiden välillä
- edustaa työntekijöitä työehtosopimukseen perustuvassa paikallisessa sopimisessa
- valvoo työehtosopimuksen ja työlainsäädännön noudattamista sekä työrauhaa
- on Rakennusliiton edustaja suhteessa työnantajaan neuvottelujärjestelmän mukaisesti ja pitää yhteyttä liiton ammattiosastoihin ja alueorganisaatioon

Alueellinen pääluottamusmies

- suorittaa edellä tarkoitettuja pääluottamusmiehelle kuuluvia tehtäviä paikallisesti sovitulla toimialueella

Yrityksen työsuojeluvaltuutettu

- edustaa työntekijöitä työsuojelua koskevassa yhteistoiminnassa koko yritystä koskevien asioiden osalta ja toimii tiedonvälittäjänä työsuojeluun liittyvissä asioissa
- tutustuu yrityksen työkohteiden työsuojeluun liittyviin suunnitelmiin
- seuraa yrityksen työterveyshuoltoa

- on yhteyshenkilö mahdollisten työpaikkojen työsuojeluvaltuutettujen välillä
- hoitaa työsuojelulainsäädännön edellyttämiä työsuojeluvaltuutetulle kuuluvia tehtäviä sikäli kun ne eivät kuulu mahdollisen alueellisen tai työpaikan työsuojeluvaltuutetun toimenkuvaa

TED

Alueellinen työsuojeluvaltuutettu

- suorittaa edellä tarkoitettuja yrityksen työsuojeluvaltuutetulle kuuluvia tehtäviä paikallisesti sovitulla toimialueella

Työpaikan työsuojeluvaltuutettu

- hoitaa työsuojelu lainsäädännön edellyttämiä työpaikan työsuojeluvaltuutetulle kuuluvia tehtäviä

7 § Työntekijöiden edustajien työstä vapautus ja ansionmenetyksen korvaus

1. Yrityksessä, jossa työssä olevien työntekijöiden määrä on enintään 9, **päälouottamusmies** on tarvittaessa oikeutettu saamaan tilapäistä vapautusta työstään hänelle tässä sopimuksessa mainittujen luottamusmiestehtävien hoitamista sekä järjestöjen yhteisesti hyväksymään luottamusmiestehtäviä koskevaan koulutukseen osallistumista varten.

2. Työnantajan tulee kohdan 1. tarkoittamissa tapauksissa myöntää päälouottamusmiehen asiaa koskevan ilmoituksen saatuaan päälouottamusmiehelle asian hoidon edellyttämä määrä tilapäistä vapautusta työstä. Tilapäisen vapautuksen ajankohdasta päälouottamusmiehen on sovittava etukäteen työnantajan tai tämän edustajan kanssa.

3. Päälouottamusmies on oikeutettu saamaan säännöllistä vapautusta työstä edellä kohdassa 1. mainittuja tehtäviä varten seuraavasti:

TED

Työssä olevat työntekijät	Vapautus h/viikko
10 – 24	2
25 – 49	2,5
50 – 99	5
100 – 149	8
150 –	0,291 x työntekijämäärä

Taulukossa 150 työntekijän tai sitä suurempien yritysten osalta säännöllisen vapautuksen määrä tunteina 4 viikon pituista ajanjaksoa kohti saadaan kertomalla pääluottamusmiehen edustamien työntekijöiden lukumäärä tekstissä mainitulla kertoimella.

4. Ellei edellisessä kappaleessa tarkoitetun vapautuksen ajankohtaa ole määritelty etukäteen, on pääluottamusmies luottamusmiestehtävien niin vaatiessa oikeutettu saamaan em. tuntimäärän puitteissa vapautusta työstään sopimalla vapaan ajankohdasta etukäteen esimiehensä kanssa.

5. Pääluottamusmies suorittaa edellä 3. kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa hänelle tämän sopimuksen mukaan kuuluvat tehtävät ensisijaisesti säännöllisen vapautuksen aikana. Mikäli kiireellisen luottamusmiestehtävän hoito sitä välttämättä vaatii, on luottamusmies lisäksi oikeutettu saamaan sitä varten tilapäistä vapautusta työstään siten kuin edellä 1. ja 2. kohdissa on määrittäty.

6. Mikäli olosuhteet eivät anna aiheutta muuhun, **työsuojeluvaltuutetun** vapautus tehtävien hoitamista varten lasketaan siten, että työsuojeluvaltuutetun edustamien työntekijöiden lukumäärä kerrotaan luvulla 0,291 (TOL). Näin saatu luku ilmoittaa työstä vapautuksen tuntimäärän neljän viikon jaksona.

7. Työnantaja korvaa sen ansion, jonka työntekijöiden edustaja menettää työaikana tehtäviensä hoitamisen takia.

8. Jos työntekijöiden edustaja suorittaa työnantajan kanssa sovittuja tehtäviä säännöllisen työaikansa ulkopuolella, maksetaan käytetyltä ajalta ylityökorvaus, mikäli muusta lisäkorvauksesta ei ole sovittu.

9. Korvattavalla ansiolla tarkoitetaan työntekijän edustajan omaa keskituntiansiota ilman yli- tai sunnuntaityökorotusta.

8 § Työntekijöiden edustajan palkka

1. Pääluottamusmiehelle, joka edustaa itsensä mukaan lukien vähintään 6 työntekijää, maksettavan palkan tulee määrältään vastata vähintään palkkaryhmittelynsä perusteella saatavaa urakan takuupalkkaa.

Yrityksen tai alueen pääluottamusmiehelle sekä yrityksen tai alueen työsuojeluvaltuutetulle, joka edustaa vähintään kymmentä työntekijää, maksetaan 1.5.2023 jälkeen erillinen tehtävien hoidosta johtuva 78,72 €:n kuukausikorvaus ja 15.5.2024 jälkeen 80,29 €:n kuukausikorvaus. Palkkajakso 2 viikkoa: korvaus 1.5.2023 jälkeen 36,33 €/palkanmaksu ja 15.5.2024 jälkeen 37,06 €/palkanmaksu. Palkkajakso 2 kertaa kuukaudessa: korvaus 1.5.2023 jälkeen 39,38 €/palkanmaksu ja 15.5.2024 jälkeen 40,17 €/palkanmaksu. Mikäli varaluottamusmies hoitaa tehtäviä vähintään kaksi viikkoa, maksetaan korvaus hänelle. Korvaus on työssäoloajalta maksettavaa palkkaa.

Korvauksen edellytyksenä on, että edellä mainittu työntekijän edustaja on Rakennusliiton jäsen. Mikäli työntekijä hoitaa useampia edustajatehtäviä, on hän oikeutettu vain yhteen erillis-korvaukseen.

2. Pääluottamusmiehenä tai työsuojeluvaltuutettuna toimivaa työntekijää ei tätä tehtävää hoitaessaan tai sen tähden saa siirtää huonompipaikkaiseen työhön kuin missä hän oli edustajaksi valituksi tullessaan eikä häntä edustajatehtävän takia saa erottaa työstä. Häntä ei myöskään saa siirtää vähempiarvoiseen työhön, jos työnantaja voi tarjota hänelle muuta hänen ammattitaitoaan vastaavaa työtä. Edellä mainittujen työntekijöiden edustajien ansiokehityksen tulee vastata yrityksessä tai sen alueyksikössä tapahtuvaa ansiokehitystä.

TED

9 § Toimitilat ja tarvikkeet

1. Työnantaja osoittaa työntekijöiden edustajalle tämän tehtävien hoitamiseen tarvittavat tilat tarpeellisine toimistovälineineen ottaen huomion rakennuskohteen olosuhteet.

TED

2. Tavanomaisten toimistovälineiden käsitteen piiriin kuuluvat yrityksessä tai työkohteessa käytössä olevat atk-laitteet ja niihin liittyvät ohjelmat internet yhteyksineen ja sähköposteineen sekä monistus- ja postituspalvelut.

10 § Käynnit työkohteissa

1. Pääluottamusmiehellä ja työsuojeluvaltuutetulla on oikeus käydä toimialueensa työkohteissa, milloin se tehtävien suorittamiseksi on tarpeellista. Työmaakäynnistä on sovittava etukäteen esimiehen kanssa ja siitä on ilmoitettava asianomaisen työmaan johdolle.

2. Työnantaja korvaa työntekijöiden edustajalle sovittua matkustustapaa käyttäen syntyneet matkakustannukset ja maksaa matkapäiviltä säännöllisen työajan palkan.

11 § Oikeus osallistua koulutukseen

1. Työntekijöiden edustajille varataan sopimusosapuolten välisten koulutussopimusten mukaisesti tilaisuus osallistua koulutukseen, mikä on omiaan lisäämään heidän pätevyyttään edustajatehtävän hoitamisessa.

12 § Työsuhdeturva

1. Pääluottamusmies ja työsuojeluvaltuutettu voidaan irtisanoa tai lomauttaa taloudellisilla ja tuotannollisilla syillä vain siinä tapauksessa, että heille ei voida tarjota ammattitaitoa vastaavaa tai muuten sopivaa työtä toimialueella. Mikäli taloudellinen tai tuotannollinen irtisanominen tai lomautus kohdistuu luottamusmiehen tai työsuojeluvaltuutetun sijaisena ilmoituksen mukaan toimineeseen varamieheen, työnantajalla on tarvittaessa

velvoite selvittää, ettei toimenpide johdu henkilöstön edustajan tehtävien hoitamisesta.

2. Muilla kuin taloudellisilla ja tuotannollisilla syillä ei pääluottamusmiestä tai työsuojeluvaltuutettua saa irtisanoa muuten kuin työsopimuslain mukaisilla edellytyksillä.

3. Pääluottamusmiehen tai työsuojeluvaltuutetun työsopimuksen purkuperusteita arvioitaessa häntä ei saa asettaa huonompaan asemaan muihin työntekijöihin nähden.

4. Jos pääluottamusmiehen, alueellisen pääluottamusmiehen tai työsuojeluvaltuutetun työsopimus on lakkautettu tämän sopimuksen vastaisesti, työnantajan on suoritettava korvauksena hänelle vähintään 10 ja enintään 30 kuukauden palkka. Milloin työpaikassa säännöllisesti työskentelevien työntekijöiden ja toimihenkilöiden määrä on 20 tai vähemmän, on työsuojeluvaltuutetun kohdalla edellä tarkoitettu korvaus vähintään 4 ja enintään 24 kuukauden palkka. Korvaus on määrättävä työsopimuslain perusteiden mukaan. Korvausta lisäävänä tekijänä on otettava huomioon se, että tämän sopimuksen oikeuksia on loukattu. Jos tuomioistuimien harkitsee, että edellytykset työsuhteen jatkamiselle tai jo päättyneen työsuhteen palauttamiselle ovat olemassa, eikä työsuhdetta siitä huolimatta jatketa, on tämä otettava erittäin painavana syynä huomioon korvauksen suuruutta määrättäessä.

5. Tämän sopimuksen määräyksiä sovelletaan pääluottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun varamieheen sinä aikana, kun he tämän sopimuksen edellyttämän ilmoituksen mukaisesti toimivat sijaisina.

6. Tämän sopimuskohdan työsuhdeturvaa koskevia määräyksiä on sovellettava myös 5 §:n mukaisesti asetettuihin ehdokaskaisiin (ehdokassuoja). Ehdokassuoja alkaa aikaisintaan kolme viikkoa ennen vaalin toimittamista ja päättyy muun kuin vaalissa valituksi tulleen osalta vaalituloksen tultua vahvistetuksi.

7. Tämän sopimuskohdan työsuhdeturvaa koskevia määräyksiä on sovellettava yrityksen tai alueen pääluottamusmiehenä tai työsuojeluvaltuutettuna toimineeseen työntekijään myös kuusi kuukautta hänen tehtävänsä päättymisen jälkeen. Ilmoitus

TED

irtisanomisesta tai lomauttamisesta voidaan kuitenkin antaa kuuden kuukauden määräajan kuluessa niin, että ilmoituksen tarkoittama toimenpide astuu voimaan jälkisuojan päättymisen jälkeen.

8. Työsuojeluvaltuutettu voidaan kausiluontoisessa työssä lomauttaa kauden päättyessä taloudellisista ja tuotannollisista syistä, kun hänelle ei voida tarjota hänen ammattitaitoaan vastaavaa työtä työpaikalla tai hänen työllistämisensä edellyttäisi vielä muualla työskentelevän työntekijän lomauttamista tai irtisanomista kesken jo aloitetun urakan.

Työsuojeluvaltuutetulla on etuoikeus työhön, joten hänet kutsutaan töihin seuraavan kauden alkaessa ensimmäisten joukossa.

9. Ehdokassuoja ja jälkisuoja eivät estä työnantajaa lomauttamasta tai irtisanomasta kausiluontoisessa työssä työskentelevää työntekijää työkauden päättyessä tuotannollisella ja taloudellisella syyllä.

13 § Oikeus tietojen saantiin

1. Pääluottamusmiehellä on oikeus saada neljännesvuosittain tietoonsa yrityksen työntekijöiden nimet ja palkkaryhmät sekä työsuhteitten alkamisajat. Tiedot tulee saada myös mies- ja naispuolisten työntekijöiden ansiotasosta, sen koostumuksesta ja kehityksestä siten, että selvitys annetaan työntekijöiden keskituntiansiosta aikatyössä, keskituntiansiosta urakkatyössä ja keskituntiansiosta tehdyltä työajalta.

Yrityksissä, joihin on sovittu alueellinen pääluottamusjärjestelmä, pyritään emo tiedot antamaan myös alueellisesti työntekijöitä edustavalle pääluottamusmiehelle.

Uusien työntekijöiden perehdytyksen yhteydessä työntekijöille on annettava henkilöstön edustajien yhteystiedot (puhelinnumero, sähköposti).

2. Pääluottamusmiehellä on oikeus saada RISS:n, UTS:n ja AYM:n perusteella näissä sopimuksessa tarkoitettuja tietoja ja selvityksiä. Lisäksi pääluottamusmiehellä on oikeus saada tieto toimialueensa työkohteista.

3. Työsuojeluvaltuutetulla on oikeus saada tehtävänsä hoitoa varten tarpeelliset tiedot.

4. Työntekijän työsuhteeseen liittyvän epäselvyyden ja erimielisyyden selvittämiseksi on pääluottamusmiehelle annettava kaikki tapauksen selvittämiseen vaikuttavat tiedot.

5. Pääluottamusmiehelle, luottamusmiehelle ja työsuojeluvaltuutetulle tulee antaa tiedot toimialueellaan käytetystä työvoimasta aliurakoinnin ja vuokratyövoiman osalta kirjallisesti. Tietojen tulee olla käytettävissä töiden alkaessa.

6. Pääluottamusmiehellä ja työsuojeluvaltuutetulla on oikeus tutustua työaikakirjanpitoon siten, kun työaikalaisa on säädetty.

7. Työnantaja hankkii pääluottamusmiehen ja työsuojeluvaltuutetun käyttöön näille kuuluvien tehtävien hoitamista varten tarpeelliset lait, asetukset ja työsuojelumääräykset.

TED

14 § Työntekijöiden edustajan vastuu

1. Työntekijöiden edustaja on työsuhteessa työnantajaan samassa asemassa kuin muut työntekijät. Hänellä on velvollisuus henkilökohtaisesti noudattaa yleisiä työehtoja, työaikoja, työnjohdon määräyksiä ja muita järjestysmääräyksiä.

2. Työntekijän edustaja vastaa siitä, että työnantajan hänelle antamia tietoja käytetään ainoastaan siihen tarkoitukseen, jota varten ne on annettu.

15 § Neuvottelujärjestys

Yrityksessä syntyneet erimielisyydet pyritään ratkaisemaan yrityksessä. Mikäli tässä ei onnistuta, kiistanalainen asia siirretään liittojen välisiin neuvotteluihin.

16 § Sopijapuolten vastuu

Työehtosopimuksen osapuolet sitoutuvat omalta ja edustamiensa jäsenten osalta noudattamaan työehtosopimusosapuolten välillä sekä tämän sopimuksen perusteella tehtyjä sopimuksia,

noudattamaan työehtosopimuksen mukaista työrauhaa sekä selvittämään erimielisyydet neuvottelujärjestelmän mukaisesti.

17 § Voimaantulo

TED

Tämä sopimus tulee voimaan 20.3.2014 ja on voimassa toistaiseksi. Tämä sopimus voidaan irtisanoa yhden (1) kuukauden irtisanomisajoin päättymään samaan aikaan työehtosopimuksen kanssa.

Helsingissä 20. päivänä maaliskuuta 2014

PINTAURAKOITSIJAT ry

RAKENNUSLIITTO ry

MAALAUSSALAN TYÖNTEKIJÄIN VUOSILOMIA KOSKEVA TYÖEHTOSOPIMUS

1 § Soveltamisala

Vuosilomalain (162/2005) lisäksi sovitaan noudatettavaksi toiselta puolen Pintaurakoitsijat ry:n ja toiselta puolen Rakennusliiton välillä solmitun työehtosopimuksen piiriin kuuluvien työntekijäin vuosilomista ja vuosilomakorvauksista seuraavia määräyksiä, joiden tarkoituksena on luoda edellytykset työntekijän lomaviihtolalle vuosilomalaisissa tarkoitettuna lomakautena.

VLS

2 § Vuosiloman pituus

Työntekijän oikeus vuosilomaan ja loman pituus määräytyvät vuosilomalain mukaan.

3 § Vuosiloman antaminen

Työntekijän kesäloman ja talviloman ajankohdan päättää työnantaja sen jälkeen, kun työntekijä on esittänyt toiveensa loman ajankohdasta. Työnantaja antaa mahdollisuuksien mukaan loman työntekijän esittämän toiveen mukaisesti. Kesäloma annetaan 2.5.–30.9. välisenä aikana ja talviloma 1.10.–30.4. välisenä aikana vuosilomalain sallimin poikkeuksin.

Vuosiloma pidetään ennen työsuhteen päättymistä, mikäli työntekijä esittää asiaa koskevan pyynnön. Tämä koskee tilanteita, joissa työsuhde päättyy työntekijästä riippumattomasta syystä.

Määräaikaisessa työsuhteessa pyyntö on esitettävä työsuhteen solmittaessa. Toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa pyyntö esitetään viimeistään vuorokauden sisällä, kun työntekijä on saanut tietoonsa työnantajan suorittaman irtisanomisen.

Kun työntekijä irtisanomisilmoituksen saatuaan pyytää vuosilomansa pitämistä työsuhteensa aikana, työnantaja päättää alkaako vuosiloma irtisanomisaikana vai siirretäänkö työsuhteen päättymistä siten, että vuosiloma alkaa aiemmin ilmoitetusta työsuhteen päättymisestä lukien.

Esimerkki:

Työntekijän työsuhte irtisanotaan kahden viikon irtisanomisajalla päättymään 7.11. Työntekijällä on pitämätöntä vuosilomaa 12 päivää (2 viikkoa), jotka hän ilmoittaa pitävänsä. Työnantaja kirjoittaa tällöin työtodistukseen/työsopimuksen päättämislmoitukseen työsuhteen päättymispäiväksi 22.11. ja merkitsee siihen pidetyt lomapäivät.

VLS

Työntekijällä on oikeus ylimääräiseen vapaaseen, mikäli hänellä ei ole täyttä loma-oikeutta, kuitenkin niin, että vapaan ja mahdollisesti ansaitun kesäloman pituus on yhteensä enintään kaksi viikkoa. Työntekijän tulee ilmoittaa halukkuudestaan ylimääräiseen vapaaseen työsuhteen solmittaessa.

55-vuotta täyttäneillä työntekijöillä on oikeus ylimääräiseen viiden arkipäivän mittaiseen palkattomaan vapaaseen. Vapaan ajankohdasta sovitaan työntekijän ja työnantajan välillä. Työnantaja päättää vapaan ajankohdasta kuultuaan työntekijää. Vapaa on työssäoloajan veroista aikaa.

□ *Pöytäkirjamerkintä:*

Työntekijällä ei ole oikeutta siirretyssä työsuhteen päättämistilanteessa vuosiloman ajalta sairausajan palkkaan eikä oikeutta siirtää lomaansa vuosilomalain 5 luvun 26 §:n mukaisissa tilanteissa.

Mikäli työmaa tai yritys suljetaan vuosiloman ajaksi, ovat ne työntekijät, jotka eivät ole vuosilomalla tai edellisessä kappalessa tarkoitettulla ylimääräisellä vapaalla ja joita ei ole tilapäisesti sijoitettu käynnissä oleviin työkohteisiin, lomautettuina.

4 § Palkan erääntyminen vuosiloman yhteydessä

Milloin työmaan tai yrityksen työntekijät ovat samanaikaisesti vuosilomallaan, on vuosiloman alkamista lähinnä oleva perjantai palkanmaksupäivä. Sisään jäänyt laskenta-ajan palkka maksetaan loman päättymistä lähinnä seuraavana perjantaina.

Milloin yllä mainitun työmaan tai yrityksen työntekijä irtisanoutuu työmaan lomajakson kestäessä, maksetaan hänen lopputilinsä työmaan lomajakson päätyttyä viimeistään kolmannen työpäivän päättyessä.

VLS

5 § Lomaraha

Tässä sopimuksessa lomarahalla tarkoitetaan lomapalkan, lomakorvauksen ja lomaltapaluurahan muodostamaa kokonaisuutta.

Lomarahan määrä on 18,5 % lomanmääräytymisvuonna työsuojon ajalta maksetusta tai maksettavaksi erääntyneestä palkasta yli- ja hätätyöstä maksettu korotus mukaan lukien. Kesken olevassa urakassa toimitetaan väliarvio. Koululaisten ja opiskelijoiden lomarahan määrä on 14,0 %.

Lomarahasta maksetaan kesälomaosuutta vastaava määrä (14 %) kesälomaa edeltävässä tilissä ja talvilomaosuutta vastaava määrä (4,5 %) talvilomaa edeltävässä tilissä. Paikallisesti voidaan sopia, että lomaraha (18,5 %) maksetaan jokaisen tilinmaksun yhteydessä. Sopimus on solmittava aina kirjallisena noudattaen muilta osin TES:n 3 §:n paikallista sopimusta koskevia määräyksiä. Työsuhteen päättyessä työntekijälle maksetaan lopputilin yhteydessä siihen mennessä ansaittu lomaraha kokonaisuudessaan.

Suomeen lähetetyille työntekijöille maksetaan koko lomaraha (18,5 %) jokaisen palkanmaksun yhteydessä.

☐ *Pöytäkirjamerkintä:*

Lomarahaa ei saa edes lyhytaikaisissa työsuhteissa sisällyttää aikapalkkoihin tai urakkahintoihin. Työntekijällä, joka työsuhteensa kestäessä on ollut työssä vähemmän

kuin neljänätoista (14) päivänä, ei ole oikeutta lomarahaan, jos hän itse päättää työsuhteensa tai jos työnantaja purkaa hänen työsuhteensa työsopimuslain nojalla.

5a § Lomaraha perhevapaan ajalta

VLS

Perhevapaiden (erityisäitiys-, äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaan) ajalta työntekijälle kertyy vuosilomaa vuosilomalain mukaisesti. Tältä ajalta kertyneiden vuosilomapäivien lomapalkka ja lomaraha määräytyy seuraavasti: Jokaiselta perhevapaan aikana kertyneeltä lomapäivältä työntekijä saa lomarahaa 12 kertaa työsopimuksen mukaisen tuntipalkkansa.

Esimerkki:

Työntekijä, jolla perhevapaan ajalta kertyy 2,5 lomapäivää kuukaudessa: $2,5 \text{ lomapäivää} \times \text{työsopimuksen mukainen tuntipalkka} \times 12 = \text{kuukauden ajalta kertyvä lomarahan määrä}$.

Jos täydessä lomamääräytymiskuukaudessa on sekä työpäiviä että perhevapaapäiviä, maksetaan työntekijälle perhevapaan perusteella kertyneestä lomarahasta suhteellinen osuus.

Esimerkki:

Työntekijä, jolla perhevapaan ajalta kertyy 2 lomapäivää kuukaudessa: Kuukauden aikana on 21 työpäivää, josta työntekijä on ollut perhevapaalla 5. Lomarahana kyseisen kuukauden perhevapaalta maksetaan: $2 \text{ lomapäivää} \times \text{työsopimuksen mukainen tuntipalkka} \times 12 \times 5/21$ (23,8 %).

Suositus

Liitot suosittelevat, että kertyneet lomat pidetään ja lomarajat maksetaan heti perhevapaan päätyttyä (HUOM. Ennen mahdollisen hoitovapaan alkamista.)

5b § Lomaraha sairausajalta

Lomarahaa kertyy myös sairaus- ja tapaturma-ajalta maksetusta palkasta, enintään kuitenkin 75 työpäivää lomanmääräytymisvuodessa, taikka jos työkyvyttömyys jatkuu yhdenjaksoisena lomanmääräytymisvuoden päättymisen jälkeen, enintään 75 työpäivää tätä sairautta tai tapaturmaa kohden.

Lomarahaa alkaa kertyä edellä olevan määräyksen mukaisesti sairaus- ja tapaturma-ajalta 1.9.2013 tai sen jälkeen maksetusta palkasta.

VLS

6 § Voimassaoloaika

Tämä työehtosopimus tulee voimaan 1.3.2012 ja on voimassa toistaiseksi.

Tämä sopimus voidaan irtisanoa päättymään yhden (1) kuukauden irtisanomisajalla päättymään samaan aikaan työehtosopimuksen kanssa.

Helsingissä 8. päivänä huhtikuuta 2012

PINTAURAKOITSIJAT ry

RAKENNUSLIITTO ry

YLEISSOPIMUS

Lähtökohtia

Pintaurakoitsijat ry ja Rakennusliitto pyrkivät edistämään neuvottelusuhteita ja sopimustoimintaa niin liittojen välillä kuin työpaikoillakin sekä valvomaan osaltaan tehtyjä sopimuksia.

Perusoikeudet

YS

Kansalaisten perusoikeuksiin kuuluva yhdistymisvapaus on loukkaamaton. Tämä koskee niin työnantajia kuin työntekijöitä. Työntekijöillä on oikeus perustaa ja toimia ammattiyhdistysorganisaatioissa, eikä heitä saa tämän

johdosta irtisanoa tai syrjiä työssään. Yritysten henkilöstöllä on oikeus valita edustajia edustamaan heitä yritysten sisällä käsiteltävissä asioissa. Edustajien valintaoikeus sekä heidän oikeutensa ja velvollisuutensa on määritelty laeissa sekä muissa sopimuksissa. Yksittäisen työntekijän turvallisuus ja terveys, syrjimättömyys ja tasa-arvoinen kohtelu ovat lähtökohtana sopimusmääräyksille.

Työnjohto-oikeus

Työnantajalla on oikeus ottaa toimeen ja erottaa työntekijä ja määrätä työn johtamisesta.

Osapuolten neuvottelut

Jommankumman liiton esittäessä työmarkkinaneuvotteluja tulee ne mahdollisuuksien mukaan aloittaa viivytyksettä.

Osallisliittojen asiamiehillä, toimitsijoilla tai muilla niiden nimeämällä edustajilla on oikeus työehtosopimuksen soveltamista koskevissa asioissa käydä työpaikoilla sovittuaan tarkoitukseen sopivasta ajasta paikalla olevan tai muutoin työmaasta vastaavan asianomaisten työnantajan edustajan kanssa.

Ennakoilmoitus työtaisteluista

Ennen poliittiseen tai myötätuntotaisteluun ryhtymistä siitä ilmoitetaan valtakunnansovittelijalle sekä asianomaiselle työnantaja- tai työntekijäliitolle mahdollisuuksien mukaan vähintään neljä päivää aikaisemmin. Ilmoituksessa on mainittava aiotun työtaistelun syyt, alkamishetki ja laajuus.

Voimassaolo

Tämä sopimus tulee voimaan 1.1.1998 ja on voimassa toistaiseksi. Sopimus voidaan irtisanoa kolmen (3) kuukauden irtisanomisajoin päättymään samaan aikaan työehtosopimuksen kanssa.

YS

Helsingissä joulukuun 9.päivänä 1997

SUOMEN MAALARIMESTARILIITTO ry

RAKENNUSLIITTO ry

ULKOPUOLISEN TYÖVOIMAN KÄYTTÖÄ KOSKEVA SOPIMUS

1 Yleistä

UTS

Ulkopuolisen työvoiman käyttöä tapahtuu yritysten piirissä kahdessa muodossa. Se perustuu toisaalta kahden itsenäisen yrittäjän väliseen kauppa-, hankinta-, urakka-, vuokraus-, toimeksianto-, työnteko- jne. sopimukseen, jolloin tarvittavan työn tekee ulkopuolinen yrittäjä ilman, että toisella sopijapuolella on mitään tekemistä työsuoritukseen nähden. Käytännössä tällaiseen sopimukseen perustuvaa toimintaa nimitetään yleensä alihankinnaksi tai aliorakoinniksi.

Toisaalta vieraan työvoiman käyttö perustuu ns. työvoiman vuokraukseen, jolloin työvoimaa hankkivien liikkeiden toimitamat lainamiehet (vuokramies), tekevät työtä toiselle työnantajalle tämän johdon ja valvonnan alaisena. Edellä ensimmäisessä kappaleessa mainittuja tilanteita kutsutaan jäljempänä alihankinnaksi ja edellä toisessa kappaleessa mainittuja tilanteita kutsutaan jäljempänä vuokratyövoimaksi. Alihankintaa tai työvoiman vuokrausta koskeviin sopimuksiin otetaan ehto, jossa alihankkija tai työvoimaa vuokraava yritys sitoutuu noudattamaan alansa yleistä työehtosopimusta sekä työ- ja sosiaalilainsäädäntöä.

2 Alihankinta

Jos alihankinnan vuoksi yrityksen työvoimaa poikkeuksellisesti joudutaan vähentämään, on yrityksen pyrittävä sijoittamaan ko. työntekijät yrityksen muihin tehtäviin ja ellei se ole mahdollista, kehotettava alihankkijaa, jos tämä tarvitsee työvoimaa, ottamaan vapautuneet alihankintatyöhön sopivat työntekijät työhönsä entisin palkkaeduin. Työsopimukselle ei saa antaa sellais-

ta muotoa, jonka mukaan kysymyksessä olisi itsenäisten yrittäjien välinen urakkasopimus silloin kun kyseessä itse asiassa on työ sopimus.

3 Vuokratyövoima

Yritysten on rajoitettava vuokratyövoiman käyttö vain työhuipujen tasaamiseen tai muutoin sellaisiin ajallisesti taikka laadullisesti rajoitettuihin tehtäviin, joita työn kiireellisyyden, rajoitetun kestoajan, ammattitaitovaatimusten, erikoisvälineiden tai muiden vastaavien syiden vuoksi ei voida teettää omilla työntekijöillä.

Työvoiman vuokraus on epätervettä, jos eri työvoimaa hankkivien yritysten toimittamat vuokratyöntekijät työskentelevät yrityksen normaalissa työssä sen vakinaisten työntekijöiden rinnalla ja saman työnjohdon alaisena pidemmän ajan.

Vuokratyövoimaa käyttävien yritysten tulee pyydettyäessä selvittää päaluottamusmiehelle tällaisten työntekijöiden työskenteilyyn liittyvät kysymykset.

Yhteistoimintalain 16 §:n 2. momentin mukaisia muutosneuvotteluja ei ole tarpeen käydä silloin, kun vuokratyöntekijöitä on tarkoitus ottaa UTS-sopimuksen 3. kohdan mukaiseen tarpeeseen vähintään viikoksi ja enintään kahdeksi kuukaudeksi. Muissa tapauksissa noudatetaan YT-lakia.

Vuokratyövoiman käytön periaatteet käsitellään YT-menettelyssä. Yhteistoimintalain 17 §:n 2 ja 3 momenttia ei noudateta rakennus alalla silloin, kun vuokratyöntekijöitä on tarkoitus ottaa UTS-sopimuksen 3 kohdan mukaiseen tarpeeseen vähintään viikoksi ja enintään kahdeksi kuukaudeksi. Muissa tapauksissa menettelytavat sovitaan YT -menettelyssä.

Yritysten tulee luopua vuokratyövoiman käytöstä ennen omien työntekijöiden lomauttamista tai irtisanomista.

Vuokrattujen työntekijöiden työsuhteissa sovellettavat työehtosopimukseen perustuvat vähimmäisehdot määräytyvät työ sopimuslain 2 luvun 9 §:n 1 momentin mukaisesti. Käyttäjäyritysten tulee vastata siitä, että vuokratyöntekijän työolot työmailla

UTS

ovat tasa-arvoiset yrityksen omien työntekijöiden kanssa. Työmaaperehdytys, työmaan turvallisuuskäytäntöjen ohjeistus ja valvonta, työnjohdon opastus sekä sosiaalitulojen käyttö ja saatavuus on järjestettävä tasapuolisesti työmaan kaikille työntekijöille.

4 Tilaajan vastuu

Aliurakoitsijan ja -hankinnan antajan, jäljempänä tilaaja, vastuu sopimuskumppaninsa työntekijän työsuhteesta johtuvista saata-
vista määräytyy seuraavasti:

UTS

Tilaaja vastaa viime kädessä siitä, että aliurakoitsijan tai -hankkijan työntekijän palkka, jonka työntekijä on ansainnut tilaajan työmaalla, tulee maksetuksi. Tilaaja vastaa niin ikään siitä, että aliurakoitsijan tai -hankkijan työntekijän tilaajan työmaalla ansaitsema lomakorvaus ja mahdolliset urakan pohjarahat tulevat maksetuksi.

Tilaaja vastaa vain sellaisista saatavista, joista työntekijä tai luottamusmies ilmoittaa tilaajalle tai tämän edustajalle viimeistään 14. kalenteripäivänä sen jälkeen, kun saatava on erääntynyt maksettavaksi.

5 Voimassaolo

Tämä sopimus tulee voimaan 19.4.2010 ja on voimassa toistaiseksi. Tämä sopimus voidaan irtisanoa yhden (1) kuukauden irtisanomisajoin päättymään samaan aikaan työehtosopimuksen kanssa.

Helsingissä 19. päivänä huhtikuuta 2010

PINTAURAKOITSIJAT ry

RAKENNUSLIITTO ry

KOULUTUSSOPIMUS

1. Ammatillinen koulutus

Työnantajan antaessa työntekijälle ammatillista koulutusta tai lähettäessä työntekijän hänen ammattiinsa liittyviin koulutustilaisuuksiin, korvataan koulutuksen aiheuttamat suoranaiset kustannukset ja säännöllisen työajan ansiomenetys keskituntiansion mukaan laskettuna. Jos koulutus tapahtuu kokonaan työajan ulkopuolella, korvataan siitä johtuvat suoranaiset kustannukset. Se, että kysymyksessä on tämän pykälän mukainen koulutus, todetaan ennen koulutustilaisuuteen ilmoittautumista.

Suoranaisilla kustannuksilla tarkoitetaan matkakustannuksia, kurssimaksuja, kustannuksia kurssiohjelman mukaisesta opetusmateriaalista, internaattikurssien täysihoitomaksua ja muiden kuin internaattikurssien osalta työehtosopimuksen mukaan määräytyviä matkakustannusten korvauksia.

Säännöllisen työajan ansionmenetys korvataan sekä kurssi-että matka-ajan osalta. Työajan ulkopuolella koulutukseen tai sen edellyttämiin matkoihin käytetystä ajasta ei korvausta suoriteta. Viikko- ja kuukausipalkkaisen henkilön palkkaa ei kurssin eikä sen vaatimien matkojen ajalta vähennetä.

2. Yhteinen koulutus

Työpaikan yhteistoimintaa edistävät koulutuksen järjestävät keskusjärjestöt tai niiden jäsenliitot yhteisesti, keskusjärjestöjen tai niiden jäsenliittojen yhteistoimintaelimet tai työnantaja- ja työntekijäpuoli yhteisesti työpaikalla tai muussa paikassa.

Osapuolet toteavat, että yhteinen koulutus yleensä tapahtuu tarkoituksenmukaisimmalla tavalla työpaikkakohtaisesti, jolloin paikalliset olosuhteet tulevat parhaiten huomioonotetuiksi. Työsuojelun yhteistoiminnan kurssit ovat tässä tarkoitettua yhteistä koulutusta. Kurssille voivat tämän sopimuksen edellytyk-

KTS

sin osallistua työsuojelutoimikunnan jäsen, työsuojeluvaltuutettu, varavaltuutettu ja työsuojeluasiamies.

Koulutukseen osallistuvalla suoritetaan korvaus, kuten 1 kohdassa on määrätty. Koulutukseen osallistumisesta sovitaan paikallisesti koulutuksen luonteesta riippuen kysymykseen tulevassa yhteistyöelimessä tai työnantajan ja luottamusmiehen kesken.

Yhteistä koulutusta koskevia määräyksiä sovelletaan myös osallistumisjärjestelmiä ja paikallista sopimista koskevana koulutukseen. Koulutukseen osallistumisesta voidaan sopia myös työnantajan ja asianomaisen henkilön kesken. Osapuolet suosittelevat, että niiden ja jäsenliittojen koulutuslaitokset sekä jäsenliitot ryhtyvät yhteistyössä toimenpiteisiin osallistumisjärjestelmiä ja paikallista sopimista koskevan koulutustarjonnan järjestämiseksi. Osapuolten koulutustyöryhmä seuraa em. koulutustarjonnan toteutumista.

KTS

3. Ay-koulutus, työsuhteen säilyminen ja ilmoitusajat

SAK:n ja sen jäsenliittojen järjestämille kuukauden tai sitä lyhyemmän ajan kestäville kursseille annetaan työntekijöille tilaisuus osallistua työsuhteen katkeamatta, milloin se aiheuttamatta tuntuvaa haittaa tuotannolle tai yrityksen toiminnalle käy päinsä. Edellä mainittua haittaa arvioitaessa kiinnitetään huomiota työpaikan kokoon. Kielteisessä tapauksessa ilmoitetaan pääluottamusmiehelle viimeistään 10 päivää ennen kurssin alkua syy, jonka takia vapaan myöntäminen tuottaisi tuntuvaa haittaa. Tällöin olisi suotavaa yhteisesti pyrkiä selvittämään muu mahdollinen ajankohta, jolloin kurssille osallistumiselle ei olisi estettä.

Ilmoitus aikomuksesta lähteä kurssille on tehtävä mahdollisimman varhain. Milloin kurssi kestää enintään yhden viikon, on ilmoitus annettava vähintään kolme viikkoa ennen kurssin alkua sekä milloin on kysymys pitemmästä kurssista, vähintään kuusi viikkoa ennen. Ennen kuin henkilö osallistuu edellä tarkoitettuun koulutustilaisuuteen, on osallistumisen aiheuttamista

toimenpiteistä sovittava työnantajan kanssa sekä nimenomaisesti etukäteen todettava, onko kyseessä sellainen koulutustilaisuus, josta työnantaja suorittaa työntekijälle korvauksia tämän sopimuksen mukaisesti. Samalla on todettava, mikä on näiden korvausten laajuus.

4. Korvaukset

Kurssilta, joka järjestetään SAK:n tai sen jäsenliiton koulutuslaitoksissa tai muussa Rakennusliiton organisoimassa koulutus tapahtumassa ja jonka koulutustyöryhmä on hyväksynyt, työnantaja on velvollinen maksamaan luottamusmiehelle, varapääluottamusmiehelle, työsuojeluvaltuutetulle, -varavaltuutetulle, työsuojelutoimikunnan jäsenelle ja työsuojeluasiamiehelle heidän tehtäviensä edellyttämän koulutuksen osalta korvauksen ansionmenetyksestä, edellä mainituille luottamusmiehille enintään kuukauden ajalta ja työsuojeluluottamustehtävissä oleville enintään kahden viikon ajalta. Samoin maksetaan korvaus edellä mainituissa koulutuslaitoksissa järjestettyjen luottamusmies-toimintaan liittyvien koulutustilaisuuksien osalta ammattiosaston puheenjohtajalle enintään kuukauden ajalta, mikäli hän työskentelee yrityksessä, jossa on vähintään 100 asianomaisen alan työntekijää ja hänen johtamassaan ammattiosastossa on vähintään 50 jäsentä.

Lisäksi maksetaan edellisessä kappaleessa tarkoitetuista työntekijöistä kultakin sellaiselta kurssipäivältä, jolta ansionmenetyksen korvausta suoritetaan, kurssista sen järjestäjälle aiheutuvien ruokailukustannusten korvaukseksi Rakennusliiton ja Rakennusteollisuuden välillä sovittu ateriakorvaus.

Edellä tässä kohdassa tarkoitettuja korvauksia työnantaja on velvollinen maksamaan samalle henkilölle vain kerran samasta tai sisällöltään vastaavasta koulutustilaisuudesta.

KTS

5. Sosiaaliset edut

Osallistuminen sopimuksessa tarkoitettuun ay-koulutukseen ei yhden kuukauden rajaan asti aiheuta vuosiloma-, eläke- tai muiden niihin verrattavien etuuksien vähenemistä.

6. Voimassaolo

Tämä sopimus tulee voimaan 1.5.2018 ja on voimassa toistaiseksi. Tämä sopimus voidaan irtisanoa yhden (1) kuukauden irtisanomisajoin päättymään samaan aikaan työehtosopimuksen kanssa.

Helsingissä toukokuun 9. päivänä 2018

KTS

PINTAURAKOITSIJAT ry

RAKENNUSLIITTO ry

SOPIMUS AMMATTIYHDISTYS- JÄSENMAKSUJEN PERINNÄSTÄ

Allekirjoittaneet järjestöt ovat sopineet ammattiyhdistysjäsenmaksun perimisestä seuraavaa:

1 § Jäsenmaksun periminen

Työnantaja perii ammattiyhdistysjäsenmaksut palkkakausittain tai kuukausittain. Paikallisesti voidaan sopia, että jäsenmaksu peritään etupainotteisesti neljännesvuosittain, puolivuositain tai koko vuoden jäsenmaksu kerralla. Jäsenmaksun perinnässä käytetään rakennusliiton jäsenmaksujen perintäsopimusta. Työnantaja ei peri jäsenmaksua, mikäli palkkakaudella ei ole lainkaan palkanmaksuvelvollisuutta. Työntekijä on viimekädessä itse vastuussa, että vuotuista jäsenmaksua kertyy vaadittu määrä. Perinnän loppumisesta tulee ilmoittaa rakennusliitolle.

AYM

2 § Jäsenmaksun tilitys ja selvitys

Jäsenmaksun tilitys toteutetaan yrityksen palkkahallinnolle parhaaksi soveltuvalla tavalla palkkakausittain tai kuukausittain. Tilitys on mahdollista toteuttaa myös etupainotteisesti neljännesvuosittain, puolivuositain tai vuosittain. Tilitys suoritetaan Rakennusliiton jäsenmaksutilille. Työnantaja toimittaa jäsenkohtaisen selvityksen Rakennusliitolle perimistään jäsenmaksuista. Selvitys toimitetaan kuukausittain tai neljännesvuosittain. Jos perinnästä on paikallisesti sovittu muuta, toimitetaan selvitys mahdollisimman pian perinnän jälkeen.

3 § Jäsenmaksun määrä

Rakennusliitto ilmoittaa Pintaurakoitsijat Ry:lle vuosittain kuukautta ennen perintävuoden alkua jäsenmaksun suuruuden.

Tämä sopimus tulee voimaan 1.3.2022 ja on voimassa toistaiseksi. Tämä sopimus voidaan irtisanoa yhden (1) kuukauden irtisanomisajalla päättymään samaan aikaan työehtosopimuksen kanssa.

Helsingissä 1. päivänä maaliskuuta 2022

PINTAURAKOITSIJAT ry

AYM

RAKENNUS- JA KORROOSIONESTO- MAALAUKSEN SUOJAUTUMISOHJEET

Maalausalalla erityistä haittaa aiheuttavat ensisijaisesti työssä käytettävistä maaleista, maalinpoistoaineista ja tasoitteista haihtuvat liuottimet sekä ruiskutussumu ja hiontapöly.

Järjestöt pyrkivät vaikuttamaan materiaalintoimittajiin, suunnittelijoihin, rakennuttajiin, urakoitsijoihin sekä työntekijöihin, jotta käytettävät materiaalit valitaan sekä työt järjestetään siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vaaratekijöitä terveydelle ja siten tarvetta henkilönsuojainten käyttöön maalausalan töitä tekeville sekä muille henkilöille.

Työnantaja toimittaa työmaalle vain sellaisia materiaaleja, joissa on säädöstenmukaiset pakkausmerkinnät, sekä kustakin tuotteesta käyttöturvallisuustiedotteen. Työnantaja antaa työntekijöiden käyttöön veloituksetta työtehtävien mukaiset henkilönsuojaimet suomenkielisine (ja tarvittaessa ruotsinkielisine) käyttöohjeineen.

Jos työntekijä huomaa puutteita työmaalle toimitettujen materiaalien pakkausmerkinnöissä, käyttöturvallisuustiedotteissa tai henkilönsuojaimissa, hänen on välittömästi ilmoitettava siitä työnantajalle. Työnantajan velvollisuus on tällöin korjata havaitut puutteet viipymättä.

Työntekijän tulee käyttää annettuja henkilönsuojaimia ohjeiden mukaisesti ja hän vastaa niiden puhdistuksesta käytön jälkeen ja säilytyksestä ohjeiden mukaisesti.

1. Henkilönsuojaimet

Henkilönsuojaimet ovat henkilökohtaisia tai ne on jokaisen käyttäjän jäljiltä tarkoituksenmukaisesti puhdistettava (desinfiointava).

SUO

Putoamissuojaimia on käytettävä, kun työskennellään putoamisvaarallisella alueella esim. nostimilla ja katolla. Köydet, valjaat ja vyömateriaalit valitaan huomioiden niiden maali- ja kemikaalikestävyys.

Olosuhteiden niin vaatiessa:

- Kuulonsuojaimia on käytettävä, mikäli työkohteessa on melua (yli 85 dB A).
- Hengityksensuojaimia on käytettävä, mikäli työskentelypaikan ilmassa on suojautumista edellyttäviä epäpuhtauksia.
- Silmänsuojaimia on käytettävä, jos työskentely voi aiheuttaa silmissä kutinaa, ärsytystä tai tulehdusta.

2. Suojautuminen eri työvaiheissa eri tuotteilla

Jaottelu työn keston mukaan

- a) *Jatkuva työskentely* = Suojautumista vaativaa työtä tehdään pääsääntöisesti yli 2 tuntia työpäivässä.
- b) *Väliaikainen työskentely* = Suojautumista vaativaa työtä tehdään satunnaisesti ja lyhyen aikaa kerrallaan enintään 2 tuntia työpäivässä, korkeintaan 1-2 kertaa viikossa.

SUO

Käytettävät suojaimet vähimmäistason mukaan

2.1 Koneelliset tasoitetyöt

- Kuulonsuojain, standardi EN 352-1
- Hengityksensuojain FFP2S, standardi EN 149
- Suojakäsineet, standardi EN 388 mukaiset tai nahkapintaiset CE-hyväksytyt
- Suojalasit, standardi EN 166/167

2.2 Hiontatyöt

a) Jatkuva työskentely

- Hengityksensuojain, moottoroitu hiukkassuodattimella varustettu koko- tai puolinaamari, standardi EN 12942

- Suojakäsineet, standardi EN 388 mukaiset tai nahkapintaiset CE-hyväksytyt
- Suojalasit, standardi EN 166/167

b) Väliaikainen työskentely

- Hengityssuojain FFP2S, standardi EN 12942
- Suojakäsineet, standardi EN 388 tai nahkapintaiset CE-hyväksytyt
- Suojalasit, standardi EN 166/167

2.3 Maalinpoisto

2.3.1 Mekaaninen maalinpoisto

- Kuulosuojaimet tarvittaessa, standardi EN 352-2
- Hengityksensuojain FFP2S, standardi EN 149
- Suojakäsineet, standardi EN 388 tai nahkapintaiset CE-hyväksytyt
- Suojalasit, standardi EN 166/167

2.3.2 Kemiallinen maalinpoisto

- Hengityksensuojain, kaasunsuodattimella varustettu moottoroitu koko- tai puolinaamari, standardi EN 140
- Suojakäsineet, standardi EN 374
- Soveltuva suojavaatetus

2.3.3 Lämpöön perustuva maalinpoisto

- Hengityksensuojain, kaasunsuodattimella varustettu moottoroitu koko- tai puolinaamari, standardi EN 140
- Suojakäsineet, standardi EN 407 mukaiset
- Soveltuva suojavaatetus

2.4 Tela/sivellinmaalaus vesiohenteisilla maaleilla

- Suojakäsineet, standardi EN 388 tai nahkapintaiset CE-hyväksytyt

SUO

2.5 Tela/sivellinmaalaus liuotteita sisältävillä maaleilla tai lakoilla (alkydi, epoksi, polyuretaani yms)

- Hengityksensuojain, kaasunsuodattimella varustettu moottoroitu koko- tai puolinaamari, standardi EN 136
- Suojakäsineet, käytettävän tuotteen mukaan valittava, esim. standardi EN 374 mukaiset
- Soveltuva suojavaatetus

2.6 Ruiskumaalaus vesiohenteisilla maaleilla

a) Jatkuva työskentely

- Hengityksensuojain, kaasun- ja hiukkassuodattimella varustettu moottoroitu tai paineilmakäyttöinen kokonaamari, esim. standardi EN 140
- Suojakäsineet, standardi EN 388 tai nahkapintaiset CE-hyväksytyt
- Yksiosainen hupullinen suojapuku tai suojapuku (ja irtohuppu)

b) Väliaikainen työskentely

- Hengityssuojaimet FFP2S, standardi EN 149
- Suojakäsineet, standardi EN 388 tai nahkapintaiset CE-hyväksytyt
- Soveltuva suojavaatetus

SUO

2.7 Ruiskumaalaus liuotteita sisältävillä maaleilla (alkydi, epoksi, polyuretaani yms.)

a) Jatkuva työskentely

- Hengityksensuojain, kaasun- ja hiukkassuodattimella varustettu moottoroitu tai paineilmakäyttöinen kokonaamari, standardi EN 136
- Suojakäsineet, standardi EN 374 mukaiset
- Yksiosainen hupullinen suojapuku tai suojapuku (ja irtohuppu), standardi EN 14605

b) Väliaikainen työskentely

- Hengityksensuojain, kokonaamari varustettuna kaasun- ja hiukkassuodattimella, standardi EN 136

- Suojakäsineet, standardi EN 374 mukaiset
- Yksiosainen hupullinen suojarahku tai suojarahku (ja irtohuppu)

2.8. Suihkupuhdistus

- Kuulonsuojaimet, standardi EN 352-1
- Hiekkapuhaltajan suojarahpu (kypärä)
- Suojakäsineet, standardi EN 388 tai nahkapintaiset CE-hyväksytyt
- Yksiosainen hupullinen suojarahku tai suojarahku (ja irtohuppu) ja pölynsuoja-alushaalari

2.9. Tela/sivellinmaalaus liuotteita sisältävillä epoksi- ja polyuretaanimaalaeilla tai pinnoitteilla

a) Jatkuva työskentely

- Hengityksensuojain, kaasun- ja hiukkassuodattimella varustettu moottoroitu tai paineilmakäyttöinen kokonaamari, standardi EN 136
- Suojakäsineet, standardi EN 374 mukaiset (nitriilikumi)
- Yksiosainen hupullinen suojarahku tai suojarahku (ja irtohuppu), standardi 14605

b) Väliaikainen työskentely

- Hengityksensuojain, kokonaamari varustettuna kaasun- ja hiukkassuodattimella, standardi EN 136
- Suojakäsineet, standardi EN 374 mukaiset (nitriilikumi)
- Yksiosainen hupullinen suojarahku tai suojarahku (ja irtohuppu)

SUO

STANDARDIT

Kuulonsuojaimet

EN 352-1: Etupäässä sangalliset kupusuojaimet päivittäiseen käyttöön

EN 352-2: Etupäässä tulppasuojaimet päivittäiseen tai hetkittäiseen käyttöön

Suojakäsineet

EN 374: Suojakäsineet kemikaaleja vastaan (käsineiden materiaalina ovat esim. luonnonkumi, nitrili, neopreeni, PVC)

EN 388: Suojakäsineet mekaanisia (pöly, hankaus jne.) vaaroja vastaan (käsineiden materiaalina ovat mm. nahka, nitrili)

EN 407: Suojakäsineet kuumuutta vastaan

Suojalasit

EN 166/EN 167: Suojalasit naarmuuntumissuojatuilla polykarbonaatti(muovi)linsseillä

Hengityksensuojaimet

EN 136: Moottoroitu tai vaihdettavilla suodattimilla varustettu kokonaamari runsasta pölyä ja maalihöyryä vastaan

EN 140: vaihdettavilla suodattimilla varustettu puoli- tai kokonaamari pölyä ja maalihöyryä vastaan

EN 12942: Moottoroitu hiukkassuodattimella varustettu kokonai puolinaamari

EN 149: Kankaasta valmistettu kertakäyttö tyyppinen suoja ilman epäpuhtauksia vastaan (pöly)

FFP2S: Uloshengitysventtiilillä varustettu suoja ilman epäpuhtauksia vastaan (pöly). P2 ilmaisee suojaustason (kategoria P1-P3). P3 on tehokkain suoja hienoja pölyjä vastaan.

SUO**Suojavaatetus**

Normaali haalareista poikkeavalla suojapuvulla tarkoitetaan joko kuivia hiukkasia tai kemiallisilta nesteiltä suojaavia pukuja. Puvut on valmistettu liukkaasta monikerrosmateriaalista, jonka tarkoitus on olla päästämättä haitallisia aineita iholle.

URAKKATYÖN YLEISMÄÄRÄYKSET

1. URAKKATYÖ

Työnantaja ja työntekijä voivat keskenään sopia ennen työn tai työvaiheen aloittamista, että työ tehdään urakkatyönä. Työmaan olosuhteiden mahdollistaessa urakkatyön tavoitteena on, että hinnoittelussa mainitut työt suoritetaan urakkatyönä.

2. URAKKAPALKKA

Urakkatyön tekijälle maksetaan takuupalkkana työntekijän sopimustuntipalkka seuraavin lisäyksin:

- a) Palkkaryhmiin I ja II kuuluville vähintään palkkaryhmän II suuruinen korvaus
- b) Muihin palkkaryhmiin kuuluville vähintään palkkaryhmän V suuruinen korvaus

3. URAKKATYÖMÄÄRÄYS

Työnantaja tai hänen edustaja antaa viimeistään urakkatyön alkaessa allekirjoituksellaan vahvistaman määräyksen, josta on selvittävä ainakin seuraavat asiat:

- Urakkatyön suorittajat
- Kohteen osoitetiedot
- Urakan hintaperuste, työehtosopimus tai muu työehtosopimuksen vähimmäistason täyttävä hinnoitteluperuste yksikkö- tai kokonaishinnoin.
- Urakan arvioitu alkamis- ja päättymispäivä

UR

Urakkatyötä koskevassa määräyksessä tai erillisessä työselityksessä tulee määritellä ainakin käsiteltävät rakennusosat sekä niihin suoritettavat käsittelyt.

Mahdolliset muutokset työselitykseen työnantaja tai hänen edustajansa antaa kirjallisesti.

Urakkasopimus voidaan tehdä molempien osapuolten yhteisesti hyväksymänä kokonaishintaurakkana, johon voidaan sisällyttää kaikki kohteen työt.

4. URAKKATYÖN SUORITTAMINEN JA LAATU

Työntekijät sitoutuvat noudattamaan työselityksen määräyksiä. Mikäli työntekijä huomaa työssään seikkoja, jotka vaarantavat annetun aikataulun, laatutason saavuttamisen, tulee niistä ilmoittaa työnantajalle tai hänen edustajalle viipymättä.

Mikäli työnantaja tai hänen edustaja huomaa puutteita työselityksen noudattamisessa tai laatutasossa, tulee näistä ilmoittaa viipymättä työntekijöille.

Työnantajalla on, keskusteltuaan asiasta ensin työntekijän tai urakkatyökunnan etumiehen kanssa, oikeus tarvittaessa lisätä tai vähentää työvoimaa urakkatyökohteeseen määriteltyään ensin työn valmiusasteen.

5. HINNOITTELEMATTOMAT TYÖT

Hinnoittelemattomista töistä voidaan sopia urakkahinta tai tehdä ne sopimustuntipalkalla. Odotustunneista maksetaan työntekijän sopimustuntipalkka.

6. URAKKATYÖTÄ KOSKEVA KIRJANPITO

Työntekijä tekee ja allekirjoittaa tilijaksoittain työnantajalle tunti-ilmoituksen. Tunti-ilmoituksessa tulee eritellä urakkatunnit ja urakan ulkopuoliset tunnit. Osapuolet sopivat etukäteen, miten tilaajalle tehtävät laskutyöt kuitataan.

UR 7. URAKKATYÖN MITTAAMINEN, LASKENTA JA MAKSAMINEN

Urakkatyö mitataan, kun työ tai sen osa on kokonaisuudessaan valmis. Pitkäkestoisissa urakoissa suoritetaan välimitauksia sopivien työvaiheiden valmistuttua noin kuukauden välein.

Työ on maksettava, kun työnantaja on hyväksynyt työn ja (mahdolliset) omasta työstä aiheutuneet puutteet on korjattu.

Mikäli työkunta ei korjaa työssään olleita virheitä, voi työnantaja teettää työn valmiiksi toisilla työntekijöillä ja näiden tästä työstä saama palkka vähennetään työkunnan ansiosta. Muut kuin oman työn korjaukset tehdään sopimustuntipalkalla.

Urakka on mitattava ja laskettava kymmenen (10) työpäivän aikana sen valmistuttua.

Mittauksen ja laskemisen ajalta maksetaan sopimustuntipalkka.

Osapuolet voivat sopia, että vain toinen osapuoli suorittaa mittauksen ja laskennan, mutta se on edellä mainitun ajan aikana toisen osapuolen allekirjoituksella varmistettava. Luottamusmies voi edustaa työntekijää mittauksen ja laskennan osalta.

Urakka-ansio joka ylittää ennakkoon maksetut urakan etumaksut suoritetaan seuraavana tilipäivänä, edellyttäen että laskelma on ollut työnantajalla 5 päivää ennen tilipäivää. Liikaa maksettu ennakko voidaan kuitata myöhempien tilien maksamisen yhteydessä.

UR

SISÄPUOLISTEN URAKKATÖIDEN YLEISMÄÄRÄYKSET

URAKKAHINNAT OVAT PERUSHINTOJA TAVANOMAISISSA ASUINKERROSTALOISSA JA TOIMISTORAKENNUKSISSA SEKÄ VASTAAVISSA, JOISSA TILAT JAKAANTUVAT ERILAISIIIN HUONEISIIN.

1–2-kerroksissia rivi-, rinne- ja luhtitaloissa sekä omakoti- ja paritaloissa nostetaan perushintoja 20 %.

PERUSHINNAT SISÄLTÄVÄT

- A) Hinnat ovat käsityöhintoja lukuun ottamatta koneellisia tasoitetöitä
- B) Maalien, tasoitteiden, silotteiden ym. työmateriaalien sekoituksen ja ohentamisen käyttöä varten
- C) Suojauksen valmiilla kohdesuojilla (ei koske lattioiden suojausta eikä esim. ikkunakarmien ja jalkalistojen teippauksia) sekä putkien rasvaukset tasoitetöissä
- D) Käsittelyn rajoituksineen, jollei sitä erikseen työvaiheessa ole hinnoiteltu
- E) Hionnan ja pölynpoiston käsittelyjen välillä
- F) Työstä syntyneiden jätteiden (maalipurkit, hiomapaperit, suojat yms) työselityksen mukainen käsittely ja vienti työmaalla sovittuun paikkaan (kerroksessa). Käsittely ei sisällä harjausta, imurointia eikä pesua
- G) Työvaiheesta syntyneiden tasoiteroiskeiden poiston mm. tasoittamista seinistä, lattioista, vesiputkista sekä isompien tasoitekokkareiden kasaaminen työpisteen lähetyvillä olevaan tyhjään säkkiin/jätekärryyn
- H) Työturvallisuusmääräysten mukaisten suojainen käytön
- I) Työvälineiden ja -koneiden päivittäiset puhdistukset ja pienimuotoiset huoltotyöt
- J) Tavarain vastaanotto ja kanto kerrokseen tai sisätiloihin. Vastaanotettavien tavarain tulee sijaita ulko-oven läheisyy-

dessä. Tasoitteiden nostossa kerroksiin apuina tulee olla nosturi tai vastaava apuväline. Pieniä määriä voidaan kantaa käsin.

Pienellä määrällä tarkoitetaan maalaustöissä tarvikkeita, jotka kannetaan esim. palatessa ruoka- ja kahvitauolta. Tasoite-työssä niissä tasoitemääriä, jotka kuuluvat käsintasoituksen / kipsilevynauhoituksen yhteydessä. Urakkahintoihin kuuluva siirtomatka on noin 40 metriä sekä enintään 1 kerros-väliä.

Tasoitekoneiden, ilmakompressorin ja telineiden ym. vastaavien vastaanotto, toimintakuntoon laitto sekä urakkatyön loputtua niiden purkaminen/siirtäminen eivät kuulu urakkahintoihin. Sen sijaan niiden siirto urakkatyön aikana kuuluu hintaan edellisen kappaleen mukaisesti.

- K) Tasoitetyön hintoihin sisältyy kulmien hionta maalaustyötä varten. Tasoitepinnassa ei saa olla viimeistelyä haittaavia koloja tai naarmuja, mutta vähäiset kantin jäljet sallitaan

HINNOITTELEMATTOMAT TYÖT

- Telineiden kasaus ja purku.
- Suojakehikoiden (ikkuna yms.) teko.
- Pyöreät pilarit.
- Muu kuin perushintojen kohdassa F mainittu siivous.

UR

LISÄHINNAT

- Omien käsityökalujen käytöstä maksetaan työkalukorvausta 1,68 €/päivä.
- Omien tasoitekoneiden tai maaliruiskujen käytöstä sovitaan paikallisesti.
- Rappukäytävien katon, seinien ja lattian käsittelyissä perushintoja korotetaan 25 %.
- Jos huonekorkeus on yli 3,2 metriä, korotetaan seinä- ja kat-

topintoihin tehtävien käsittelyiden perushintoja 15 % ja huonekorkeuden ylittäessä 5,5 metriä korotetaan perushintoja 25 %. Pilareiden, palkkien, kaarevien pintojen, ikkuna-seinien, smygygien ja muiden vastaavien pintojen käsittelystä, jota ei voi tehdä normaalin työn yhteydessä, maksetaan erillistyönä tehtäessä 35 %:n korotus tai sovitaan ne tehtäväksi tuntityönä.

- Rappukäytävien ikkunoiden maalaus käsittelyissä perushintoja korotetaan 10 %.
- Paneeli- ja harvalaudoitettujen pintojen käsittelyissä korotetaan perushintoja 40 %.

OSITTAIN KÄSITTELY

Osittain käsittelyksi katsotaan käsittely, kun tehtävästä rakennusosan pinnasta käsitellään $\frac{1}{3}$ tai alle. Kun käsitellään yli $\frac{1}{3}$, se katsotaan ylikäsittelyksi. tasoitetyössä osittain tasoitus tarkoittaa kuitenkin, että pinnasta käsitellään enintään $\frac{1}{2}$.

PÖLYNHALLINTA

UR

Työturvallisuus edellyttää töiden tekemistä mahdollisimman pölyttömissä olosuhteissa. Jos urakkatyötä pölynhallinnan vuoksi joudutaan tekemään varsinaisen työalueen ulkopuolella, kuten kellarissa, pihalla tms., tästä urakkatyölle aiheutuvasta lisähaitasta, jota ei ole huomioitu hinnoittelussa, maksetaan paikallisesti sovittava korvaus.

PERUSHINTATAULUKKO

Perushintataulukko €/m²

1. TASOITETYÖT

Lisähinnat

- A) Käytettäessä sementtisideaineista tasoitetta korotetaan perushintoja 25 %
 B) Tehtäessä erillistyönä käsin kosteita tiloja korotetaan perushintoja 35 %

Betoni- ja levyпинnat	2023	2024
1.1. Osittain tasointus €/m ²	0,40	0,41
1.2. Ylitasointus €/m ²	1,03	1,05
1.3. Ylitasointus toisen kerran €/m ²	0,84	0,86
1.4. Roiskekaton sumutus €/m ²	0,89	0,91
1.5. Valmiin tasointepinnan hionta maalausloustaksi €/m ²	0,40	0,41
Tiili- ja harkkoseinä		
1.6. Osittain tasointus €/m ²	0,60	0,61
1.7. Ylitasointus €/m ²	1,50	1,53
1.8. Ylitasointus toisen kerran €/m ²	1,10	1,13
1.9. Ylitasointus kolmannen kerran €/m ²	1,10	1,13
1.10. Valmiin tasointepinnan hionta maalausloustaksi €/m ²	0,40	0,41
Lisähinnat:		
1.11. Patterintaustat erillistyönä valmiiksi, kaikki pinnat €/m ²	3,83	3,91
1.12. Ikkunakarmien teippaus €/jm	0,28	0,29

UR

2. KIPSI- TAI VASTAAVIEN LEVYJEN SAUMAUS- KÄSITTELYT SEINÄ- JA KATTOPINNOISSA

Lisähinnat:

- a) Kipsilevykattoja erillistyönä tehtäessä korotetaan perushintoja 20 %
 b) Kipsilevykattoja tehtäessä korotetaan perushintoja 10 %

		2023	2024
Levy 1200 mm			
2.1.	Saumanauhan kiinnitys ja sauman, ruuvinkantojen sekä kolojen silotus ensi kerran €/m ²	0,86	0,88
2.2.	Sauman silotus ja saumanauhan kiinnitys märkään silotteeseen silotteella (tasoitetyön alle) €/m ²	0,61	0,63
2.3.	Nauhoitetun sauman, ruuvinkantojen ja kolojen silotus toisen kerran €/m ²	0,54	0,55
Levy 900 mm			
2.4.	Saumanauhan kiinnitys ja sauman, ruuvinkantojen sekä kolojen silotus ensi kerran €/m ²	1,07	1,09
2.5.	Sauman silotus ja saumanauhan kiinnitys märkään silotteeseen silotteella (tasoitetyön alle) €/m ²	0,77	0,78
2.6.	Nauhoitetun sauman, ruuvinkantojen ja kolojen silotus toisen kerran €/m ²	0,66	0,67
Kaikki levyt			
2.7.	Paperisen tai metallisen kulmanauhan kiinnitys ja silotus valmiiksi €/jm	1,07	1,09
2.7b.	Paperisen tai metallisen kulmanauhan kiinnitys silotteeseen silotteella (tasoitetyön alle) €/jm	0,77	0,78

2.8.	Harkkojen saumanauhoitus tasoitetyön alle (sauma 300-600 mm) €/jm	1,26	1,28
2.9.	Avosauman aukiveto kerralta €/jm	0,18	0,19
2.10.	Akryylikittaus saumat enintään 10 mm €/jm	0,52	0,53

Tulkinta sisäpuolisten urakkatöiden kohdista 2.2, 2.5. ja 2.7.b:
Tämän työvaiheen jälkeen edellytetään vähintään 1½ kerran tasoitustyötä. Mikäli tasointu on määrätty vain yhteen kertaan, maksetaan työstä kohtien 2.1, 2.4 ja 2.7 mukaan.

Kipsilevynauhoituksia koskeva tulkinta:

Mikäli työ tehdään kuten maalipinnan alle eli ruuvinkannat tehdään käsin nauhankiinnityksen yhteydessä, maksetaan työstä kohtien 2.1 ja 2.4 mukaan.

3 SEINÄ- JA KATTOPINTOJEN MAALAUSTYÖT

Lisähinnat:

- 1) Jos saman huonetilan seinissä käytetään eri maalikävyjä korotetaan perushintaa 20 %
- 2) Koristeraitojen maalauksesta sovitaan lisähinta paikallisesti

3.1. Esikäsitteilyt, sekä avustavat työt seinä- ja kattotöissä	2023	2024
3.1.1. Lattian suojaus paperikartongilla reunat teipaten €/m ²	0,36	0,37
3.1.2. Lattiasuojauksen poisto ja keräys varastoon tai roskikseen €/m ²	0,15	0,16
3.1.3. Pesu maalauskäsittelyä varten €/m ²	0,51	0,52
3.1.4. Kaavinta osittain €/m ²	0,44	0,45
3.1.5. Valmiin tasoteipinnan hionta maalauslustyksi €/m ²	0,39	0,40
3.1.6. Huolellinen imurointi alle 200 m ²	0,30	0,31
3.1.7. Huolellinen imurointi yli 200 m ²	0,24	0,24

UR

3.1.8	Imurointi oman työskentelyn jälkeen (pölynhallintaimurointi), alle 200 m ²	0,20	0,21
3.1.9	Imurointi oman työskentelyn jälkeen (pölynhallintaimurointi), yli 200 m ²	0,17	0,18
3.2.	Täyttö- ja hiontakäsittelyt seinä- ja kattotöissä		
3.2.1.	Siloitus osittain €/m ²	0,37	0,38
3.2.2.	Siloitus kokonaan (käsityönä, sis. kulmat) €/m ²	1,46	1,49
3.2.3.	Hienosiloitus osittain €/m ²	0,37	0,38
3.2.4.	Hienosiloitus kokonaan (käsityönä, sis. kulmat) €/m ²	1,23	1,25
3.3.	Gyproc-, levy-, tasoiteseiniä ja sileiden betonialustojen maalaus- ja kattopinnoissa		
3.3.1.	Pohjamaalaus osittain €/m ²	0,37	0,38
3.3.2.	Pohjamaalaus €/m ²	0,71	0,72
3.3.3.	Hiomaalaus osittain €/m ²	0,35	0,36
3.3.4.	Hiomaalaus €/m ²	0,71	0,72
3.3.5.	Välimaalaus €/m ²	0,62	0,63
3.3.6.	Valmiiksi maalaus €/m ²	0,72	0,74
3.3.7.	Roiskekaton maalaus €/m ²	0,98	1,00
3.4.	Tiili- ja lautavaluusten maalaus- ja kattopinnoissa		
3.4.1.	Pohjamaalaus osittain €/m ²	0,60	0,61
3.4.2.	Pohjamaalaus €/m ²	0,98	1,00
3.4.3.	Välimaalaus €/m ²	0,98	1,00
3.4.4.	Valmiiksi maalaus €/m ²	0,98	1,00
3.5.	Tapetti- ja kangaspintaisten alustojen maalaus- ja kattopinnoissa		
3.5.1.	Pohjamaalaus €/m ²	0,75	0,77
3.5.2.	Välimaalaus €/m ²	0,62	0,63
3.5.3.	Valmiiksi maalaus €/m ²	0,72	0,73

3.6. Kuultokäsittelyt seinä- ja kattotöissä

3.6.1. Lakkaus osittain €/m ²	0,29	0,30
3.6.2. Lakkaus kokonaan €/m ²	0,57	0,59
3.6.3. Käsittely värittömällä puunsuojalla €/m ²	0,50	0,51
3.6.4. Käsittely värillisellä tai peittäväällä puunsuojalla €/m ²	0,57	0,59
3.6.5. Hiutalelakkaus €/m ²	0,83	0,84

4. TAPETOINTITYÖT**Lisähinnat:**

- A) Jos huonetilasta tapetoidaan samalla tapetilla alle 10 m² korotetaan perushintaa 15 %:ia
 B) Pinnanvahvistuskankaan kiinnittämisestä kattoon korotetaan perushintaa 15 %
 C) Kiinnityksestä puskusaumaan tai molemmat reunat leikaten korotetaan perushintoja 25 %

	2023	2024
4.1. Tapettialustojen silotus osittain €/m ²	0,37	0,38
4.2. Pinnanvahvistuskankaan kiinnitys tasoitteen tai silotteen alle €/m ²	1,40	1,42
4.3. Pinnanvahvistuskankaan kiinnitys maalauksen alle €/m ²	2,35	2,40
4.4. Paperitapetin kiinnitys €/m ²	2,02	2,06
4.5. Lasikuitutapetin kiinnitys €/m ²	1,76	1,79
4.5.b Maalattavan tapetin kiinnitys €/m ²	1,92	1,95
4.6. Boordinauhan liimaus €/jm	1,30	1,33
4.7. Jokaisesta huoneesta yli 4:n menevästä pystykulmasta maksetaan €/kpl	0,57	0,58

UR

5. OVET JA KARMIT

Hinnat on tarkoitettu normaaleille sileille oville ja karmeille

Lisähinnat:

- A) Peiliovista ym. sileästä poikkeavista ovista sovitaan lisähinta paikallisesti
 B) Jos karmissa ei ole listoja kiinnitettynä alennetaan karmin perushintoja 25 %

ovi	2023	2024
5.1. Pesu maalaus käsittelyä varten €/m ²	0,74	0,75
5.2. Kaavinta osittain tai hionta €/m ²	0,43	0,44
5.3. Pohjamaalaus osittain €/m ²	0,37	0,38
5.4. Pohjamaalaus €/m ²	0,79	0,81
5.5. (hieno)silotus osittain €/m ²	0,60	0,61
5.6. (hieno) silotus €/m ²	1,35	1,38
5.7. Hiomaalaus osittain €/m ²	0,54	0,55
5.8. Hiomaalaus/välimaalaus €/m ²	1,22	1,25
5.9. Valmiiksimaalaus €/m ²	1,64	1,67
5.10. Puunsuojakäsittely, kuullotus tai lakkaus €/m ²	0,80	0,81
5.11. Helojen irrotus ja kiinnitys €/kpl	0,41	0,42

UR

karmi

5.12. Pesu maalaus käsittelyä varten €/jm	0,71	0,72
5.13. Kaavinta osittain tai hionta €/jm	0,43	0,44
5.14. Pohjamaalaus osittain €/jm	0,18	0,19
5.15. Pohjamaalaus €/jm	0,64	0,66
5.16. (hieno)silotus osittain €/jm	0,44	0,45
5.17. (hieno) silotus €/jm	1,64	1,67
5.18. Hiomaalaus osittain €/jm	0,31	0,31
5.19. Hiomaalaus/välimaalaus €/jm	1,32	1,34
5.20. Valmiiksimaalaus €/jm	1,52	1,55
5.21. Puunsuojakäsittely, kuullotus tai lakkaus €/jm	0,74	0,75

6. IKKUNAN MAALAUSTYÖT

- Ikkunasta mitataan jokaisen maalattavan pohan ulkoreunan juoksumetri ja kerrotaan maalattavien pintojen määrällä.

Lisähinnat:

A)	Jos ikkunassa on tuuletusluukku, niin tehdyn työn loppusummaa korotetaan 25 %		
B)	Lasinen tuuletusikkuna mitataan ja maksetaan samoin kuin muukin ikkuna.		
C)	Tiivisteiden poisto sopimustuntipalkalla		
		2023	2024
6.1.	Pesu maalaus käsittelyä varten €/jm	0,29	0,29
6.2.	Kaavinta osittain tai hionta €/jm	0,29	0,29
6.3.	Pohjamaalaus €/jm	0,78	0,79
6.4.	(hieno)silottus osittain €/jm	0,37	0,38
6.5.	(hieno)silottus €/jm	0,69	0,71
6.6.	Hiomaalaus osittain €/jm	0,52	0,53
6.7.	Hiomaalaus / Välismaalaus €/jm	0,86	0,88
6.8.	Valmiiksi maalaus €/jm	1,08	1,10
6.9.	Ikkunan poikki kulkevan listan maalaus €/jm	0,52	0,53
6.10.	Helojen irrotus ja kiinnitys €/kpl	0,46	0,47
6.11.	Ikkunoiden teippaus €/jm	0,28	0,29

UR

7. LATTIOIDEN MAALAUUS **2023 2024**

- Hinta koskee enintään 100 m² yhtenäisen lattiapinnan käsitteilyjä (esim. asuintalojen kellaritilat, ilmastointikonehuoneet
- Lattioiden maalaus telattavilla 2-komponenttisilla uretaani-maaleilla, perushintoja korotetaan 15 %

7.1.	Pohjamaalaus €/m ²	0,69	0,70
7.2.	Välismaalaus €/m ²	0,69	0,70
7.3.	Valmiiksi maalaus €/m ²	0,69	0,70
7.4.	Hiutaleiden /karhennuksen levitys tuoreeseen maaliin €/m ²	0,23	0,24

8. MUUT MAALAUSTYÖT

8.1 Putket

Ennen ensimmäistä maalausta tehtävä pinnan puhdistus tai kaavinta sopimustuntipalkalla.

	2023	2024
8.1.1 Vesiputkien maalaus kerralta alle 16 mm €/jm	0,75	0,77
8.1.2. Vesiputken maalaus kerralta 16–50 mm €/jm	0,58	0,59
8.1.3. Putkien maalaus kerralta 50–100 mm €/jm	0,58	0,59
8.1.4. Putkien maalaus kerralta 100–200 mm €/jm	0,66	0,67
8.1.5 Suuremmat putket neliöidään ja maksu neliöiden mukaan €/m ²	0,80	0,82
8.2 Verholaudat		
8.2.1. Silotus osittain €/jm	0,92	0,94
8.2.2. Maalaus kerralta €/jm	0,92	0,94
8.3 Patterit		
8.3.1. Yksikennoisen maalaus kerralta €/jm	1,76	1,80
8.3.2. Kaksikennoinen maalaus kerralta €/jm	2,15	2,19
8.4 Kaideraudat		
8.4.1. Kaiderautojen maalaus kerralta €/jm	0,75	0,77

SISÄPUOLISTEN URAKKATÖIDEN SOVELTAMISOHJEET

Lähtökohdat

Hinnoittelu on tarkoitettu tavanomaiseen asunto- ja toimistorakennustuotantoon, sekä ym. vastaaviin, joissa tilat jakaantuvat erilaisiin huoneisiin. Hinnoittelu ei koske suuria tiloja, auloja, halleja tms. avonaisia tiloja.

Huonetilan määrittelyn osalta käytetään määrittelyä RT SA-40095.

Hinnoittelun hinnat ovat käsityöhintoja eli niitä ei ole tarkoitettu käytettäväksi esim. ruiskumaalauksessa tai kipsilevyjen koneellisessa saumauksessa.

1. Yleiset määräykset

Tavoitteena on urakkatyön osuuden lisääminen. Voidaan sopia koko työmaata tai vain sen osaa koskevasta urakasta.

Urakkatyö edellyttää sopimista, joten toinen osapuoli ei voi sitä vaatia. Jos urakkatyöstä ei jostain syystä yrityksessä sovita lainkaan / riittävästi, on syyt siihen selvitettävä.

Urakkahinta on hinnoiteltujen töiden osalta niiden hinnoittelun mukainen hinta. Hinnoittelussa on huomioitu haitat keskimäärin, eikä niitä lähdetä erottelemaan yksittäisten kohteiden osalta, vaan erilaiset kohteet johtavat keskimäärin oikeaan tulokseen. Urakkahintaa ei lisätä tai vähennetä, vaikka joku aiemmin hinnoiteltu haitta puuttuu tai esiintyy runsaana.

Osapuolten on syytä tutustua, mitkä työt on sopimuksessa lueteltu kuuluviksi hinnoitteluun ja mitkä on todettu hinnoittele mattomiksi töiksi.

2. Urakkapalkka

Sopimustuntipalkka on työntekijän kanssa nimenomaisesti sovittu tuntipalkka tai jos palkasta ei ole sovittu erikseen, työehtosopimuksen mukainen palkka.

UR

Takuupalkka koskee vain urakkatyöhön käytettyä aikaa. Takuupalkka on sopimustuntipalkka kuitenkin vähintään palkkaryhmän V tai II mukainen palkka tuntia kohden, riippuen siitä mihin palkkaryhmään työntekijä on sijoitettu. Jos urakka-ansio ei ylitä takuupalkkaa on kyseessä häiriötilanne, joka tulisi selvittää ennen seuraavasta urakasta sopimista. Häiriötilanne voi johtua työmaa olosuhteista, käytettävistä materiaaleista, väärästä asennoitumisesta, ammattitaidon puutteesta tai työnjohdon puutteista.

Hinnoittelemattomasta työstä maksetaan sopimustuntipalkka, ellei sitä ole sovittu tehtäväksi urakalla.

3. Urakkatyömääräys / työselitys

Työntekijän tulee tietää mitä hänen tulee tehdä sekä millaista työsuoritusta häneltä odotetaan. Kirjallista muotoa edellytetään, jotta ainakaan siitä ei tule erimielisyyttä onko kyse urakkatyöstä vai ei. Epäselvissä tilanteissa työntekijän on pyydettävä työnantajalta tarkennuksia urakkatyömääräykseen / työselitykseen.

4. Urakkatyön suorittaminen ja laatu

Laadun tuottamisen ja työolosuhteiden osalta edellytetään molemmilta osapuolilta aktiivisuutta työn kestäessä.

Työvoiman lisääminen tai vähentäminen ei saa heikentää työntekijöiden jo ansaitsemaa palkkaa vaan työn valmiusaste on selvitettävä tai muuten määritettävä loppu-urakasta jaettava ansio.

Urakkatyötä ei voi keskeyttää ilman painavaa syytä. Tällainen syy voi olla esim. sairastuminen, työvirheet, sopimuksen laiminlyöminen tai vastaavat seikat. Mikäli työ ei etene tarkoitetulla tavalla urakka voidaan keskeyttää. Tällöin syy tulee todeta esim. välimittauksella. Työsuhteen päättyessä kesken urakan on selvitettävä tehdyn työn arvo.

5. Hinnoittelemattomat työt

Tehdään joko sopimustuntipalkalla tai sovitaan urakka. Takuupalkkasäännöstä käytetään sovittaessa urakasta.

6. Urakkatyötä koskeva kirjanpito

Työnantaja järjestää tunti-ilmoitusten toimittamisen parhaaksi katsomallaan tavalla. Työnjohdon puuttuessa tai matkatöissä voidaan tunnit ilmoittaa puhelimitse ja jälkikäteen ottaa työntekijältä kuittaus tunti-ilmoituksiin.

Töiden hinnoittelusta

Yksikköhinnat sisältävät tiettyjä avustavia tai työlajia täydentäviä töitä, joiden keskimääräinen vaikutus on sisällytetty hintaan. Yksikköhintaa ei muuteta vaikka tiettyä työtä joissain tapauksissa ei tule tehtäväksi tai tulee tehtäväksi tavanomaista enemmän. Jos työsisältö poikkeaa merkittävästi hinnoittelun perusteista, niin sen vaikutuksesta on sovittava erikseen ennen työn suorittamista, jos työ tehdään urakalla.

Perushinnat sisältävät -otsikon alla on luettelo asioista, jotka on vielä katsottu kuuluviksi urakkaan. Ns. haittalisia on karsittu ja jäljelle jääneet on kohdassa ”Lisähinnat”. Muut kuuluvat urakkahintaan.

Kaiteet mitataan juoksumetreinä (jm), johteet ja kaidepinnat eritellen.

Huoneiden perushinnan korkeuskorotus (15 % tai 25 %) koskee käsiteltävää aluetta alareunasta ylös käsittelyn yläreunaan.

Kun samassa huonetilassa käytetään eri värisävyjä, koskee 20 %:n korotus eri värisävyillä käsiteltyä seinää tai seinän osaa. Ei koske raitoja, vaan raidat ovat hinnoittelematonta työtä. Korotusta ei makseta yhtä aikaa erillistyökorotuksen kanssa.

Korkeuskorotus ja sävykorotus lasketaan perushinnasta.

Valmiin tasoitepinnan hionnasta sovitaan urakkakohtaisesti siten, että suorittaako hionnan tasoitemies tai maalari.

UR

TELAKOIDEN LOHKOMAALAUKSEN URAKKAHINNOITTELU

Tämä hinnoittelu on tarkoitettu sellaiseen työhön, jossa urakkaan kuuluvat kohteen kaikki lohkot. Urakkaan osallistuvat kaikki lohkomaa-alueen eri työvaiheisiin osallistuvat henkilöt.

Urakkasumma lasketaan lohkoittain. Ennen urakan aloitusta on sovittava ulosmaksusta ja siitä miten urakkasumma jaetaan osallistujien kesken. Mahdolliset urakkapohjat jaetaan työnantajien kesken tehtyjen ennen urakkaa sovitulla tavalla.

Perushinnat sisältävät

- A) Hinnat ovat konetyöhintoja, pienet urakkatyötä avustavat käsityöt kuuluvat myös hintoihin.
- B) Maalien seossuhteiden mittaukset, sekoitukset ja ohentamiset.
- C) Maalaamattomaksi jäävien pintojen esim. lattioiden ja ikkunoiden suojaukset valmiilla kohdesuojilla sekä koneiden ja laitteiden peittämisen ja suojien kiinnittämisen (ei sisällä kuitenkaan putkien, varusteiden ja koneiden muovitusta ja teippausta ”räätälöimällä”).
- D) Mainitut käsittelyt rajoituksineen.
- E) Hionnan ja ruiskusumun/-pölyn poiston työvaiheiden välillä.
- F) Työstä syntyneiden jätteiden (maalipurkit, suojat yms.) ohjeiden mukainen käsittely ja vieni työmaalla sovittuun paikkaan (ei sisällä kuitenkaan purkkien prässäystä tai pesua eikä muuta siivousta).
- G) Suojautumisohjeiden mukaisen suojainten käytön
- H) Työvälineiden ja -koneiden päivittäiset ja viikoittaiset puhdistukset ja pienimuotoiset huoltotyöt (ei sisällä kuitenkaan korjaamista eikä muita remonttimiehelle kuuluvia töitä).

UR

- I) Tavarain vastaanotto työmaan varastoon ja siirto sieltä työpisteeseen. Vastaanotettavien tavaroiden tulee sijaita varaston läheisyydessä. Kerroksiin nostossa tulee olla apuna nosturi tai vastaava apuväline. Pieniä määriä voidaan kantaa käsin.
- J) Oman työjäljen laadun varmistus ja omien (työryhmän) työvirheiden korjauksen.
- K) Liikuteltavien telineiden työaikaiset siirrot.
- L) Pinta-ala mitataan käsiteltyjen neliöiden mukaan.

Hinnoittelemattomat työt

- A) Muiden kuin urakkatyöryhmän aiheuttamien virheiden korjaukset.
- B) Työn luovutukset tilaajalle sekä tarkastustilaisuudet.
- C) Metallien ruiskutukset.
- D) Valssattujen ”raakojen” pintojen käsittelyt.
- E) Telineiden pystytys- ja purkutyöt.
- F) Ilman pintakäsittelyä jäävien alueiden siivous.

PERUSHINNAT

1. Tankit, ilmakanavat ja rungon kofferdamit

1.1. Suihkupuhdistus €/m²	2023	2024
Materiaali ja käsittelyaste		
Teräsrae 3	1,93	1,97
Teräsrae 4	2,20	2,25
Teräsrae 5	3,91	3,99
Teräsrae 6	5,11	5,21
Kuona 3	1,64	1,67
Kuona 4	1,89	1,93
Kuona 5	3,33	3,39
Kuona 6	4,34	4,43
1.2. Suihkupuhdistuksen jälkeinen imurointi €/m²		
Käsittelyaste teräsrae/kuona		
3	0,77	0,78
4	0,88	0,90
5	1,57	1,60
6	2,03	2,07
1.3. Vahvistemaalauus €/m²		
puhallettu pinta	0,61	0,62
maalattu pinta	0,46	0,47
1.4. Ruiskumaalaus €/m²/kerta		
0–250 μ (märkäkalvo)	0,46	0,47
liuotinvapaa	2,13	2,17

UR

2. Sisätilat (mm. kylmät ja lämpimät sillat, hissikuilut, pää- ja apukonetilat)

2.1. Teräsharjaus + imurointi €/m²

	2023	2024
Käsittelyaste st 3	1,64	1,67
2.2. Suihkupuhdistus €/m²		
käsittelyaste		
teräsrae 2	1,45	1,48
teräsrae 3	1,76	1,79
kuona 3	1,49	1,52
2.3. Suihkupuhdistuksen jälkeinen imurointi €/m²		
käsittelyaste teräsrae/kuona		
2	0,33	0,34
3	0,40	0,40
2.4. Vahvistemaalaus €/m²		
puhallettu pinta	0,37	0,38
maalattu pinta	0,28	0,28
2.5. Ruiskumaalaus €/m²/kerta		
0–250 μ (märkäkalvo)	0,61	0,62

UR

3. Ulkopuoliset sileät pinnat

3.1. Teräsharjaus + imurointi €/m²	2023	2024
käsittelyaste st 3	1,64	1,67
3.2. Suihkupuhdistus €/m²		
käsittelyaste		
Teräsrae 3	0,66	0,67
Teräsrae 4	0,86	0,88
Teräsrae 5	1,44	1,47
Teräsrae 6	1,69	1,72
Kuona 3	0,57	0,58
Kuona 4	0,73	0,74
Kuona 5	1,16	1,18
Kuona 6	1,44	1,47
3.3. Suihkupudistuksen jälkeinen imurointi + pölytys €/m²		
käsittelyaste teräsrae/kuona		
3	1,10	1,12
3.4. Vahvistemaalauus €/m²		
puhallettu pinta	0,32	0,32
maalattu pinta	0,24	0,24
3.5. Ruiskumaalaus €/m²/kerta		
0–250 μ (märkäkalvo)	0,29	0,30
liuotinvapaa	1,50	1,53

UR

TELAKOIDEN LOHKOMAALAUKSEN URAKKAHINNOITTELUN SOVELTAMISOHJEET

Urakan ennakolla tarkoitetaan sitä rahasummaa, jonka työntekijä saa palkanmaksujen yhteydessä urakasta, ennen kuin urakka on mitattu. Urakan ennakon suuruus on sovittava ennen urakan aloitusta.

Liitot suosittelevat, että urakan ennakko on enintään urakan takuupalkan suuruinen, jotta vältetään tilanne, jossa työnantaja joutuu suorittamaan takaisinperintää.

Urakkapohjilla tarkoitetaan sitä palkkasummaa, joka jää jaettavaksi urakasta työntekijöille sen jälkeen kun ennakot siitä on maksettu. Urakkapohjat voidaan jakaa sen mukaan kuin soviin ennen urakan aloitusta ainakin seuraavilla tavoilla:

1. Urakan valmistuttua lasketaan urakan kokonaissumma. Lisäksi lasketaan yhteen urakkaan käytetyt työtunnit. Sen jälkeen urakkasumma jaetaan sovittulla tavalla työntekijöiden kesken.

A) Urakkasumma jaetaan tasan työntekijöiden kesken näiden tekemien tuntien suhteessa. Tällöin saadaan urakka-ansio/h. Tästä ansiosta vähennetään kullekin maksetut urakan ennakot. Urakkasumman ja ennakoiden välinen erotus on kunkin työntekijän ns. urakkapohja. Tällöin palkanlaskentaa helpottaa ja virhemahdollisuuksia vähentää se, että kaikille urakkaan osallistuville on sovittu sama urakan ennakko.

B) Urakkasumma jaetaan esim. niin, että apumiesten ansio on 60 % ammattimiesten ansiosta. Tällöin voidaan menetellä siten muuten kuten kohdassa a) mutta laskettaessa urakka-ansiota/h huomioidaan vain 60 % apumiesten tunneista. Palkanlaskentaa helpottaa jos kaikilla tai kummankin ryhmän sisällä on sama

UR

urakan ennakko. Mahdollista on sopia jollekin tai joillekin korkeampi ansio kuin muille esim. nokkamies 110 % ammattimiehet 100 % ja apumiehet 60 %.

C) Urakkasummasta vähennetään maksetut ennakot ja jäljelle jäävä urakkasumma (urakkapohjat) jaetaan tasan/tietyin painoituksin kaikille tehtyjen tuntien suhteessa.

2. Ellei jakoperusteesta ole mitään sovittu niin sovelletaan vaihtoehtoa 1a.

3. Lohkomaalauksen urakkatöiden osalta osapuolet sopivat, että sairausajan palkan määrän perusteena on edellisen kalenterivuoden urakkatöiden keskituntiansio mahdollisella TES:n mukaisella palkankorotuksen kustannusvaikutuksella korotettuna korotusajankohdasta lukien. Sairausajanpalkan enimmäismäärä määräytyy tästä huolimatta TES 22.IV §:n (työkyvyttömyysajalta maksettavan palkan määrä) 4 kohdan mukaan.

4. Ylityökorotuksen korotusosa lasketaan edellisen kalenterivuoden urakkatöiden keskituntiansion mukaan korotettuna vastaavasti kuin kohdassa 3.

UR

5. Jos hinnoittelussa on virhe, joka estää sen järkevän käyttämisen tulee Pintaurakoitsijat ry:n jäsenyrityksen osalta kutsua työehtosopimusosapuolten edustajat paikalle, jotka osapuolia kuultuaan antavat suosituksensa, miten asia ratkaistaan. Ratkaisuehdotus on annettava alle kahdessa viikossa siitä, kun asia tuotiin liitoille tiedoksi. Ellei yksimielistä suositusta voida antaa urakka katkaistaan ja työtä jatketaan urakkatyönä (täydennys TES 31.2 §).

JULKISIVUJEN MAALAUSKÄSITTELYT

Urakkahinnat ovat perushintoja tavanomaisissa julkisivutyökohteissa.

JULKISIVUJEN URAKKATÖIDEN YLEISMÄÄRÄYKSET

Perushinnat sisältävät:

- A) Hinnat ovat käsityöhintoja lukuun ottamatta painepesua, maalien sekoitusta sekä koneellisia ylitasoitus- ja rappaustöitä
- B) Maalien ym. työmateriaalien sekoittamisen ja ohentamisen käyttöä varten
- C) Tarvittavan lattioiden/varusteiden suojauksen (ilman teip-pausta) maali- ym. roiskeilta
- D) Käsittelyn rajoituksiin
- E) Hionnan ja pölynpoiston käsittelyjen välillä
- F) Työstä syntyneiden jätteiden (maalipurkit, hiomapaperit, suojat yms.) työselityksen mukainen käsittely ja vieni työmaalla sovittuun paikkaan
- G) Työtasokorkeudeltaan alle 2m korkeiden telineiden kasaus, purku ja siirto
- H) Työturvallisuusmääräysten mukaisten suojainien käytön
- I) Työvälineiden ja -koneiden päivittäiset puhdistukset ja pienimuotoiset huoltotyöt
- J) Tavarain vastaanotto ja siirto telineille. Tavarain vastaanoton tulee tapahtua työkohteen läheisyydessä. Pienten määrien siirtäminen kuuluu urakkaan. (Pienellä määrällä tarkoitetaan niitä tarvikkeita, jotka kannetaan esim. palatessa ruoka ja kahvi tauoilta ja kuluvat käsitöinä töitä tehtäessä.)
- K) Osittain käsittely on enintään 1/3 käsiteltävästä pinta-alasta

UR

Hinnoittelemattomat työt:

- Telineiden, nostimien ym. kasaamiset, käyttöönottotarkastukset
- Työtasokorkeudeltaan yli 2 m korkeiden siirrettävien telineiden siirto esim. parvekelinjasta toiselle/talon toiselle seinustalle
- Piha-aitojen, roskakatosten ym. pienten erillisten rakennelmien maalauskäsittelyt
- Vanhojen maalien poistot (*tulkinta*: mikä ei esim. teräsharjauksella irtoa)
- Muu kuin perushintojen kohdassa F mainittu siivous

Selitetekstit työn sisältöön:

- pohjamaalaus: maalaus, joka tehdään ennen käsittelemättömälle pinnalle
- välimaalaus: maalauskerta, joka tehdään vanhalle maalatululle pinnalle tai tehdyn pohjamaalauksen päälle.
- sileä / hienorapattu / tasoitettu pinta: tarkoitetaan betonipintaa, hierrettyä pintaa tai rapattua pintaa
- roiskerapattu / slammattu pinta: kiviainesta sisältävä karkea tai harjattu rappauspinta
- painepesu: maalattavaksi tulevan alustan pesu yleensä lämpimällä vedellä. Tarkoituksena on puhdistaa pinta epäpuhtauksista.

UR

- alustan kastelu pesurilla: Maalausta ennen tehtävä, maalausten välissä tehtävä tai lopuksi tehtävä maalausalustan kastelu / kostutus (ei siis pesu)

Perushintataulukko**1. Seinäpintojen maalauskäsittelyt**

	2023	2024
1.1.a Alustan teräsharjaus osittain tai kaavinta osittain	0,62 €/m ²	0,63 €/m ²
1.2.b Painepesu	0,41 €/m ²	0,42 €/m ²
1.3.c Ikkunoiden suojaus nitojalla	0,84 €/m ²	0,86 €/m ²

1.4.d	Ikkunoiden suojaus reunat teipaten	1,00 €/m ²	1,02 €/m ²
1.5.e	Ikkuna- tai vesipeltien suojaus teipaten	0,85 €/jm	0,87 €/jm
1.6.f	Osittain maalaukset (paikkauskohdat, irronneiden maalikohtien maalaukset)	0,40 €/m ²	0,41 €/m ²

1.2. Puualustan maalaus (ponttialustat / paneelialustat)

	2023	2024
--	------	------

1.2.a	Pohjamaalaus akrylaatti- ym. vast. vesiohenteisilla maaleilla	1,52 €/m ²	1,55 €/m ²
1.2.b	Väli- tai valmiiksi maalaus akrylaatti- ym. vast. vesiohenteisilla maaleilla	1,46 €/m ²	1,49 €/m ²
1.2.c	Pohjamaalaus (käsittelemätön pinta) kuultavalla puunsuojalla	0,97 €/m ²	0,99 €/m ²
1.2.d	Väli- tai valmiiksi maalaus (käsittelemätön pinta) kuultavalla puunsuojalla	0,97 €/m ²	0,99 €/m ²
1.2.f	Käsittely värittömällä puunsuojalla	0,73 €/m ²	0,74 €/m ²

- Lisähinta kohtiin 1.2 a liuotinohenteisten alkydi- ja ym. vast. maalien käytöstä
  - Lisähinta kohtiin 1.2.a-b pysty- lomalautoituksien maalauksesta
  - Lisähinta kohtiin 1.2.a-b räystääsalusien maalaus
		0,18 €/m ²	0,19 €/m ²
		0,36 €/m ²	0,37 €/m ²
		0,36 €/m ²	0,37 €/m ²

1.3. Kiviainespintojen maalaus (harjalla tai telalla)

	2023	2024
--	------	------

1.3.a	Pohjusteaine käsittely sileä- tai hienorapattupinta	0,43 €/m ²	0,43 €/m ²
1.3.b	Pohjusteaine käsittely roiskerapattupinta	0,49 €/m ²	0,50 €/m ²

1.3.c	Pohjamaalaus sileä- tai hienorapattupinta silikoniemulsio-, silikaatti ym. vastaavilla tuotteilla	1,22 €/m ²	1,24 €/m ²
1.3.d	Välimaalauk / valmiiksi-maalauk sileä- tai hienorapattupinta silikoniemulsio-, silikaatti ym. vastaavilla tuotteilla	1,09 €/m ²	1,12 €/m ²
1.3.e	Pohjamaalaus roiske- rapattupinta silikoniemulsio-, silikaatti ym. vastaavilla tuotteilla	1,40 €/m ²	1,43 €/m ²
1.3.f	Välimaalauk / valmiiksi maalaus roiskerapattu pinta silikoniemulsio-, silikaatti ym. vastaavilla tuotteilla	1,34 €/m ²	1,36 €/m ²
1.3.g	Kiviainesalustan kastelu pesurilla	0,22 €/m ²	0,22 €/m ²
	– Lisähinta kohtiin 1.3 c-f kalkkisementti-, sementti- tai 2-komponenttimaaleilla tehtynä	0,18 €/m ²	0,19 €/m ²

UR

1.4.	Kalkkimaalaustyöt	2023	2024
1.4.a	Kalkkimaidon levitys	0,43 €/m ²	0,43 €/m ²
1.4.b	Kalkkimaalausalustan kastelu pesurilla	0,22 €/m ²	0,22 €/m ²
1.4.c	Kalkkimaalaus sileä- tai hienorapattupinta	1,46 €/m ²	1,49 €/m ²
1.4.d	Kalkkimaalaus roiske- rapattupinta	1,70 €/m ²	1,74 €/m ²

2. Peltikattojen maalauskäsittelyt (harja tai sivellin, katolta tehtynä)

- Hinnat konesaumatuissa peltikatoissa, joiden kaltevuus maksimissaan 30 °
- Lumieste- ym. kaiteiden, kattotikkaiden eikä

- räystäsrakennelmien maalaus ei sisälly hintoihin
 – Vanhan irtonaisen maalin poisto ei sisälly hintoihin (painepeussa lähtevä kuuluu hintaan).

	2023	2024
2.1.a Pesuaineen levitys, harjaus ja painepesu	0,97 €/m ²	0,99 €/m ²
2.2.b Pohjamaalaus osittain	0,40 €/m ²	0,41 €/m ²
2.3.c Pohjamaalaus	1,52 €/m ²	1,55 €/m ²
2.4.d Välimaalaus / valmiiksi-maalaus	1,40 €/m ²	1,43 €/m ²
– Lisähinta kohtiin 2.2.–2.4. kaksi-komponenttituotteilla tehtynä	0,12 €/m ²	0,12 €/m ²

Kohtiin 2.3 ja 2.4 lisähinta 20 %, kun työmaalla tehtävien kattojen koko yhteensä on alle 250 m²

3. Ikkunan maalauskäsittelyt

- Työ sisältää ikkunan ja karmin ulkoisen osan käsittelyn
 – Ikkunasta mitataan jokaisen maalattavan pohan ulkoreunan juoksumetri

	2023	2024
3.1.a Kaavinta tai teräsharjaus osittain	0,43 €/jm	0,43 €/jm
3.2.b Ikkunan vesipellin kaavinta/teräsharjaus	0,85 €/jm	0,87 €/jm
3.3.c Ikkunan vesipellin maalaus osittain	0,43 €/jm	0,43 €/jm
3.4.d Ikkunan vesipellin maalaus	1,34 €/jm	1,36 €/jm
3.5.e Käsittely kuultavalla puunsuojalla	1,09 €/jm	1,12 €/jm
3.6.f Osittain maalaus akrylaatti-, alkydi- ja vastaavilla maaleilla	0,52 €/jm	0,53 €/jm
3.7.g Maalaus akrylaatti-, alkydi- ja vastaavilla maaleilla	1,41 €/jm	1,44 €/jm
3.8.h Ikkunan poikkikulkevan listan tai riman puunsuojaus/maalaus	0,61 €/jm	0,62 €/jm

4. Lattioiden maalauskäsittelyt

Lattioiden maalaus:

- Hinta koskee enintään 100 m² yhtenäisen lattiapinnan käsittelyä
- Lattioiden maalaus telattavilla 2-komponenttisilla maaleilla, perushintoja korotetaan 15 %

		2023	2024
4.1	Pohjamaalaus €/m ²	0,75	0,76
4.2	Välimaalaus €/m ²	0,75	0,76
4.3	Valmiiksi maalaus €/m ²	0,75	0,76
4.4	Hiutaleiden/karhennuksen levitys tuoreeseen maaliin €/m ²	0,25	0,25

RAKENNUSTIETO

www.rakennustietokauppa.fi

ISBN 978-952-267-460-9

9 789522 674609